

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református Egyházkerület folyóirata

Nincsen sohul Kegyelmes Uram az josságos cselekedetnek egyéb veteményes kerti az scholákon kívül, nincsen oly kedves társaságh, melyben az emberi elme az tisztességnek kívánására inkább gerjedezne, nincsen sohul oly jeles és hasznos munka, mint az scholai munka, nincsen oly mesterseges tudomány, mellyel az Isteni méltosághoz közeleb járulhatnánk, mint a' deáki tudományal. Mindenek bizonyára sötetsegben lappanganának, és haszontalanok volnának, ha az scholáknak gyakorloi ez világon ki nem terjesztenék azokat mellyektül az egész emberi társaságh függ. Innét ered az hit és az igaz Isteni tisztelet, innét szarmazik az josságos cselekedet és az álhatatosság, az jo tanács és az okosság, az erősegh és az egyyességh, ismét vannak végezetre mind azok mellyek az boldogh életnek megh maradására szolgálnak.

(Kereszturi Pál: *Csecsemő Keresztyén*. Fejér-Varat 1638.
Részlet Rákóczi Zsigmond *Dedicatiójából*)

Tartalom

Tanulmány

Pierre Bonnard: Az aranszabály. Máté 6,12	3
---	---

Egyetemes imahét

Az egyetemes imahét témája és programja	5
---	---

Prédikációk és imádságok

1. nap. Bustya Dezső: Szétszórta és magányosan. 1Mózes 11,1—9.....	6
Balogh Barnabás: Szétszóródás — egybegyűjtés. 1Mózes 11,1—9.....	8
2. nap. Adorjáni Zoltán: A teljességre törekedve dicsérjük Istent. Zsoltárok 148	10
Jenei Tamás: Az Isten háza népébe belefoglal minden teremtményt. János 1;1—5.9—14	12
3. nap. Székely József: A lenézettek, a megvetettek öröme Jézusban. János 4,39—42.....	14
Zsiskú János: Isten háza népéhez tartozik minden nemzet. Ruth 1,1—9; János 4,39—42.....	17
4. nap. Kállay M. Csaba: A szegeletkő. 1Péter 2,4—10	19
Lugosi Mihály: Isten háza népe Krisztusban él. 1Péter 2,4—10.....	21
5. nap. Fazekas Zsolt: Az Úrnak szolgálunk. Józsué 24,1.14—15	22
Makay Botond: „Én azonban és az én házam” Józsué 24,1.14—15	25
6. nap. Nagy Géza: A gondviselés védettségében. Zsoltárok 146,1—7.....	27
Id. Adorjáni Kálmán: Isten háza népe: egymás terhét hordozzátok! 5Mózes 15,4—11.....	30
7. nap. Jenei Tamás: Isten háza népe, mely a templom közösségében eggyé épül. Zsoltárok 122	32
Mezey Tibor: Isten egyé épült háza népe. Zsoltárok 122; János 15,15.....	35
8. nap. Csiha Kálmán: És áldás lesz. 1Mózes 12,1—6	37
Higyed János Mátyás: Bábelből Kánaán felé. 1Mózes 12,1—9.....	39

Esketési beszéd

Nagy István: Isten békessége megőriz. Filippi 4,6—7	42
---	----

Temetési beszédek

Csutak Csaba: Igazi vigasztalás. Filippi 1,21	44
Sógor Gyula: A hárfázó Dávid. 1Sámuel 16,14—23	45

Az Igehirdető 1990—1993-as évfolyamainak repertóriumma	Melléklet
--	-----------

Tanulmány

Pierre Bonnard

Franciaország

Az aranszabály

Máté 6,12

Számunkra sikertelennek látszik mindaz a számos javasolt kísérlet, mely ezt a verset hozzá szeretné kapcsolni ahhoz, ami megelőzi és ami követi. Zahn a következőt javasolja: a tanítványok csak akkor tudják megállapítani önmagukról, hogy ők az Isten gyermekei (11. v.), ha az aranszabály szerint cselekednek, mely az egész törvény összefoglalása; A. Schlatter ezt mondja: Isten tökéletes jósága (11. v.) a tanítványokat nemcsak imádkozásra, hanem cselekvésre is hívja. „A tanítvány magából és saját szükségleteiből megismerheti azt, hogy miképpen kell szabályoznia magaviseletét másokkal szemben.” A Lukács szövegével való összehasonlítás azt mutatja, hogy egy olyan logionnal van dolgunk, mely mindkettőjük közös forrásához tartozott, de amelyiknek abban a pillanatban, amikor Máté és Lukács azt rögzítette, már bonyolult előtörténete volt. Alaposan átalakítva megtalálható 1Kelemen 13,1–2 verseiben is; itt nem arról van szó, hogy elkerüljük a következményeket, és ezért úgy teszünk másokkal, miként szeretnénk, hogy mások cselekedjenek velünk, hanem egyszerűen arról van szó, hogy kölcsönösen azt tegyük, amit elvárnánk másoktól: „Miként ti cselekedtek, akként fognak veletek cselekedni; amiként adtok, úgy fognak adni nektek; amiként ítéltel, úgy fognak megítélni titeket; amennyire jóakaratók lesztek, azonképpen fognak jóakaratók lenni irányotokban” (L. Vaganay: *La probléme sinoptique*. 1954. 332, 333.). De nem ez a mi versünk értelme; versünk azt hangsúlyozza, amit a tanítványoknak cselekedniök kell, de annak megemlézése nélkül, amit viszonzásul majd kapni fognak. A rabbinisztikus hagyomány ismer egy hasonló témát, de azt negatív formában adja elő: „azt, ami számotokra gyűlöletes, ne tedd felebarátoddal, íme, ez az egész tóra, ezért nincs más hátra, csak a magyarázat: menj és tanuld meg” (Sabbat 31a). E szakaszban történik meg a negatív formáról a pozitív formára való áttérés, de arra való utalás nélkül, hogy viszonzásul mit fogsz majd kapni. A. Schlatter ebben látja az evangéliumi szeretet egész forradalmát; de maga a szerző egy másik érdekes gondolatot véd: amikor a tanítvány a másokkal szemben való magatartás szabályához hozzászói a saját óhaját, akkor ez a Máté szerinti utasítás helyettesíti a kazuisztikus legalizmus bonyolultságát, mivel a cselekvés kritériuma magában a cselekvőben található meg. Igen, de ez a kritérium nem veszélyes? Van-e a tanítványnak illetékessége arra, hogy mindig a valóban jót akarja és ennek következményeként másoknak is az igazi jót akarja? R. Bultmann arra gondol, hogy itt a népi bölcsesség meglehetősen egoista tételével állunk szemben, mely valószínűleg nem Jézustól származik. [Az aranszabály Hillel előtt már megtalálható Tóbiás 4,15-ben és Philónál; Hillel után Eusebiusnál: *Praeparatio evangelica*, VIII. 7,6; lásd még: Didaché 1,1, de már Aristid levelében is (Wendland kiadása, 207. §). Hillel aranszabályának Jézus általi átalakítására alapozva J. Klausner (*Jésus de Nazareth*. 1993. 572.) kijelenti, hogy a Jézus erkölce „nem alkalmazható. Éspedig azért nem ... mert Jézusnak ez az emelkedett erkölce a könyvekben maradt, illetve a szerzetesek és az élet peremén lévő egyének sajátjává vált”.]

E vers gondolata nem az, hogy azért kell jót cselekednünk, hogy velünk is azt tegyék; a hina (azért, hogy) a theléte és nem a poeite ígére vonatkozik, mely befejezi e vers első részét. Azt kell tenni másokkal, amit óhajtunk vagy igényelünk a saját magunk számára (thelein; lásd 11,14; 22,3); a szeretet találékonysága a forrás abban a személyben, aki cselekszik. Az utasítás nemcsak a cselekedet minőségére vonatkozik (hautós kai), hanem annak mennyiségére is, amit tenni kell (panta — hosza: számos olyan dolgot is, ami...). A vers második része a Máté sajátja, és valószínűleg nem tar-

tartozik e logion ősi tradíciójához; egy hasonló formula, mely jellemző az ószövetségi iratokra, az 5,17-ben és főleg a 22,40-ben található, ahol a törvény summájának konklúziójaként kedvezőbben van elhelyezve.

Fordította: Nagy László

(*L'evangile selon Sain Matthieu*. Neuchâtel 1970². Ad locum.)

Egyetemes imahét

1994. január
Az egyetemes imahét

témája:

Isten egy szívvé és egy lélekké elhívott háza népe vagyunk

programja:

I. nap. Isten szétszórt háza népe egybegyűjtetik.

Zsolt 85,1—14. Isten békességet ígér népének.

1Móz 11,1—9. Az elidegenítő bűn miatt Isten népe között a kapcsolat megszakadt.

ApCsel 2,1—11. Szentlélek helyreállítja a közösséget.

Jn 11,47—52. Jézus halála után Isten szétszóródott gyermekei újra összegyűlnek.

II. nap. Isten háza népéhez tartozik minden teremtmény.

Zsolt 148,1—14. „E földön, ti minden népek, az Úr Istent dicsérjétek.”

1Móz 9,8—17. Isten szövetséget köt földi teremtményeivel.

Róm 8,18—23. Isten minden teremtményét megszabadítja a kárhozát fogságából.

Jn 1,1—5.9—14. Közöttünk lakozott az, aki által minden lett.

III. nap. Isten háza népéhez tartozik minden nemzet.

Zsolt 96,1—13. Minden nép között hirdesd Isten dicsőségét.

Ruth 1,1—9.16. Istened az én Istenem.

ApCsel 15,13—18. A népek közössége az egységben és a különbözőségben.

Jn 4,39—42. A samáriai asszony Jézusról tesz bizonyosságot saját népének.

IV. nap. Isten háza népe a Krisztusban élők közössége.

Zsolt 122,1—9. „Menjünk el az Úr házába.”

2Sám 7,1—5.12—16. Az Isten dicsőségére szentelt hajlék.

1Pt 2,4—10. Élő kövek a lelki házban.

Jn 2,13—22. Krisztus teste templom, melyben élő kövek kell hogy legyünk.

V. nap. Isten háza népe a családi hajlékban.

Zsolt 84,1—14. Milyen szerelmesek a te hajlékaid, Seregeknek Úra.

Józs 24,1.14—15. Miként szolgálhatja egy család az Urat?

2Tim 1,3—7; 3,14—15. Hit a családban.

Lk 2,41—52. Jézus a názáreti családban.

VI. nap. Isten háza népe az egymás terhét hordozók közössége.

Zsolt 146,1—10. Isten felveszi az elhagyottak ügyét.

5Móz 15,4—11. A szegények iránti felelősségetek.

2Kor 9,6—15. Egymást szolgálva Istent szolgáljuk.

Mt 6,1—4. Ne önmagunknak, másoknak szolgáljunk.

VII. nap. Isten háza népe egygyé épül.

Zsolt 122,1—9. A jól egybeszerkesztett város.

Józs 1,1.6—9. Ne félj! Légy bátor és erős, mert én veled vagyok.

ApCsel 4,31—37. Lélekben és akaratban legyetek egygyé.

Jn 15,9—17. Úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket.

VIII. nap. Isten háza népe az úton lévők közössége.

Zsolt 98,1—9. Látták a föld határai Istenünk szabadítását.

1Móz 12,1—9. Ismeretlen útra való hívás.

Jel 21,1—4. Isten új városa.

Mt 28,16—20. Menjétek el és tegyetek tanítványokká minden népeket.

Prédikációk és imádságok

Bustya Dezső
Marosvásárhely

Szétszórtan és magányosan

Alapige: 1Mózes 11,1–9

Mózes első könyve az engedetlen ember és emberiség történetének kezdeteiről beszél. Az első emberpár az Édenben ültetett kerten kívül kénytelen új életet kezdeni, ahol a bűn miatti átok nehezedik rájuk. A testvérgyilkos Kain Édentől keletre telepedik le, miután „elméne az Úr színe elől”. Néhány nemzedék múltán úgy megsokasult az ember gonoszsága a földön, hogy a Teremtő bánkódik az ő szívében, s jön az ítélet: az ember eltörlése a föld színeről. Az özönvíz világhátrahagyása után úgy vélnék, most mássá lesz az ember. Emlékezni fog arra, hogy a bűn nem marad büntetés nélkül — és engedelmes lesz Teremtője iránt. A Bábel tornya története viszont azt mutatja, hogy nem ez történik. Az ember sem magától, sem az egymást követő jogos istenítéletek elszemvedése által sem tud mássá lenni.

Nagy ítéletek, háborúk, járványok, természeti katasztrófák, népet pusztító nyomorúságok után azt kérdezzük: hogyan tovább? Hogyan kezd a régi romokon új életet az ember? Milyen szívvel, milyen lelkiállattal? Mert ezen az új induláson múlik az élet.

A Bábel-torony és a város építői rosszul vizsgáltak. Maguknak akartak valami nagyszerűt építeni, maguknak akartak nagy nevet, dicsőséget szerezni, maguk akarták a nagy emberi összetartást megvalósítani. Az Isten nélküli hármastörekvésre hármastételeket következett: félbemaradt az építés, megszűnt a megértés lehetősége, és az építők elszéledtek a földön. Isten nélkül minden emberi kezdeményezés ítélet alatt áll.

1. Olyan szépen indul ez a történet. Az emberiség egy nyelvet beszél, egyetlen osztatlan csoportot alkot. Vándorlásuk közben egy lakóhelynek alkalmas síkságot találnak, ott letelepednek. Az állandó lakáshoz a sátor már nem megfelelő, tartósabb hajlékot kell építeni. Ezen a helyen azonban nincs se építőanyag, se szikla, se kötélyanyag, se megfelelő mész. Embereink azonban találékonyak: téglát vetnek, azt kiegészítik, ez pótolja a követ. Aszfalttavakra találnak, s a bennük lévő szurok készen adja a ragasztóanyagot. Lehet építeni, kész a terv is: „Jertek, építsünk magunknak várost és tornyot, melynek teteje az eget érje...” Hatalmas terv, csodálatos terv, ugye? Íme a civilizációt és a kultúrát teremtő ember! Milyen nagy az ember, milyen hatalmas! Mi a rossz ebben a nagyszerű elképzelésben?

Egyetlen szó az, ami arra utal, hogy valami nincs rendjén. Az Istentől függetlenné váló emberiség valami nagy dologba kezd, de Isten nélkül. Építsünk magunknak várost és tornyot! A civilizáció- és kultúrateremtő ember nem Teremtője dicsőítésére gondol, hanem önmagára. Saját részére akar valami nagyszerűt alkotni: összekötni az eget a földdel. Közvetlen utat akar biztosítani oda magának, ahová embernek nem lehet bejárása; zsákmányul akarja megszerezni azt, ami emberi erővel meg nem szerezhető, ami Isten kegyelmi ajándéka.

Mire használja fel a tudományt művelő, a technikát kifejlesztő ember a maga felfedezését? Isten dicsőségére, vagy saját nagyságának bizonyítására? A fejlődés útjára lépett ember ki van téve az önbálványozás veszélyének. A gőgös, önimádó ember a bűn miatt jogos ítélet alatt áll.

Ezen a héten különösképpen imádkozunk azért, hogy a világ keresztyéneitől jó hatások származzanak a tudomány és a technika világában. Ébresztgessük a felelősséget, hogy Isten ajándékait az ő dicsőségére és az ember igazi örömére használják föl mindenütt. Jézus szava eligazít: „...nálam nélkül semmit sem cselekedhettek” (Jn 15,5). Vele nem az enyészetnek dolgozunk, munkánk nem hiábavaló az Úrban. Nélküle pedig azt tapasztaljuk meg, amit az egykori tornyot rakó kisgyermek nagyapjától hallott: „...éptéssel telik el az egész élet, / De hogy a tornyot betetőzd, azt te soha el

nem éred. / Nem, mert bár az égig érjen: vágyaink még feljebb hágnak / S tetőtlen tornyokról hullunk ölébe a Zord Halálnak” (Horváth István: Tornoyot raktam). Építgessük hát ne álmaink égbe vezető tornyát, hanem Isten örökre megmaradt városát!

2. A hajdani város- és toronyépítők nem is titkolt szándéka ez: „...szerezzünk magunknak nevet”. Emlékeznek a nagy elődre, Nimródra, aki „hatalmas vadász volt az Úr előtt” (1Móz 10,9). Csakhogy Nimród „az Úr előtt” volt hatalmas, magát alárendelte Teremtőjének. Babel építői pedig a maguk dicsőségét keresik, híres-neves emberek akarnak lenni...

Minden időben nagy kísértést jelent a hírnév. Emberi módon akarjuk túlélni a halálunkat, olyan dolgokat akarunk alkotni, olyan tetteket akarunk véghezvinni, melyek holtunk után is hirdetik egykori nagyságunkat. Magunknak akarjuk a dicsőséget, Isten azonban nem tűri el, hogy az ember vakmerőségében az égig emelkedjék. Akik előtte a hit és az engedelmesség útján kegyelmet találtak, azoknak ő szerez nagy nevet. Ezt ígérte Ábrahámnak és Dávidnak is. Akiknek nevét Isten magasztatja föl, azokat áldják az emberek. Akik maguk akartak nevet szerezni maguknak, azokat többnyire átkozzák az emberek. Aki ugyanis a maga dicsőségét keresi, nem törődik másokkal, csak ő akar mindenáron nagy lenni. Ezeknek a kevélyeknek Isten ellene áll, míg az alázatosoknak kegyelmet ad.

Egyetlen nevet ajándékozott nekünk az Isten, akiben van a megtartásunk: akinek nevére minden térd meghajol, mennyieiké, földieké és föld alatt valóké! Míg Babel építői olyanok akartak lenni, mint az Isten, a közénk eljött Isten Fia hozzánk mindenben hasonló emberré lett, kivéve a bűnt. A maga dicsőségét kereső ember megaláztatik, míg az alázat útját járó Embernek Fia minden hatalommal bír elevenek és holtak fölött. A megaláztatást történetünkben az jelenti, hogy a hely neve Babel lesz. Íme, a felfuvalkodott ember ilyen nevet tud magának szerezni! Azóta is Babel sokkal inkább a kuszáltságot, a zűrzavart jelenti, semmint az eredeti jelentést hordozó „istenek kapuját”. Hirdeti, hogy Isten nélkül nem értjük egymás szavait, gondolatait. Hirdeti, hogy a földről nem vezet út a mennybe, mivel ember e kettőt nem tudja összekapcsolni, ezt csak Isten Fia tette meg földre szállásával és mennybemenetelével.

Imádságunkban kérjük Istent, hogy keresztyén nevünknek megfelelően éljünk. Keresztyén Krisztus Urunkat alázatos szívvel, mert általa tudunk már e földön annak örülni, hogy nevünk felíratott a mennyben.

3. Az Isten nélküli emberi vállalkozásnak célja ez volt: „...hogy el ne széledjünk a földnek színén”. Isten ítélete pedig ez: „...elszéleszté őket onnan az Úr az egész földnek színére...” Az emberek Isten kizárásával akart egységfőrekvésének szétszórását az eredménye. Az Isten akarta egység ezzel ellentétben a szétszórta összegyűjtését jelenti.

Az ember teremtéskor kapott rendeltetése ez: „Töltsétek be a földet és hajsátok birodalmatok alá” (1Móz 1,28). Az embernek mint Isten képmásának és képviselőjének az a feladata, hogy Isten uralmát valósítsa meg a földön. Az ember azonban csak az önmaga uralmát képes munkálni. Még az összetartozás némesnek látszó célkitűzésében is vétkezik. Isten nélkül ugyanis nincs igazi közösség, csak megosztottság van!

Szétszórta és magánosan él az ember, s ez az engedetlenség, az Istentől függetlenített élet következménye. Még az egy munkaközösségben dolgozók, még az egy családban élők is tapasztalják ezt. Vágyunk egy középpont után, valami után, ami egyesít és lélekben összeköt bennünket. Ez azonban nem lehet se lakótelep, se falu, se város, se emberkéz alkotta erődítmény. Isten nem valami köré, hanem valaki köré akar gyűjteni bennünket, aki így hívogat: Jöjjetek énhozzám mindnyájan, ti megfáradtak és megterheltek, én nyugalmat adok néktek! Jézus Krisztus, a mi Megváltónk hívogat így mindannyiunkat, hogy a halál árnyékának völgyében járókat az igaz hitben megegyező, örök életre elválasztott sereggé gyűjtse egybe. A bűn miatt szétszóródott Isten-népét egyedül ő gyűjti össze és tartja egyben testében, az anyaszentegyházban.

Adjunk hálát Istennek, hogy Igéje és Szentlelke által egybegyűjt, jelenlétével megbátorít és Fia által elvezet minket a mennyei városba, az örök dicsőségbe. Ámen.

Imádság:

Urunk, kegyelmes Istenünk, hálát adunk neked, hogy egybegyűjtöttél erre az istentiszteletre. Köszönjük, hogy bárhol legyünk is, mindenütt a te népedhez tartozunk; mert neked sok néped van minden lakóhelyen.

Megvalljuk előtted, hogy bűneink és engedetlenségünk miatt hordozzuk különféle megosztottságaink terhét, nyomorúságát. Nem értjük egymás szavát még azok sem, akik ugyanazon anyanyelvet beszéljük. Nincs bennünk igazi szeretet, amely feloldaná, áthidalná a különbözőségeket. Ezért marad csonka és félelmes minden szépnek tűnő elgondolásunk, minden nagyszerűnek látszó emberi összefogásunk.

Egyedül te tudsz minket hitben és szeretetben egyesíteni mind véled, mind egymással. A te szent Fiad azért jött e világba, szenvedett és halt meg érettünk és helyettünk a kereszten, hogy mindeneket egybeszerkesszen, hogy helyreállítsa a közösséget, amit bűneinkkel megszakítottunk. Hadd kérjük tőled most azt a benne és általa megvalósuló egységet, hogy mi mindnyájan egyek lehessünk és így a mi Urunk, Főpapunk imádsága miközöttünk beteljesedjék. Ámen.

Balogh Barnabás
Biharvajda

Szétszóródás — egybegyűjtés

Alapige: 1Mózes 11,1—9

Amikor ezt az ószövetségi történetet olvasom, a Bábel tornyának rekonstrukciója és az ENSZ-palota épületegyüttese elevenedik meg előttem. Az első örök jelképe lesz a torzóban maradt emberi elképzelésnek és alkotásnak; a másik pedig a nemes kezdeményezések következetes harcát jelenti, amelyekből oly keveset sikerült eddig megvalósítani.

Életünk során iszonyodva menekülünk a kudarctól; gyakran azért nem merünk gondolni merészet és nagyot, mert túl veszélyesnek tartjuk a kockázatot.

Miért nem engedi Isten, hogy siker, beteljesülés koronázza az akkor még egy nyelvet beszélők tervét? Nekünk miért nem engedi meg Isten, hogy alapjában véve jó terveinket megvalósítsuk? Mi sokszor alkudoztunk vagy pereltünk Istennel, mondván: Urunk, mi könnyű és szép sorsot terveztünk magunknak! Istenünk, mi a legszebb házasságot és szerelmet álmodtuk magunknak. Mi a legjobb tudásunkkal akartuk nevelni gyermekeinket, a legteljesebb szeretetünkkel akartuk segíteni emberré formálódásunkat. Ha már a mi tornyaink összeomlottak, ha minket maga alá temetett a „nagy romlás”, akkor legalább az övék épüljön meg. De vajon nem ott vétünk-e mi is, hogy magunk akarjuk elérni azt, amit Isten ígéret szerint megadott? Vajon mi nem nélküle akarjuk megvalósítani azt, amit ő is akar?

Az egész föld, az akkor ismeretes szűk, kicsi világ, amelyben elhatározzák, hogy várost építenek, tornyot emelnek, maguknak nevet szereznek, hogy szét ne szóródjanak — a Közel-Kelet világa. Nyugtalan a nép, valamit keres; noha letelepszik — derül ki az eredeti szövegből —, ez nem jelenti azt, hogy ott is akar maradni és ott is akar élni. Nyugtalan lelkű emberek ennek a közösségnek a hajtóerői, akik álmaik és céljaik megvalósítására megnyerik az egész népet. Mintha senki sem tanúsítana ellenállást. Biztatásuk egybecseng Isten önbuzdításával. Elgondolásuk kivitelezésében nem kell kényszert alkalmazni, látszólag nagy az egyetértés. Egy óriási terv végrehajtását kezdik el, egy jól átgondolt és azonos nyelven megbeszélt célt akarnak megvalósítani. Minden megvan az építéshez, mindenki hozzálát a munkához, nem akadályozzák egymást, nem vonják ki magukat a közakarát alól. Öröm arra gondolni, hogy azok az emberek ott és akkor terveznek és dolgoznak. Csak egyvalamit felejtettek el, ez senki nem jutott eszébe — ez ma is az egész munkát válságba sodorhatja: nem kértek engedélyt az építkezésre! A ragaszkodás szent szándékával hány szülő vett vagy épített úgy házat, lakrészt, hogy együtt maradjon a család, hogy egy nyelvet beszéljenek... A

szoros családi kapcsolatból szűkös családi kapcsolat lett, és valaki ki akart törni belőle. Elvándorolt. Gyermekek, unokák új nyelveket tanulnak. Pedig az elképzelés jó volt. S ilyenkor megkérdezzük: hol követtük el a hibát? A nép együtt, egyet és jót akart. Nem akartak ők szétszóródni, mert tudták, hogy az együtt maradás egyszerre jelenti a fenn- és megmaradást. Nem akarták, hogy történelmüket a feledés évszázados rétegei maguk alá temessék; nevet akarnak szerezni maguknak, mert nem elég az a név, amelyet Istentől kaptak. Nekik más név kell, amelyre mindenki mindenkor emlékezni fog. Tudták, hogy milyen fontos a név, de nem tudták, hogy még ennél is fontosabb az, aki a nevet adja. Megfeledeztek a Névről! Maradandót akartak alkotni azok, akik a mulandóság törvénye alá vettek. Kézzelel épített házban és városban akartak megmaradni azok, akiknek még sejtelmük sem volt arról, hogy nincs itt maradandó városunk.

A hírességnek, a remekműnek messziről érkezik látogatója. Ma ugyanott fényképező turisták járják a vidéket emlékeket gyűjtögetve s közben megfeledezve arról, hogy minden, ami mulandó, csak jelkép.

A látogató miatt még nem jönnek zavarba, noha váratlanul és hívatlanul közeledik. De miért is jön, nincs itt rá szükség, miért avatkozik bele önálló felnőtt dolgába, miért is nem hagyja, hogy véghezvigyék nagyszerű tervüket, hogy végre valósággá válják az álmot? Miért akarja megakadályozni, hogy az alkotás és a megvalósítás öröme beteljék? Nem akarja Isten a mi örömeinket? Kedvét akarja szegni saját teremtményeinek? Mi nem tetszik neki benne, mivel nem ért egyet? Hiszen itt olyan csodálatos az egyetértés, olyan felhőtlen a közös vágy beteljesülésének ege! Milyen harag fellegei gyűlnek?

Ezek az emberek úgy jártak, mint mi. Rég elfeledték, hogy egykor kaptak egy nevet. Már arról is megfeledeztek, akitől ezt a csodálatos nevet kapták: ember!

Ezek az emberek két dolgot felejtettek el. Elfelejtették, hogy Isten — Isten, és az ember — ember. Maga az ember akart névadóvá lenni. Azá akart lenni, aki névadója. De Isten helyét senki nem veheti el, őt senki és semmi nem helyettesítheti. Veszélyes játék az alkotás, mert teremtmény nem léphet alkotója helyébe; elszakadhat tőle, de akkor sem válik függetlenné. Az Úr leszáll, mert hihetetlen és kiszámíthatatlan veszélyei vannak ennek az önállóságnak. Mi csak az önállóságot látjuk és vágyjuk, de Isten látja ennek veszélyeit is. Ő nem rombolja szét és nem bontatja le a falakat. Nem száll vitába az építőkkal, Isten tervez és cselekszik. A jövőbe lát. Az ember is tervezett. Olyan akart lenni, mint Isten. Cselekedett és alkotott, és máris azt hitte, hogy olyan, mint Isten.

Álljunk meg néha egy-egy percre, és vegyük számba, vegyük szemügyre nagy és jószándékú megvalósításainkat. Hol felejtettük ki ezekből Istent? Hol voltunk úgy nélküle, hogy neki alá kellett szállnia? Hol akartunk mi magunknak nevet és dicsőséget szerezni? Nekünk, és nem neki!

Az Úr beavatkozása után többnyelvűvé lesz ez a nép, amely eddig egy nyelven beszélt és egyet akart. Együtt akartak egyet, de egészen mást és másként, miként azt alkotójuk akarta. Naggyá nőttek birodalmak, szobrok és emlékművek emelkedtek, emberi sikerek íveltek a magasba. Úgy gondoltuk, hogy nagyot és jót tervezünk, hogy maradandót alkotunk, s amikor már el akartuk foglalni, birtokba akartuk venni, akkor azt láttuk, hogy megosztottak vagyunk, azon vettük észre magunkat, hogy már nem mi birtokolunk, hanem az birtokol minket, hogy nemcsak egységünk, de nevünk is szertefoszlott.

Isten nem túl későn szól bele dolgainkba, de számunkra sokszor fájdalmas a beavatkozása. A látszólagos egyetértés és egység foszlott szét. Ne volna Istennek megértést tanúsító kegyelmes szava? Mint önfeledten tengerparti homokvárat építő gyermekeket a hullám, úgy riasztja szét a névre vágyó, megistenülni akaró embereket.

Isten másképpen akarja ezt az egységet. Ő nem tekinti könnyed játékszernek sem az embert, sem az emberi beszédet. Az ember valamit akar, de Isten mást tervez. Az Úr elküldi Fia tanítványait, hogy elmenvén a világba, hirdessék a Golgota keresztségét, amely egyszerre megosztja és egyesíti az emberiséget; a Golgota keresztségét, mely

némelyeknek bolondság, másoknak pedig botránkozás, de a hívőknek a keresztről szóló beszéd Isten ereje.

Ez az erő a Szentlélek jelenlétében mutatkozik meg, és az, aki ebben az erőterben él és mozog, az nem nevetséges nevet szerez magának, hanem új nevet kap, amely nem kövekbe van vésve, hanem az élet könyvébe van felírva. Ámen.

Imádság:

Atyánk, bárcsak Szentlélek megtanítana minket az evangélium új nyelvére, a bocsánat és az irgalmasság nyelvére, a törődés és a szeretet nyelvére, azért, hogy házadat mi is építhessük. Hallgasd meg gyermekeid imádságát, akik most, szerető Atyánk, elődbe gyültek. Térítsd vissza magadhoz elszéledt gyermekeidet. Az Úr Jézus nevében kérünk, hallgass meg imádságunkban. Szentháromság, egy, örök, igaz Isten! Te uralkodsz örökkön-örökké. Ámen.

Adorjáni Zoltán

Kolozsvár

A teljességre törekedve dicsérjük Istent!

Alapige: Zsoltárok 148

I.

Ez a zsoltár egyetlen dolgot kér tőlünk, és pedig azt, hogy dicsérjük az Urat.

Valljuk meg őszintén: ennek a felszólításnak a teljesítése elvontnak és ezáltal nehéznek tűnik számunkra. Talán könnyebb volna, ha az Ige valami kézzelfoghatóbb és egészen gyakorlatinak tűnő feladatot tűzne ki számunkra. Például azt, hogy — imahét lévén — köszönje meg ki-ki mindazt, amit a mai napon vagy az elmúlt napokban Istentől nyert.

De ha éppen ez lenne Isten kérése, bizonyára akkor is támadnának nehézségeink. Hiszen ki az közülünk, akivel ne történt volna meg, hogy ellankadt már az imádkozás elején, amikor a megszólítás után — a helyes gyakorlat szerint — a hálaadásba kezdett. Bizony nemegyszer ébredünk rá arra, hogy egy-egy nap elteltével üres marad a szívünk, hogy valósággal kong a lelkünk, hogy gondolkoznunk kell: egyáltalán miért is adjunk hálát; és nincs egyebünk, mint egy újabb panaszlistánk és tartós büntudatunk. Noha ilyenkor is Istennel beszélünk, mégis egyedül érezzük magunkat, és az Isten előtti szégyen, a büntudat belénk fojtja még a szót is.

Gondoljunk csak a magánosan mondott és végül félbemaradt esti imádságainkra, amelyekbe azzal a szomorúsággal aludtunk bele, hogy ismét eltelt egy nap és újból csak a háládatlanságunk, erőtelenségünk és bűneink lettek nyilvánvalókká. Ilyenkor az volna a szükséges, hogy velünk és helyettünk imádkozzék valaki.

Az ilyen helyzetek is azt bizonyítják, hogy mennyire egymásra vagyunk utalva, és hogy mennyire nem vagyunk képesek csak magunkban a teljességre. Nemcsak a munkában, a teherhordozásban, a bűnök között, hanem az imádkozásban és — e zsoltár szerint — Isten dicséretében is.

Ez a zsoltár azonban többet kér tőlünk a napi imádkozásnál. Többet annál, hogy magánosan vagy közösségben keressük a kapcsolatot Istennel, hogy örömmel adjunk hálát, hogy bűneink bocsánatát kérjük, belesimuljunk akaratába és megmártózzunk közelségének és szeretetének fényözönében. Hiszen a zsoltár így kezdődik: Dicsérjétek az Urat! Ugyanígy záródik is; de ez a dicséret nem csak a hálaadást jelenti.

II.

1. Nem Isten szólít fel erre a dicsérő, hallelujás magatartásra, hanem a zsoltáros, aki tudja azt, hogy Istent dicsérni kell, mert ahol ez elmarad, ott az ő országa és az

általa felkínált teljes élet áldásaitól fosztjuk meg magunkat. Az életet romboló erők csak ott nem hatnak, ahol Istent dicsérik.

Ez a személy hozzánk hasonló. Ugyanúgy ismeri az élet árnyas oldalait, mint mi. Jól tudja, mit jelent a lelki üresség, a hála hiánya, a büntudat, a szomorúság, a kedvetlenség és az elkeseredés. Ezért arra kér minket, a hozzá hasonlókat, hogy dicsérjük az Urat.

Ezt a hallelujázó zsoltárt a templomban énekeltek. Nem pusztán azért, mert az istentiszteleti liturgiához tartozott, hanem mindenekelőtt azért, mert ehhez a dicséret-hez nagy gyülekezet kellett: Isten gyermekeinek egész Izráel területéről Jeruzsálemben összesereglett gyülekezete, ahol Isten trónja volt a templomban. Ez nem azt jelenti, hogy a zsoltár által kért istendicséret csak a templomban lehetséges és kötelező. Nagy tévedés az, ha úgy képzeljük, hogy Isten dicsérete csak a templomi istentiszteletre tartozik és csak ott kell gyakorolnunk, mivel ez a hallelujázó magatartás nem csak hálaadás, hanem mindenekelőtt Isten és az ő dolgai felett való örvendezés. Mennyi minden belefér az örvendezésbe! Nyilván az éneklés is. De az is, hogy megosztom mással az örömet és elbeszéltem örömöm okát. De van-e mindig okunk az örvendező magatartásra?

Képzeljük magunk elé a jeruzsálemi gyülekezetet, ahová a legkülönbözőbb kedvű, gondú és hangulatú emberek mentek. Ott a gyülekezetben elhangzik a felszólítás: Dicsérjétek az Urat! És a templomi kórus énekbe kezd a gyülekezet előtt, mintegy tovább visszhangozva most már a nagy gyülekezet felé is az előbbi felszólítást. E hallelujázásba bekapcsolódnak először a felnőttek, majd a fiatalok is. A gyermekek is megtanulják az éneket, és lassan ők is nekibátorodnak.

Mi volna, testvéreim, ha a kántor nem kezdene az éneklésbe az istentiszteleten, mijután a lelkipásztor Isten dicséretére szólítja fel a gyülekezetet? Az elnémuló zsoltárok és az elnémuló gyülekezetek — sajnos ismerjük már ezt a jelenséget — az Istentől való eltávolodás és a haldoklás jelei. Mert ahol meglankad, majd megszűnik az egymás buzdítása, ott mindig elhalványul az, hogy Isten közöttünk van, és hogy Jézus közelségében élünk. Ne felejtjük: mivel mi meglankadók és megüresedők vagyunk, szükségünk van arra, hogy szüntelenül Isten dicséretére buzdítsuk egymást. Amikor elhalványul Isten közelsége, rá vagyunk utalva egymásra: szükségünk van a buzdításra, és szükségük van társainknak a mi buzdításunkra.

2. De gyakran rádöbbenünk arra is, hogy sem kedvünk, sem okunk nincs Isten dicséretébe kezdeni. Tapasztalatainkban vagy éppen saját magunkban kevés vagy semmi örvendetest sem lelünk arra, hogy ujjongva beszéljünk Isten dolgairól, esetleg énekeljünk is róluk. Így vannak azok is, akik gyászuk miatt hónapokig nemigen tudnak és — a régi szokás miatt — nem is akarnak énekelni a gyülekezetben.

A zsoltár írója is ismerte az ilyen helyzeteket és lelkiállapotokat. De mivel tudja, hogy Istent dicsérni kell, segítséget kér. De azt is tudja, hogy ott, ahol bűnök, gondok és lankadások között mégis Isten hajdani tetteiről beszélnek és újabb szabadításai reményében már előre dicsérik őt, ott Isten előlegezi a szabadulás örömét és nem késlekedik. Tudja, hogy egyedül nem lehet Istent dicsérni. Azért sem lehet, mert magányosan csak egy rész vagyunk Isten nagy családjában, és mint részek, csak homályos tükröként vagyunk képesek Isten nagyságának a visszatükrözésére. Ezért a zsoltáros először a mennyei seregek tökéletes dicséretére néz fel: az angyalok sokaságára és arra a jövődöbéli teljes dicséretre, amelyet minden üdvözült ember fog majd gyakorolni.

Ha csak a magunk életére tekintünk, ha csak egymás botladozásait látjuk, akkor jogosan összeszorulhat a szívünk, és akkor csak panaszaink és kétségbeesett esedezéseink lehetnek. Először a mennyei teljes és tökéletes dicséretre kell felfigyelnünk, hogy lássuk ott a számunkra elkészített helyet. Így nyer értelmet a földi istendicséret. Mert istentiszteletünknek célja, beteljesedése és jutalma van.

III.

Ez a zsoltár — azt hiszem, mindnyájunk számára érdekes módon — az égitesteket, a természeti jelenségeket, az egész élővilágot felszólítja Isten dicséretére. Ezt azzal in-

dokolja, hogy ezek mind Isten teremtő szavára álltak elő és így beleilleszkednek az univerzum és a természet Isten szabta rendjébe.

A zsoltáros ezzel a dicséretre való különleges felhívással azt tanítja, hogy nekünk, értelemmel felruházott és Isten közelében élő megváltottaknak is bele kell illeszkednünk a nekünk adott rendeltetésbe. Hogyan? Istennek engedelmességgel és szeretetközösségre törekedve.

Isten közelsége Jézus közösségvállalásában lett a mienk. Az ő teljes szeretete pedig számunkra is a teljesség igényét adja feladatul: mindenkit bele kell kapcsolnunk a dicséretbe; úgy, ahogy Jézus mindenkit hívott erre: a társadalom nagyjait és a közembereket, az időseket, a fiatalokat és a gyermekeket egyaránt.

Mennyire szűkkeblűek és korlátoltak vagyunk akkor, amikor úgy gondoljuk, hogy a magunk egyéni imádsága és éneklése teljes dicséret lehet. És hol van ez még attól, hogy Isten nagyságos dolgait el is mondjuk másoknak? Hol van ez az Istent dicsérő evangéliummondástól és -hirdetéstől, amire Jézus küld bennünket?

Meg kell vallanunk, hogy el is telünk magunkkal, és talán zavarónak tartjuk azt, ha mások is bekapcsolódnak a dicséretbe.

Isten minden ember teremtő Atyja. Nevének dicsérete csak akkor felel meg az eljövendő mennyeknek, ha erre mindenkit felszólítunk és azzal az önzetlen örömmel buzdítunk, amellyel maga Jézus hív és buzdít bennünket. Milyen sokan tudták dicsérni vezetésével a mennyei Atyát!

Miután mi, az Atya közelségében levők a mennyei dicséretre fel- és előretekintünk és abból újra és újra lelkesedést nyerünk, karmesterekként vagy előéneklő kórusként kell „megadnunk a hangot” azoknak, akik még nem tudtak bekapcsolódni az Istent dicsérő életvitelbe és vele már itt lent a földön az örök életbe. Ámen.

Imádság:

Mennyei jó Atyánk! Téged az angyalok sokasága dicsér és magasztal a mennyekben tökéletes zsoltárenekléssel és meg nem szűnő hallelujával. Egymás által most mégis arra szólítasz fel bennünket, hogy téged itt lenni is dicsérjünk. Ebben is a te szereteted ajándékát kapjuk. Mert azt akarod, hogy mi, akik itt bekapcsolódunk a téged dicsérők mennyei sokaságába, egykor majd bűnök, könnyek és lankadások nélkül szemtől szemben veled és tökéletes hallelujákkal dicsérjünk téged.

Köszönjük, hogy lehetséges nekünk egymást buzdítanunk. Köszönjük, hogy Jézusban Immánuellé lettél számunkra és benne közel vagy hozzánk és mi a te közeledben lehetünk. Köszönjük, hogy Jézus Lelke által fellelkesülve eszközeid lehetünk; téged dicsérő életünk másokat is a te neved dicséretére ösztönözhet.

Bocsásd meg eddigi szűkkeblűségünket és korlátoltságunkat, és add, hogy testvérekké legyünk mindnyájan a téged dicsérő életvitelünkkel. Ámen.

Jenei Tamás

Kolozsvár

Isten háza népébe belefoglal minden teremtményt

Alapige: János 1,1–5,9–14

1. Isten lélegzetelállító terveiről és azok lélegzetelállító megvalósulásáról beszél itt a Szentírás. Mintha ablak nyílna számunkra, földieknek, hogy betekintsünk a mennybe. Bepillantathatunk a földi történelmet és az egész teremtést megelőző időbe, s ott láthatjuk Istent és az ő szerelmes Fiát, a Krisztust.

Mivel Isten terveit és dolgait meg akarta értetni teremtményeivel, ezért szólt hozzuk. A leghitelesebben és végérvényesen a Krisztus által szólt! Ahogy itt nagyon tömören a Biblia mondja, az Ige által. Természetesen olyan titokzatosan, olyan fenségesen, olyan megrendítően és olyan szeretetteljesen, ahogy csak Isten tud szólani. Ez a szó mindig tett, mindig esemény, mindig a megváltás csodája.

Így van jelen az „Ige-Krisztus” a teremtés művénel. Ő a teremtő szó. Az élet és a világosság mindenütt a Krisztus jelenlétének bizonyítéka. Ha az ember bűnös engedetlenségével nem kontárkodott volna bele Isten szép világába; akkor az élet mennyei minősége, a világosság mennyei fénye és az ember Krisztus-arcúsága még nyilvánvalóbb lenne, hisz a hatalmas világmindenség legparányibb részében is felfedezhető Isten szeretete.

Majd Isten a törvény által szóló népéhez. A törvény betűi között azonban jelen van az „Ige-Krisztus”, hogy a szigorú parancsolatok világosságára és szeretetre, életre és üdvösségre vezessenek. Ezért lehet a törvény — lényege szerint — Krisztusra vezérlő mesterünk.

Később a próféták szavában volt benne az „Ige-Krisztus”, hogy a nép, amely sötétségben ül, nagy világosságot lásson, és akik a halál árnyékának völgyében lakoznak, azoknak fény ragyogjon fel (Ézs 9,2).

Így szól Isten sok rendben és sokféleképpen hajdan az atyáknak a próféták által, hogy az utolsó időben szóljon nekünk Fia által (Zsid 1,1).

Végül az Ige testté lett! Az „isteni Szó” földi létformát vett fel. Krisztus megüresítette magát, s ő, a menny Krisztusa, barmok közt, szalmaágyon megszületett, hogy közöttünk lakozzék. A közöttünk lakozó, emberré lett Krisztus által akar ma Isten egy családdá formálni bennünket, akik ma még oly nehezen értjük ezt az igeszakaszt.

2. Az az érzésem, hogy úgy vagyunk, mint a gyermek, akit kiszakítanak természetes családjából. Idegen emberek veszik magukhoz, ők nevelik és alakítják sorsát. Mikor aztán egyszer megjelenik az édesapja és édesanyja, hiába szölongatják gyermeküket, az nem érti és idegenül bámul rájuk. Egyszer volt részem ilyet látni. Megrendítő volt még mint kívülről is ezt átélni.

Ez a mi nyomorúságunk. Isten szól hozzánk — sokszor és sokféleképpen —, s mi, az ő gyermekei, nem értjük az Atya szavát! Ez a mi tragédiánk azóta is: Jézus az övéi közé jött, s az övéi nem fogadták be őt; a világ nem ismerte meg őt; a sötétség nem fogadta be a világosságot. Igen, mert elfelejtettük ezt a mennyei nyelvet. Az „Ige-Krisztus” itt van, s mi nem értjük az általa és a benne lévő kijelentést, vagyis azt, hogy úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta...

Besötétültünk. Elidegenedtünk. Megtagadtuk a közösséget Istennel. Borzalmas belegondolni: a teremtmény nem ismeri meg Teremtőjét, a bérlő a Tulajdonost. Aki egyedül jogos arra, hogy az ajtón belül legyen, mert ő a ház ura, az áll az ajtón kívül és zörget (Jel 3,20). Látod-e, mennyire fonákká lett itt minden?

Így nem lehetünk Isten családjának a tagjai. Jaj azoknak, akik így összezavarják a dolgokat! „Jaj azoknak, akik a sötétséget világossággá és a világosságot sötétséggé teszik!” (Ézs 5,20) „Ó, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?!” (Róm 7,24)

3. A felolvasott szakasz megmutatja a szabadulás útját. Mind életet nyernek azok, akik bűnbánattal újratanulják ezt a számunkra távolivá vált mennyei Ige-nyelvet, akik szívükbe fogadják végre Jézust mint a megváltó Krisztust, akik teljes bizalommal hisznek benne és az engedelmségben őt követik.

Ha te is így fogadod be őt az életedbe, akkor a te életed is megújul. Íme, Istentől születté válhatsz! Így mint Isten gyermeke a mennyei Atya családjának boldog tagjává lehetsz: Ne felejtsd, a gyermek örökös is!

4. Annak, aki Istentől született, úgy kell értenie Isten dolgait, hogy ne csak hallja és ne csak értse Isten mennyei szavát, hanem lássa is a testté lett Igét — Krisztust — munkálkodni ebben a világban. Az ilyen erőt merít abból, hogy felfedezi Krisztusnak az Isten országa kijelentéséért végzett dicsőséges honfoglalását e világban. Meglátja kegyelmét, amellyel irgalmasan felemeli az elbukottakat, a megtört szívűeket, a foglyokat, és még inkább reá meri bízni magát. Meglátja igazságát, amint egyre igazságot szolgáltat hűségeseinek, a szegényeknek, a hátrányos helyzetűeknek, a jogfosztottaknak, az élet kicsinyeinek, akik közül senki el nem veszhet!

Aki Istentől született és Isten fiává lett, annak tükröznie kell azt az életet, azt a világosságot, azt a krisztusi szeretetet, amely mint a Nap fénye a csillagokra, Krisztus-

ról ragyog reánk. Ha eddig nem voltunk életforrások és világosságforrások mások számára, mostantól kezdve úgy fényeskedhetik világosságunk az emberek előtt, hogy lássák a mi jó cselekedeteinket és dicsőítsék a mi mennyei Atyánkat. Tükrözzük nap mint nap a Krisztus dicsőségét, kegyelmét és igazságát!

Így egymás között is családiasabb lesz az élet! Krisztus közöttünk fog lakozni, amíg Isten földi családjából átvezet majd az ő mennyei szent családjába. Ámen.

Imádság:

Áldott Istenünk, mennyei szent Atyánk!

Köszönjük, hogy te szemgyógyító írral gyógyítod anyaszentegyházad látását, hogy ebben a földi idegenségben, sötétségben meglássuk a te hatalmat és a te dicsőségedet. Köszönjük, hogy te sohasem vagy távol tőlünk, hanem napról napra irgalmaddal és kegyelmeddel bizonyítod jelenlétedet.

Köszönjük, hogy nemcsak Jánosnak és apostoltársainak adtál mennyei látást, hanem nekünk is, hogy lépten-nyomon felfedezhessük szereteted és igazságod csodáit. Köszönjük, hogy így bátorítasz minket.

Áldott légy azért, hogy beléptél életünkbe és szent családod gyermekeivé tettél. Kérünk, add, hogy akik ma még csak kívülről sóvárognak a te közösséged után, merjék megtenni életük nagy döntését és kérjék, hogy te boldog istenfiúságra újjászüld őket.

Áldott Urunk, kérünk, hogy te taníts minket arra, hogy fényhordozók és üdvösség-hordozók legyünk mind a magunk kis családjában, mind az anyaszentegyház nagy családjában. Tégy örvendező seregeddé minket, akik boldogan tudják zengeneni már most a Bárány énekét: „Nagyok és csodálatosak a te dolgaid, mindenható Úr Isten! Igazságosak és igazak a te utaid, ó, szentek Királya!” Ámen.

Székely József

Marosvécs

A lenézettek, a megvetettek öröme Jézusban

Alapige: János 4,39–42

A zsidóktól megvetett, lenézett Samáriát Jézus nem kerülte el. Mivel hazájába menet útjába esett, nem tévovázott belépni az idegenek földjére. Ez a terület is Isten szántóföldje. Jól tudja, hogy nem minden föld terem konkolyt. Isten szeretett világá-hoz Samária földje is hozzátartozik, és Isten azért küldte el egyszülött Fiát erre a világra, hogy aki benne hisz, az el ne vesszen.

Igénkben kétszer is éppen erről a Jézusban való hitről olvasunk. Egyszer egy asszony bizonyágtétele által lettek sokan Jézusban hívők; másodszer pedig sokkal többen hívének Jézusban a vele való személyes találkozás, a reá való hallgatás nyomán.

Hogyan született meg egy asszonynak és Sikár városa népének az a boldogsága, hogy Jézussal találkozzék és benne öröme leljen?

A samáriai asszony megszokott háziasszonyi feladatát végezve megy korszójával a város mellett levő Jákob kútjához vízért. Jézus ott piheni úti fadaralmait a kút mellett, és szóba ereszkedik az asszonnyal. Váratlan találkozás, két idegen áll szemtől szemben, de ez alkalommal semmi idegenkedést nem fedezhetünk fel Jézusban. Számára éppolyan kedves a samáriai ember, mint Izrael házának elveszett juha, mivel mindkettő megváltásra szorul és szeretetre méltó. „Minden nemzetben kedves öelötte, aki őt féli és igazságot cselekszik.” Ezért Jézus a kezdeményező, a beszélgetés és a kapcsolatteremtés elindítója. Legyünk boldogok és örvendezők, hogy Isten üdvösségünk érdekében ma is szól hozzánk.

Ennek az isteni szónak hatalma van. Erre lett világosság a sötétség mélységei felett; erre a kereső szóra jött elő Ádám az Isten előli rejtkehelyéről; ez a szó tette

engedelmessé az alvó gyermek Sámuelet; ez a szó emelte ki Illés prófétát az Úrért való nagy búsulásának barlangjából. A Jézus ajkáról elhangzó szó hozta ki Lázárt sírjából, emelte fel Jairus leányát halottas ágyáról: „Leányka, neked mondom, kelj fel!”

Ez a szó indítja vissza a samáriai asszonyt a maga városába. A Jézussal való találkozás szép élménye teszi őt Jézus követőjévé. Otthagyja a vedrét a kútnál. A víz, amelyért jött, immár másodrangúvá vált. A szíve lett a korsója annak, amint Jézustól hallott. Az a víz, amelyet Jézus kínált fel neki, amelyet szívébe csepegtetett, örök életre buzgó víznek kútfeje lett őbenne. Ezt viszi most nagy örömmel és igyekezettel az ő népének. E találkozás öröme el szeretné juttatni az övét is. Az öröm és a szeretet csak úgy nő, ha másokkal is megosztjuk.

A samáriai asszony nem sokbeszédű. Nem akar untatni másokat, nem pazarol sok időt mondanivalója kifejezésére. Bizony az idő hamar lejár. Élni kell az alkalommal, a kegyelmi idővel, a Jézus közelségével, amíg az ajtó előtt áll.

„Jertek, lássatok egy embert...” Ezért sietett vissza veder nélkül, víz nélkül, hogy felebarátait Jézushoz hívja és vezesse. Ő már megismerte és ez boldoggá tette. Ez az asszony nem volt önző. Nem csak maga akar részesülni a Krisztus-felismerésben. Másokat is el akart juttatni erre. Hívjál és vezess embereket minden népből Jézushoz. Te tudod már, hogy ő hol vár és mit kínál. Ne tartsd meg csupán magadnak, amit benne leltél, hisz az Írás tanít: jobb adni, mint venni. Valószínű, hogy ennek az egyszerű asszonynak a bizonyágtétele és hívása nélkül nem sok történt volna Sikár városában és az emberek szívében.

Az asszony beszéde nyomán e samáriai városból sokan hívének Jézusban. Íme, ez csak asszonyi beszéd csupán, de milyen hatalommal bír még ez is, mert ha Jézusról szól, akkor sokak szívéig elhat. Már szóltunk Isten és Jézus szaváról. Most — lám — a mi szavunkon és bizonyágtételünkön múlik valami nagyon fontos. Mennyit építhetünk és mily sokat rombolhatunk beszédünkkel! A samáriai asszony bizonyágtételére megmozdult a város és megmozdultak az emberi szívek. Tudsz-e olyan szépen beszélni Jézusról, hogy felfigyeljenek rá az emberek?

Ha szavunknak, beszédünknek vagy bizonyágtételünknek hatása van, nem szabad önteltté válnunk. Mi csak eszközök vagyunk a küldő Úr kezében. Kiáltó szónak kell csupán lennünk: jöjjetek és lássatok! Igen, vele kell hogy találkozzanak az emberek. Légy boldog, de nem elbizakodott, ha tőled hozzá mennek az emberek. Ő többet adhat nekik, mint bárki földi ember.

„Amint azért odamentek hozzá a samaritánusok...” — ő, boldog kíváncsiak, ő, boldog érdeklődők! Mennyi közöny van ma a világban! Mi az, ami ma megmozgat bennünket, kivisz megszokott helyünkről, kényelmünkből vagy kiemel munkánkból? Mi mozgatja meg református gyülekezeteinket? Hála Istennek sok helyen az egyetemes imahetek hasonlóvá teszik gyülekezeteinket Sikár Jézushoz siető sokaságához, de ezek elmúltával a vasárnapok hívó harangjai nem sok embert mozdítanak ki otthonukból, hogy a vele való áldott találkozásra, az ő Igéjének hallgatására eljussanak. Jézus állandóan a közelünkben ül és vár reánk.

Sikár városából a Jákób kútjánál pihenő Jézushoz kimenők számára kedvesebb volt az asszony bizonyágtételénél a Jézussal való személyes találkozás. Valóban úgy van, hogy a legszebb levélnél, a legjobban hallható telefonbeszélgetésnél is többet ér a szívünkhez közel álló szeretetünkkel való szemtől szembeni találkozás.

A Jézus látása és hallgatása nyomán megnyílnak a szívek és az otthonok. Nem okozott az a találkozás csalódást egyik fél számára sem. Áldott, boldog találkozás! Milyen jó, hogy nála van hely minden nemzet és minden ember számára. Ne idegenkedj hát, siess a közelébe, mert ő mondja most számodra: aki hozzám jön, azt semmiképpen ki nem vetem.

Jézus nem tér ki a samaritánusok hívása elől, nem utasítja el a zsidóktól lenézett és megvetett embereket. Értékelte, hogy kimentek hozzá, és megjutalmazta szeretetüket otthonukba való belépésével és áldott, szent jelenlétével. Ő mondja: „Ha valaki meghallja az én szótát és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok és ő énvelem” (Jel 3,20).

Légy tehát te is Jézust örömmel vendégül látó, boldogan befogadó lélek, és mondd: „Ó, kedves vendég, nálam szállj, bűnömtől ne iszonyodjál, jöjj be hozzám, te szolgálhatsz, szegény megtérő juhodhoz.”

Két szép és áldásokban gazdag nap volt ez a város életében. Isteni vendége van a városnak. Így történhetik és történik meg az a csoda is, hogy a Jézus beszéde az idegének és idegenkedők számára fontos lesz. Egyre többen jönnek hozzá. Jézus beszédének sodró ereje és gyógyító hatalma van, szíveket nyit meg és életeket köt magához. Őt hallgatva egyre többen jutnak hitre, mivel a hit hallásból van.

Jézus sokkal többre megy az emberekkel, mint mi. Az ő szájából származik az örök élet beszéde, mely több szívet megindít, mint a mi töredezett szavunk. Részéről elég csak egy szó, és nyomában meggyógyul a szolga, feltámad a halott, megnyílik a vak szeme, és elnémul a gonosz lélek.

Ezzel a szóval, az ő Igéjével gyűjti a világ kezdetétől fogva az egész emberi nemzetségből azt a sereget, amelyet kegyelme által az örök életre elválasztott magának. Milyen szép történet ez egy város életében, amelyben arról hallottunk, hogy sokan hívének ott a Jézusban. Az Úr Jézus Krisztus sikeres és gazdag állomásozása Samária földjén. Eredményes, boldog együttlét Sikár város lakóival.

A legbüszkébb, a legboldogabb az asszony lehetett, aki a kúthoz ment vizet meríteni, mert általa ismerkedtek meg városának lakói az áldott vendéggel. Ő volt az örvendetes hír hordozója: jertek, lássátok... nem ez-e a Krisztus? A történet végének mondatai mintha arról beszélnének, hogy az asszony hírvivő szerepének vége van. „Nem a te beszédédért hiszünk immár.” Vajon fáj-e ez az asszonynak? Vajon kevesbedett-e az öröme? Elsőrendű hírnökből másodrendű szereplő lett. Jézus mellett kitüntetés és öröm a másodrangú szerep is. Jó az ő árnyékában lenni és örvendeni annak, hogy mások is hallgatják őt.

Ne búsulj, ne keseregj és ne lankadj, testvérem, ha a szavaid által keltett érdeklődés és lelkesedés másodrangú lesz. Légy Keresztelő Jánoshoz hasonlóan kiáltó szó és útkészítő. Tudj alászállani, hogy Jézus növekedjék az emberek életében. Boldogítson, hogy veled együtt sokan felismerték azt, hogy ő a világ Üdvözítője. Íme, Jézusban a megvetettek is felismerték és megtalálták Üdvözítőjüket, hisz boldogan és öntudatosan vallják: „magunk hallottuk és tudjuk, hogy ez a világ idvezítője, a Krisztus”.

Látjátok, Jézussal és Jézusban megdőlt a zsidó nemzeti kultusz, lehullanak a népeket elválasztó válaszfalak. A Jézusba vetett hit többet ér a vak nemzeti tudatnál és hitnél. Ez a hit tudja azt és örvend annak, hogy Jézus a világ idvezítője. Benne megbékélhetnek és békességet lelhetnek az egymástól elidegenedett nemzetek és emberek. Benne testvérekké lehetnek a közelben és a távolban lévők. E földi világ a Jézus világában lesz könnyhullatás és fájdalom, jajkiáltás és gyász nélküli életté. De ennek megtapasztalására csak a vele való személyes kapcsolat által juthatunk el.

Legyen számunkra is ez az egyetemes imahét olyan szép és áldott, mint egykor Sikár városának az a két napja Jézussal, hogy általa a samáriaiak egykori öröme a mienk is lehessen: hadd tudjuk mi magunk is azt, hogy ez Jézus, a világ idvezítője, a Krisztus. Ámen.

Imádság:

Köszönjük, mennyei édes Atyánk, hogy egyszülött Fiadat, az Úr Jézus Krisztust és Szentlelkedet, miként a többi nemzethez, hozzánk is elküldötted.

Téged áldunk, Istenünk, az elhívott szolgálád által tolmácsolt bizonyágtételért, de mindenkifelett azért, hogy szívünk ma újra megérezte: nem adatott a földön, az ég alatt más név, aki által megtartatunk, mint a mi Urunk Jézus Krisztusnak neve.

Növelj szívünkben a benne való örömet, és segíts meg bennünket, hogy erről másoknak is úgy tudjunk beszélni, hogy bizonyágtételünk által Jézushoz érkezenek az emberek.

Növelj, Istenünk, a mennyei Urunkban való hitet, hogy általa leomoljanak a nemzeteket egymástól elválasztó akadályok, az irigység és a megvetés, a harag és gyűlölet

falai. Segítség, Istenünk, hogy megértse mindenki és örvendjen annak, hogy a te házad népéhez tartozik e világon minden nemzet.

Adj békességet a mi időnkben is a békesség Fejedelme, az igaz Jézus Krisztus által. Amen.

Zsiskú János
Belényes

Isten háza népéhez tartozik minden nemzet

Alapige: Ruth 1,1—9; János 4,39—42

Vezérgondolatok: A mi házunk népe, református magyar népünk. Krisztus halála megváltotta népünket. Nekünk már nem meghalunk, élnünk kell érettük. Ha pedig valaki az övéiről és főképpen az ő háza népéről gondot nem visel, az a hitet megtagadta és rosszabb a hitetlennél (1Tim 5,8).

Nagyon világosan kellene látnunk a Jn 10,16-ot: más juhaim is vannak nekem, melyek nem ebből az akolból valók.

Az efézusi levél (2,14—18) szerint Krisztus lerontotta a közbevetett válaszfalat, eltörölte az ellenségeskedést, megbékéltette a keresztfá által az embereket és vallásokat, a népeket.

Benne adva van minden feltétele az Isten és az egymás felé való fordulásnak és közeledésnek. Ő a legnagyobb Mediátor, az egyetlen Közbenjáró.

Soká fogjuk még minden templomban általánossá tenni az ökumenikus Miatyánkot. De az élet, minden pestisként terjedő etnikai feszültség ellenére, Istennek hála, már a Krisztusban való közeledésre is statuál példát.

Isten különös kegyelmének tartom, hogy ma, a nemzetek, az etnikumok szembesülése idején szólhatok az egyház egyetemességéről, kiegyenlítő, békeközvetítő rendelkezéséről.

Egyetemes imahetünk előre leközölt ígéhirdetési tervében ma estére azt ajánlja, hogy elmélkedjünk az Ige fényében Isten háza népének az összes nemzetekért mondott imádságairól, egymásért végzett szolgálatairól.

Mert befelé, sajnos, korinthusi állapotokat hozott a jelen. Lelkiekben történt platformosodást. Vitatjuk immár, hogy melyikünk Pálé, Apollósé vagy Kefásé! (1Kor 1,12; 3,4)

Kívülről meg a római többség mondja megvetőleg vagy utálkozva ránk: te zsidó, te görög, te scitiai! (Kol 3,11).

Valljuk meg ma este bűnbánattal: gyakorta mi sem kenyérrel dobunk vissza. Nem vállaljuk mindig a második mérföldet. Nem élünk eléggé minőségi keresztyén életet. Nem vagyunk eléggé nyitottak, elkötelezettek sem mások, sem azok mássága iránt.

Az egyetemes imahét tudatosítsa bennünk: mindenekre nézve, görög, barbár, bölcs és tudatlan számára egyként köteles vagyok szolgálni (Róm 1,14).

Ma esti imádságunk legyen tehát a 80. zsoltár. Seregeknek Ura, állíts helyre minket, add vissza a mi belső békességünket, hogy ne csak elfogadni, hanem szeretni is tudjuk a másikat és másságát.

Erre való törekvésünkben hasznos útmutató lehet a 96. zsoltár. Nevezhetnénk az ökumené zsoltárának is.

Legmaibb üzenete talán az 5. versben csúcsosodik ki. Szó van benne egy nemzeti istenről, aki legtöbb és legjobb esetben: bálvány. Hitleri, sztálini, délvidéki vérfürdőt, gázkamrákat kreál.

A 96. zsoltár nem a lejáratott nemzetköziség, hanem az egyház- és felekezeti köziség zsoltára. Krisztus-központú, tehát ember(iség)központú is. Osszecseng Pál vallomásával: nem személyválogató az Isten, minden nemzetből kedves előtte, aki féli őt (ApCsel 10,34—35).

Add, Urunk, hogy tudjunk a keresztyénség nagy családjában gondolkodni. Ne üljünk sértett Jónásokként a nemzetieskedés futótök-sátra alatt, hanem menjünk, ha te küldesz, boldogan akár Ninivébe is.

Ruth könyve 1,1—9,16-ban azt láttatja meg velünk Isten, hogy mások közé mehe- tünk és kell is mennünk. A közös bajban, ínségben segítenünk kell egymást.

A magunk kezdeményezte keveredést és beolvadást mindeneket jóvátevő kegyel- mével felszámolja Isten. De amit ő indít be, abból áldás lesz, és igazi barátság. A Ruth neve nyelvünkön = barátság. Isten adhat ilyeneket más nép és felekezet soraiból is számunkra. 16. vers: a te Istened az én Istenem.

És ugyancsak ő szabadíthat és őrizhet meg a ránk bojtorjázó Oprától, akinek neve: ellenálló, hátat fordító.

Add, Uram, hogy elfogadjam azokat, akiket te adsz, és azoknak se fordítsak hátat, akik nekem hátat fordítottak.

ApCsel 15,13—18. Ennek az igeszakasznak csúcspontja a 17. vers: „az emberek többi része” is keresi az Urat. Isten az előző versekben (8—9.) már bizonyosságot tett Pálnak, Péternek, Barnabásnak más nemzetek közötti apostolkodása mellett: adta nekik a Szentlelket, miként nekünk is, és semmi különbséget sem tett miközöttünk és azok között.

Azért van egyetemes imahét, hogy hasonvonásainkat is észrevegyük, hogy ha hitel- veinkben nem is, de Lélekben Krisztus keresztje alatt összetalálkozunk.

Uram, a rész sír ma bennünk az egészért. A pars a pro totóért. Fiad főpapi imádsá- gát hallgassuk meg, kezdjük el szeretni egymást, hogy megismerje a világ, hogy mi a Krisztus tanítványai vagyunk.

Jn 4,39—42. A második világháború után minket kollektíve bűnös népnek tekintet- tek. Jézus idejében a samaritánusokat. Ha Jézus annak idején a Zebedeus fiak „tűzijá- tékába” belemegy (Lk 9,54), talán benn égett volna a felperzselt városban a samáriai asszony, aki a maga városát misszionálta (Jn 4,39), az irgalmas samaritánus (Lk 10,30—37) és a tizedik, a hálaadó bélpoklos is (Lk 17,16).

Uram! Egy bűneiből megtisztított samáriai asszony egész processziót vezetett hozzád. Segítsen ez az igehirdetés is sokakat hozzád. Hallattasd velünk és többi egyhá- zaiddal állandóan: új parancsolatot adok néktek (Jn 13,14). Ámen.

Imádság:

Hatalmas és dicsőséges Istenünk!

Arra kérünk ez áldott órában, hogy Igéd és Szentlelked által szent és áldott lelki házzá építsd anyaszentegyházadat.

Áldj meg bizonyágtevő erővel, mint egykor a samáriai asszonyt, hogy mi is tud- juk szereteteinket, házunk népét hozzád hívogatni. Tégy erőssé és bátorrá a hitvallás- ban, mint egykor Józsuét, hogy egész házunk népével tudjunk tenéked szolgálni. Add, hogy Ruthként mind ünnepeinken, mind hétköznapijainkban boldogan és hűségesen valljunk Istenünknek, szerető Atyánknak az igaz Jézus Krisztusban.

Kérünk, tartsd távol tőlünk azt a bűnt, hogy a Babel tornyának mintájára akarjuk építeni egyházunkat. Segíts meg, Urunk Istenünk, hogy ne saját álmaink és ne saját terveink szerint, hanem a te szent akaratod szerint építsük egyházadat.

Édesatyánk, jó Istenünk! Hogy alkalmassá váljunk anyaszentegyházad építésére, minősíts bennünket a hitben, reménységben és szeretetben élő kövekké, hogy lelki áldozatokkal áldozunk mindnyájan felnevelő, lelki édesanyánk javára és háromszor szent neved dicsőségére. Ámen.

A szegeletkő

Alapige: 1Péter 2,4–10

Különös kép alakult ki az egyházzól. Legtöbbsen valami társulásnak, intézménynek, az emberek csoportját összefogó szervezetnek vélik. Érdemes idézni a Magyar értelmző kézisztótár megfogalmazását, mely szerint egyház „a keresztyén hívek összességének valamelyik szervezett közössége”. Csakhogy ez az emberi megfogalmazás egyáltalán nem egyezik Isten gondolatával. A Szentírás az egyházzól azt mondja, hogy az a Krisztussal állandó és szerves életkapcsolatban lévők közössége, mert csak együtt tudnak azzá lenni, amivé Isten elgondolása szerint lenniük kell. Nekünk Isten új népének (háza népének) kell lennünk. Nekünk lelki házzá, szent papsággá kell épülnünk.

Péter apostol az egyházzól olyan képet tár elénk, amelyet nemcsak érdemes átgondolni, hanem jó érvényesíteni is önmagunk számára. Mit is mond alapigénk? Az apostol azt mondja, hogy maga Jézus Krisztus az alap, akire a híveknek fel kell épülniük, mert csak így lehet és lesz méltóságuk, feladatuk és létalapjuk.

1. Péter apostol amikor Jézus Krisztusról, az egyház alapjáról beszél, akkor egy képet használ. Így fogalmaz: Jézus Krisztus olyan, mint a szegeletkő. Az a Péter mondja ezt, akit Jézus kősziklának nevezett, aki hallotta, hogy ezen a kősziklán kívánja az Úr felépíteni anyaszentegyházát. Ezért mondhatta volna: én vagyok az alap; épüljetez rám, velem keressétez a közösséget, mert az üdvösségetek biztosítéka nálam van. De őt nem az elbizakodottság, az önteltség, hanem az Istentől kapott hit világos látása vezet. Jézus a szegeletkő, ő az alap — és ezt emeli ki elsőként az apostol —, mivel Jézus élő kő. Élő, mert nem maradt a halálban, hanem feltámadott. Élő, aki választottait, az újjászületett keresztyéneket kivette a halál hatalma alól. Élő, mert az isteni életet magában hordozza és azt az embereknek ajándékozza. Csak Jézus lehet az egyház fundamentuma, mert ő az élet letéteményese, mert csak ő ajándékozhat életet és üdvösséget.

Másodszor azért lehet csak Jézus Krisztus az egyház alapja, mert ő az emberektől megvetett szegeletkő. Ne értsük félre az apostolt. Itt nem az emberek Jézushoz való viszonyulásáról van szó, hanem megváltó szenvedéséről és kereszthaláláról. Aki vállalta bűneink büntetését, aki elhordozta helyettünk Isten bűn elleni haragját, egyedül csak az lehet méltó arra, hogy az egyház fundamentuma legyen.

Harmadszor arról beszél az Ige, hogy Jézus Krisztus Isten választása, rendelkezése alapján lett az egyház szegeletköve. Ézsaiás 28,16 arról szól, hogy Isten Jeruzsálem lakói vigasztalására egy új templom alapkövét helyezte el. Amit Isten már régen elvégzett és amit ígéretként választott népe elé adott, azt karácsonykor beteljesítette. Így lehetünk mi is a beteljesedett ígéretek részesei. Jézus Krisztus mint szegeletkő azért vigasztalás az egyház számára, mert benne ismerjük fel azt, hogy az ígéretet tevő Isten ígéretet beteljesítő Úr.

Isten rendelése folytán az érettünk kereszthalált halt, de feltámadott, élő és életet adó Úr becses alapkö minőségében felbecsülhetetlen értéke az anyaszentegyháznak.

Az embereknek a szegeletkő Jézus Krisztushoz való viszonyulása jellemzésére Péter apostol néhány kifejezést használ. Nem csupán arról szól, hogy ki milyen érzéssel, indulattal, elképzeléssel, hittel vagy hitetlenséggel viszonyul Jézushoz, hanem az eredményt is elénk tárja: Jézus Krisztus a hívő számára tisztesség, az engedetlenek számára viszont a megütözés köve, a botránkozás sziklája. Minden ember megértheti és megítélheti ebből a Jézushoz való viszonyát és annak kedvező vagy kedvezőtlen eredményeit.

2. Isten nem véletlenül rendelte Jézus Krisztust az egyház alapjává, szegeletkövévé. Isten az egyház felépítését eltervezte és megvalósította. Az „épüljetez fel” kifejezés kettős értelmezési lehetősége világítja meg ennek lényegét. A szentek közösségét Isten Lelke teremti meg, ezért a Krisztussal való közösségre elhívott ember egyházztag-

ságában Isten kegyelmes elhívását ismeri el. Ugyanakkor az egyházba való beépülés az egyes hívő személyes feladata, ezért igyekeznie kell a beilleszkedésre. Jézus Krisztusban, a személyes Megváltóban meg kell látnunk az egyház alapját, akire a hívők ráépülve belekerülnek abba a testvéri közösségbe, ahol számukra Isten a megtartó és a növekedést biztosító Igét adja.

Az egyház természetéhez hozzátartozik, hogy a tagok mint élő kövek lelki házzá épülnek. Péter apostol tovább bővíti a Jézus Krisztusról mint élő kőről való bizonyosságtételt. Természetes, hogy a szegeletkövet azért helyezik el, hogy épületet emeljenek rá. A tagoknak bele kell épülniük a lelki házba. Sokatmondó ez a kép. Péter kövekről beszél, és nem egyforma téglákról. A hívők különbözőségük, sokszínűségük ellenére ugyanannak az épületnek az alkotórészei. Külön-külön vizsgálva őket, óriási különbségek lehetnek közöttük. Némelyikről azt is meg lehet állapítani: oda nem illő, alakatlan, be nem építhető, teljesen alkalmatlan. Mégis így együtt alkotják az Isten tervezett lelki házát, az egyházat.

A híveknek élő kövekként kell beépülniük az egyházba. Élőkként, mert az élő alapkőre épülnek. Az életet úgy nyerik el, hogy nem olyan emberi társaságot hoznak létre, melynek alapja a társadalmi és a gazdasági fejlődés. Nekik Isten terve szerint kell beépülniük a lelki házba. Egy épületben a kövek egymáshoz való illeszkedésének jól meghatározott törvényei vannak. Az élő kövek kifejezésben megtalálható mind az élő alapkőre való együttes ráépülés igénye, mind az egymással való élő kapcsolat szükségessége. Rendelt helyükön egymás terhét hordozva végzik Istentől kapott feladatukat.

Az egyház lényegéhez az is hozzátartozik, hogy „szent papsággá” épül. A lelki házzá épült híveknek együttesen kell másokat is Istenhez vezetniük. Az egyház lelki áldozatot mutat be. Ez nem öszövétségi értelemben vett áldozat, nem érdemszerző cselekedet, hanem életének és javainak hálaadásként való felajánlása Istennek. Itt kell felmérnünk azt, hogy az egyház meg tud-e felelni azoknak a követelményeknek, melyek lényegéből következnek.

3. Az élő alapkőre az Isten terve szerint lelki házzá épült híveknek az Úr csodálatos méltóságot ad. A választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép kifejezések az egyháznak e világban hordozott rangját és méltóságát tükrözik. De az egyház a valóságban nem ilyen. Tagjai ugyanolyan bűnösök, gyarlók, kicsinyhitűek, mint mások, de mivel a Krisztus testébe beépült élő kövek, azért együttesen lelki házként méltóságot nyernek. Világosan kicsendül az Igéből, hogy az egyház ezt a méltóságot nem kiharcolta, nem megszerezte, még csak ki sem érdemelte, hanem egyszerűen ajándékba kapta. Mindent Isten végzett el. Ő választotta, ő tette szentté a hívőket, vagyis ő tette azokat mássá, annak ellenére, hogy az egyház tagjai saját személyükben sokban hasonlóak a be nem épült kövekhez. Ő emelt Jézus Krisztusban, egyetlen főpapunkban és örökkévaló királyunkban az istenfiak rangjára és méltóságára. Az egyház e ranggal, e méltósággal nem dicsekedhetik, mert nem rendelkezik fölötte. Isten azért ajándékozta az egyház számára e méltóságot, hogy egyháza mindig és minden körülmények között tisztában legyen küldetése fontosságával.

4. Az egyház azért kapta a minden más emberi csoportosulástól megkülönböztető méltóságot, hogy eleget tudjon tenni missziói feladatának. Feladatát két síkon kell véggeznie. Először is olyan lelki áldozatokkal kell áldoznia, melyek kedvesek Istennek a Jézus Krisztus által. Ez azt jelenti, hogy önmagát és minden javait élő és szent áldozatul Istennek kell szentelnie. Az egyháznak azonban meg kell látnia szolgálatának másik oldalát is, mely Jézus Krisztus által kedves Isten előtt. Ez azt jelenti, hogy az egyháznak szolgává kell lennie, önmagát meg kell aláznia, és szüntelen Isten gyermekei felé kell fordulnia. Felmagasztalásában csak akkor részesedik, ha önmagát képes azok előtt is megalázni, akiket sokkal kisebbnek és jelentéktelenebbnek tartanak.

Az egyház — másodsor — azért kapta e méltóságot, hogy hitele legyen, amikor Isten nevével, tetteivel és ígéreteivel a világ elé lép. E méltóság és rang arra kötelezi az egyházat, hogy Isten hatalmas dolgait hirdesse. Az egyháznak ezért szüntelenül vigyáznia kell arra, hogy ne veszítse el hitelét a világban.

5. Mindannyiunk előtt világos, hogy az egyháznak Isten tetteit kell hirdetnie. Nem mindegy azonban, hogy ezt hogyan teszi. Feladatát csak akkor végezheti jól, ha előbb rádöbben arra, hogy Isten csodálatos tettei, melyeket hirdetnie kell, tulajdonképpen létének valóságos alapjai. Távol Istentől sötétségben élt, de az Úr hatalmas tettei világságot támasztottak benne és körülötte. Az egyház ma boldogan felismerheti újra: Isten népeként kegyelemben részesült. Ha az egyház helyesen értékeli létalapját, akkor eleget tud tenni nehéz feladatának.

Mindaz, amit Isten az egyház fundamentumáról, lényegéről, méltóságáról, feladatáról és létalapjáról elmond, egyaránt fontos mind a gyülekezet, mind az egyes hívők számára. Azért fontos, mert mindenkinek, aki élő kő kíván lenni a lelki házban, döntenie kell. Az egyén döntését Isten befolyásolni kívánja. Hisz ilyen kérdésekre kapok választ: mi nekem vagy mivé lehet számomra az egyház; ki vagyok én az egyház számára? A válasz egyértelmű: én az az élő kő vagyok, illetve lehetek, aki ráépült a szegeletköre. Így nekem élő kapcsolat van és lehet vele, de egyidejűleg a lelki házat alkotó többi kövekkel, az egyház tagjaival is. Csak így beépülve a Krisztus egyházába lehet méltóságom és missziói feladatom. Csak így lehet életnek értelme és szilárd alapja. Mert ezt jelenti számomra az egyház. ♣

Mit jelentek én az egyház számára? Életemet, szolgálatomat felajánlva olyan élő kő lehetek e csodálatos épületben, aki terhet hordoz, aki erősít, összetartja és ékesíti egyházát. Bárcsak én is élő és hasznos kő lehetnék Isten egyházában. Ámen.

Imádság:

Áldott Istenünk!

Te vagy a mi megváltó Krisztusunk mennyei Atyja. Te vagy anyaszentegyházad kegyelmes Ura. Hálás szívvel köszönjük neked ez órában azt, hogy a szent keresztség által befogadtál minket is egyházad csodálatos épületébe, melyen a pokol kapui sem vehetnek diadalmat. Könyörgünk, tégy bennünket élő kövekké, hogy megváltó Urunkban a te dicsőségedre szolgáló népeddé minősülhessünk.

Könyörgünk Szentlelkedért. Töltsd ki mindnyájunkra a fiúság Lelkét, hogy tüzes lehetetével úgy formáljon és csiszoljon bennünket, hogy egymáshoz szépen illeszkedve lelki házzá épülhessünk a mi megváltó Urunkban.

Urunk, tartsd meg egyházadat. Növeld szüntelen az idvezülendők számát. Add, hogy lehessen egyházad szent Igéd prédikálójá, gyermekeidnek hűséges, gondviselő édesanyja, megváltó Krisztusunknak szeplőtelen menyasszonya.

Tied, Urunk, a dicséret és a dicsőség mindörökké! Ámen.

Lugosi Mihály

Magyarláros

Isten háza népe Krisztusban él

Alapige: 1Péter 2,4–10

Általános felfogás az, hogy az embernek tartoznia kell valamihez vagy valakihez. Isten a Szentírás által arra tanít bennünket, hogy mi mind testestől, mind lelkestől a Krisztus tulajdonai vagyunk.

A mai napra ajánlott bibliai versek közös szava: a ház. Imahetünk több házban, vagyis több templomban zajlik le, de nekünk helyes hovatarozás-tudatunk szerint tisztán kell látnunk azt, hogy Jézus Krisztus testéhez, vagyis az egyetemes keresztyén anyaszentegyházhoz tartozunk.

Általánosságban sokan vallják magukat keresztyéneknek, de már nem tudják pontosan meghatározni azt, hogy életükben mit jelent a hit, és hogy kicsoda számukra Krisztus. Az ilyen lelkek olyanok, mint a szétszóródott, rendezetlen kövek. Ezért fontos számunkra a hitvallás, mely rendezi életünket, minősíti hitünket, beépít a Krisztus testébe, vagyis értelmet és célt ad számunkra Isten teremtett világában. Péter

a Cézarea Filippi felé vezető úton egyértelmű hitvallást tesz: „Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia” (Mt 16,16). Ebben a hitvallásban mély és igazi Krisztus-hit él. Ezt a hitvallást azért az Úr Jézus olyan fundamentumnak tekinti, melyre időtálló házat épít.

A keresztyén hívőnek a Krisztus egyházában élő kővé kell válnia. Ez joga és egyben kötelessége is. A Krisztus testébe való beépülés lehetősége — mely a szent keresztségben történik meg — olyan ajándék, mely halálíg tartó feladattá válik számunkra. Az egyház építése nem hierarchikus rendben történik, hanem azzal folytatódik, hogy a megkeresztelteknek tudatosan hívő és hitvalló lelkekké kell Szentlélek hatalma alatt minősülniük. Szentlélek erejében válunk olyan élő kővekké, akik egyaránt vállalják az egyház szent házába való beépülést és az építés szolgálatát.

Istennek ez az új életet formáló kegyelme ott válik szemlélhetővé, ahol a só nem ízetlenül meg, ahol a gyertyát nem rejtik véka alá.

Az egyház építésének és épülésének fényében ismeri meg a világ Isten megtartó szeretetét, a megváltó Jézus Krisztus hatalmát és a hitvallás lelkeket egymáshoz kapcsoló erejét. Így épül az élő kővekből Isten egy és egyetlen, egyetemes egyháza.

Az egyház épülésének, építésének művében jelentős szerepe van az imádságnak. Egyetemes imahetünk is ezt a célt szolgálja. Egyetemes imahetünk minden imádságának Krisztus egyetlen egyházára és annak építésére kell tekintenie. Ez ma imádságunk felelőssége. Amikor azért imádkozunk, hogy Isten egyháza szent anya legyen, amikor azért imádkozunk, hogy Krisztus egyháza szeplőtelen menyasszony legyen, akkor teljes felelősséget vállalunk és hordozunk azért a világért, mely egyetemesen nyög, sóhajtozik és várja az Isten Fiának megjelenését (Róm 9,19). Imádságunkban tárjuk ki szívünket Szentlélek Isten építő hatalma előtt, mert csak így válunk alkalmassá a szentek szolgálatában való részvételre.

Isten Igéje és Szentleke által mindaddig formál bennünket, amíg mennyei országának dicsőségében elérjük hitünk célját: az örök élet koronáját. Amen.

Imádság:

Áldott Istenünk!

Boldogan köszönjük meg most neked pünkösdi ajándékodat: egyházadat. Köszönjük, hogy a Krisztus vére által befogadtál bennünket anyaszentegyházadba. Add, hogy engedelmes gyermekeidként épüljünk szent házzá, hogy lelki áldozatokkal áldozzunk háromszor szent neved dicsőségére.

Add, hogy élő kőek lehessünk anyaszentegyházad templomában. Add, hogy hitünkben, szeretetünkben és reményességünkben boldogan kapcsolódjunk a mellénk adott élő kőekhez.

Segítsd meg, Urunk, egyházadat, hogy gyermekeidnek hűséges és áldozatos édesanyja s Krisztus Urunknak szeplőtelen menyasszonya legyen.

Tiéd a dicsőség mindörökké. Amen.

Fazekas Zsolt

Bonchida

Az Úrnak szolgálunk

Alapige: Józsué 24,1.14—15

Az Ebál és Garizim hegyek közötti hágó keleti végén, Kánaán egyik fővárosában, Sikemben gyülekeznek Izráel nemzetségei, vénei, fejei, bírái és felügyelői. Józsué, az agg vezér, országgyűlést hívott össze.

Józsué öreg ember, élete végéhez közeledik. Jó lenne már megpihennie. Isten már hosszabb ideje nyugodalmat adott Izráelnek a körülötte leselkedő ellenségtől. A Kánaán földjén való lakozás mintha biztonságos lenne már. A szolgálatnak azonban nincs vége: a népet az Úr elé kell állítania. Idős kora nem akadályozhatja az Istennek való engedelmségben. Józsué engedelmeskedik és megszólal: „Ezt mondja az Úr...”

Nem országgyűlésre, de istentiszteletre gyűltünk ma össze. Józsuénál nagyobb, aki hívott minket. Tarka sereg ez a miénk: itt vannak a gyülekezet vénei, a presbiterek; és itt vannak az öreg emberek, akik már fölöslegesnek, haszontalannak érzik magukat. De bármilyen idős és beteg is légy, a Józsué életéből lásd meg, hogy szolgálatodnak az utolsó pillanatig nincs vége. A seregből viszont a többiek sem hiányoznak: az asszonyok, a gyermekek és a fiatalok, a régiek meg az újak mind itt vannak, hisz imaheti istentiszteletünk áldott alkalom arra, hogy a megszokottnál többen legyünk együtt.

Józsué megszólalt a sikemi országgyűlésen. De nem saját bölcsességéből fakadt mondanivalója. Nem hosszú életének tapasztalatairól beszélt, nem megható búcsúbeszédet tartott, hanem az Úr szavát tolmácsolta.

Ki az, aki ma gyülekezetünkben szól? Szólhat-e egyáltalán más, mint aki Szentlelkével egybegyűjtött, akinek mondanivalója van számunkra? Imádkozzunk azért, hogy Isten üzenetét valóban megérthessük!

I.

Józsué beszél — Isten nevében. Isten megbízatásából beszél. Beszédének első részében tanít. Az Úr emlékezteti őt és a népet: „A folyóvízen túl lakoztak régenten a ti atyáitok... és idegen isteneknek szolgáltak.” Mint egy filmen, úgy peregnék a választott nép történelmének eseményei a Józsué és az összegyűlte emlékezetében. Végigkísérik Abrahámot Kánaán földjén, Józsefet Egyiptomig, Mózesrel és Áronnal együtt élük át a pusztai vándorlás próbáit, és visszaérkeznek az Ígéret Földjére, ahol földet kaptak, melyet nem műveltek, és városokat, amelyeket nem ők építettek.

Izráelnek nem szabad felednie történelmét. Nem szabad felednie Isten gondviselő szeretetét, hatalmas csodatetteit. A szolgaság házából felhőben és tűzoszlopban vezette őket a szabadulás útján. De egyáltalán felejtheti-e ezt az a nép, amelynek vezetője, Józsué már nevében hordozza az Úr tetteiről való bizonyágtételt? Józsué magyarul ezt jelenti: Isten szabadítás, Isten üdvösség, az Úr segít.

De nem elég csak emlékezni. A múlt kötelez: „azért hát féljétek az Urat, és szolgáljatok neki tökéletességgel és hűséggel” Vessétek el a bálványokat, a folyóvízen túli és az egyiptomi idegen isteneket! Az Úrnak szolgáljatok!

A tanítást így kell hogy kövesse az alkalmazás. Nem elég megtanulni valamit, használni is kell azt. A nép saját történelméből ismerte meg a hatalmas Istent, a szabadulást nyújtó Urat. Ez az ismeret pedig szolgálatra, a folyón túli és az egyiptomi életmód elvetésére készíti és kényszeríti őt.

Isten újszövetségi népe! Hallod-e, hogy az Úr ma téged is emlékezésre szólít? Emlékszel-e még a folyóvízen túli életedre? A bálványimádás, az önmegváltás, az Istennélküliség túlsó partjára? És emlékszel-e még az egyiptomi szolgaságodra, a bűn fogására? Ó, ha ez már történelem lenne számodra is! Történelem és múlt lenne számodra, ha a Józsué felszólítása szerint cselekednél, ha az istenfélelmet és szolgálatot vállalnád.

Talán még emlékszel a régi életre? Talán még mindig a régi életet éled? Vagy az új országban, új életlehetőségek között vágyakozva, nosztalgizva gondolsz a Nílus menti húsosfazakakra?

II.

Isten a bölcsességéből bölcs szót ad a Józsué szájába. Nem, már nem parancs, nem kötelesség félni az Urat és neki szolgálni. Most már csak lehetőség. Válassz, Izráel! Ha rossznak gondolod az Úr szolgálatát, akkor keress magadnak más isteneket, akiket szolgálhatsz.

A választás lehetősége semmiképpen sem csökkenti az Úr melletti döntés fontosságát. Józsué kissé megzavarta a népet: mennyivel egyszerűbb egy konkrét parancsot a lehető legjobban teljesíteni, mint két változat közül a helyest kiválasztani. Szabad Izrá-

elnek a jót vagy a rosszat tennie — szabad a tiszta istentiszteletet vagy a bálványimádást választania.

Testvérek, ugye könnyű lenne, ha csak egy olyan erkölcsi tanítást kellene meggyeztetek, amelyet néhány szóval el tudnék nektek mondani, s aztán majd otthon több-kevesebb igyekezettel próbálnátok azt megtartani? Az Ige azonban mást mond. Nézzetek körül. Vegyétek észre ebben a világban saját életeteket, családokat s ennek a gyülekezetnek az életét.

Egyfelől ott van a folyóvízen túli életünk a maga idegen isteneivel, a pénz, a test, a mámor bálványozásával. Vagy ott van az emoreusokéhoz hasonló istentelenségünk. Ott az utóbbi évtizedek során belénk ivódott érdektelenség és közömbösség. A lélek kigúnyolása, az anyag magasztalása, az anyag Teremtőjének a félreállítás. A régihez való ragaszkodás, az új helyzettől és új lehetőségektől való idegenkedés.

Másfelől pedig ott az élet, amely maga felett egyetlen tekintélynek csak az Urat ismeri el. Ott az az ember, aki nem tagadja a folyón túli meg az egyiptomi korszak hibáit, gyengeségeit. Aki elismeri a bűn valóságát és belátja a szabadulás szükségességét. Aki megtapasztalja a pusztán keresztül vezető igen nehéz úton is Isten megtartó és gondoskodó szeretetét. Aki felismeri, hogy a szeretetért, igazi köszönetként, csak az engedelmesen szolgáló életet áldozhatja Istennek.

Izráel, válassz e két lehetőség közül! Keresztyén gyülekezet, melyik úton akarsz járni?

III.

Józsue végül mégis segít a döntésben: „én azonban és az én házam az Úrnak szolgálunk” Az idős embernek, az istenfélő, hűséges szolgának a tekintélyével mondja: családommal együtt az Úrnak szolgálunk.

A szolgálat választása vagy visszautasítása egyéni, személyes döntés eredménye. A bölcs férfiúnak azonban kötelessége családját, népét az Úr melletti döntésre bírni és a szolgálat útjára vezetni. Erről hallunk a mai történetben is: az Urat szolgáló családról, Józsue ennek a családnak a feje.

Ha végül is úgy döntöttél, hogy nem a folyóvízen túli bálványokat választod, hanem az egy igaz Istent, akkor lehetséges, hogy családotban is felismered azt a Józsuet, aki Istenhez való ragaszkodásával, szolgáló életével téged, a gyermeket vagy az unokát, a testvért vagy a rokont is az Úr szolgálatába állított. De te is lehetsz kisebb vagy nagyobb családotnak a Józsueja! Isten téged is megszólít a megbízatás meghallgatásának pillanatában, az indulás félszűzében: „Légy bátor és erős, mert te teszed majd e népet annak a földnek örökösévé, amely felől megesküdtem az ő atyáknak, hogy nékik adom azt” (Józs 1,6).

De Józsue másra is emlékeztet; arra, aki évszázadokkal később a bűn rabszolgaságából kereszthalálával szabadítja ki népét. Küldetésének lényegét ő is nevében hordozza: a Józsue héber névnek a görög megfelelője a Jézus. Ő is döntés elé állt: „Valaki azért vallást tesz énrolam az emberek előtt, én is vallást teszek arról az én mennyei Atyám előtt. Aki pedig megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom azt az én mennyei Atyám előtt” (Mt 10,32—33). Ámen.

Imádság:

Téged magasztalunk, mennyei Atyánk, a családokért, a kisebb vagy nagyobb emberi közösségekért, ahol szolgálatodban egyek a te gyermekeid. Köszönjük, hogy ma nem csak emlékezésre hívsz bennünket, hanem egyenként, személy szerint is döntésre szólítasz. Áldott légy, hogy egykor választott népedet a folyón túli bálványimádásból és az egyiptomi szolgaságból ígéreted szerint kiszabadítottad és atyáik földjére vezetted. Áldott légy, hogy a bűn szolgaságából szent Fiad által a megígért országba, a te országodba akarsz vezetni bennünket. Alázattal kérjük tőled újjászülő és megvilágosító Szentlelkedet, hogy e feléd vezető útról modern bálványaink csábítására se térjünk le. Adj családunkba, gyülekezetünkbe, egyházunkba akaratod szerint élő, példa-

Az Igehirdető
1990—1993-as évfolyamainak
Repertórium

Rövidítések:

T = tanulmány

H = halotti-temetési beszéd

E = esketési beszéd

F = fordítás

V = vers

EA = előadás

Elisabeth Achtemeier

Habakuk 2,1—4. T. 1992. 91—95.

Adorjáni Albert

Örvendezek az Úrban. Ézs 61,10. H. 1990/1. 44—45.
Menjek-e veletek? 2Móz 33,14—17. E. 1990/3. 43—44.
Egymást szeressétek. 1Pt 1,22b. E. 1991. 168—169.
Az Úrra nézzetek. Zsolt 16,8—9. E. 1991. 411—412.

Adorjániné Nagy Aranka

Krisztus beszéde bennünk. Kol 3,16. 1991. 291—292.
Utat. V. 1991. 583.
Jön az Isten. V. 1991. 584.
Szeg a kenyérben. V. 1992. 311.
Lelki gyümölcsstermésünk. Mt 21,17—19. 1992. 409—410.
A szolgál. V. 1993. 45.
Fény a koporsónál. Jn 8,12. H. 1993. 180—181.
A halottak hallják. Jn 5,25. H. 1993. 384—385.
Új karácsonyt. V. 1993. 592.

Adorjáni Zoltán

Ezek ellenére az Úr az én pásztorom. Zsolt 23,1—6. 1993. 305—307.
Ő csak a porba ír. Jn 8,6b.10—11. 1993. 401—403.
Csoda hétköznapi köntösben. Mt 1,18—20. 1993. 541—543.

Antal József

Meddig tart még az éjszaka? Ézs 21,11—12. 1990/2. 25—27.
Felszabadulás, de mire? Jer 34,17. 1992. 410—412.

Bak Áron

Isten népének lenni. 2Móz 19,1—6. 1991. 139—141.
G. v. Rad: Bölcsesség és kultusz. F. 1991. 331—333.
Isten elkötelező cselekedete. 1Tim 2,5—6. 1991. 334—336.
E. Schweitzer: Teremtés. 1Móz 1,1—3. F. 1991. 400—403.
E. Schweitzer: A bűneset. 1Móz 3,1—7. F. 1991. 435—438.
J. Vencovsky: A prédikáció. Mt 7,28—8,7. F. 1991. 471—474.
H. J. Iwand: Lk 1,68—78. F. 1991. 491—497.
E. Schweitzer: Jézus Isten történetének célja. F. 1991. 535—537.
J. A. Bengel: A nagy titok. 1Tim 3,16. F. 1991. 550—553.
Térj vissza. Hós 14,2—3. 1992. 5—8.
E. Schweitzer: Az érthetetlen Isten. 1Móz 22,2—14. F. 1992. 27—29.
E. Schweitzer: Kivonulás. 2Móz 14,20—22. F. 1992. 74—78.
E. Schweitzer: Isten pedig hallgat? Jer 28,1—17. F. 1992. 114—118.
Ez a nap. Zsolt 118,24—26. 1992. 138—140.
E. Schweitzer: Ujjongó gyermekek. Mt 21,10—22. F. 1992. 143—146.
J. A. Bengel: A húsvéti öröm. Mk 16,1—8. F. 1992. 155—159.
C. Westerman: Ézs 66,6—10. F. 1992. 199—201.
E. Schweitzer: Anyák napi igehirdetés. 1Sám 1,1—28. F. 1992. 224—227.
J. A. Bengel: Ama Vigasztaló. Jn 14,26. F. 1992. 275—276.
W. Lüthi: A Lélek szabadsága. Róm 8,14—15. F. 1992. 287—290.

J. Christian Baker

A Szent Lélek funkciója. T. 1991. 179—182.

Bálint József

Útait láttam... Ézs 5,17. H. 1992. 126—127.

Balogh Béla

P. Schempp: Idős asszony felett. Zsolt 91,16. F. 1990/2. 53—54.
W. Pfendsack: A beszéd. Mt 5,33—37. F. 1991. 71—74.
P. Schempp: Férfi felett. 2Kor 5,1. F. 1991. 171—172.
A Lélek munkájáról. 1Kor 14,1—8. 1991. 292—294.
M. Bosshard: Én vagyok az Úr... 2Móz 15,22—27. F. 1991. 446—447.
A. Haarbeck: Hat elmélkedés Jákóbról. F. 1991. 453—457.
P. Schempp: Ifjú felett. F. 1992. 35—37.
Hitvallás és élet. 5Móz 6,4—12. 1992. 297—299.
W. Barclay: Az igazi szőlőtő. F. 1992. 363—365.
W. Lüthi: Gamáliei. ApCsel 5,34—42. F. 1992. 426—429.
Ha valaki meghallja az én szómat. Jel 3,20. 1992. 449—452.
W. Lüthi: És megkövezék Istvánt. ApCsel 7,54—60. F. 1992. 466—470.
H. Schmid: Húsvét. Jn 20,28. F. 1993. 173—176.

Bányai László

Házassági tanácsadás. 1Pt 3,1—7. E. 1991. 276—277.
Megpihenni Jézusnál. Mk 6,31. 1991. 379—381.
András. Jn 1,41b. 1992. 320—322.
Házastársak, örökös társak. 1Móz 1,27—28. 1993. 28—29.
Nem jó az embernek egyedül. 1Móz 2,18. E. 1993. 236—237.
A házasság fundamentuma. 1Kor 3,11. E. 1993. 521—522.

William Barclay

Az igazi szőlőtő. T. 1992. 363—365.

Albert E. Barnett

Júdás 20—25. T. 1993. 91—93.

Karl Barth

Bocsásd meg a mi vétkeinket. Mt 6,12. 1992. 8—12.

Johann Albrecht Bengel

A nagy titok. 1Tim 3,16. 1991. 550—553.
A húsvéti öröm. Mk 16,1—8. 1992. 155—159.
Ama Vigasztaló. Jn 14,26. 1992. 275—276.

Benkő András

A kántálásról. EA. 1991. 581—583.

Michel Bertrand

A reformáció ünnepére. Lk 24,33—53. 1993. 444—447.

Lucien Boder

Pünkösd után. ApCsel 2,42. 1993. 403—406.

Jolande Boinnard

A húsvét jelei. Mk 16,9—20. 1993. 156—157.

Pierre Bonnard

Az evangéliumi szabadság. T. 1992. 47—49.

A bélpoklos meggyógyítása. T. 1992. 407—408.

Bóné Lajos

Gyógyíthatatlan seb? Jer 15,18. H. 1991. 279—281.

Jean Boniol

A farizeus és a publikánus. Lk 18,9—14. 1991. 441—443.

Borbáth Dániel

Reformációi üzenetek. ApCsel 14,1—22. 1990/1. 13—16.

Az erősebbet várjátok. Lk 3,15—17. 1990/2. 28—30.

A mindeneket nekünk ajándékozó Atya. Róm 8,32. 1990/3. 14—16.

A síró király. Lk 19,35—42. 1991. 99—101.

Élő reménység. 1Pt 1,3—7. 1991. 111—113.

Erősen, mozdíthatatlanul. 1Kor 15,58. 1991. 141—143.

Az Úr együtt munkálkodott velük. Mk 16,19—20. 1991. 194—198.

Nyugalom. 1Móz 20,8.11. 1991. 381—385.

Istennek ama Báránya. Jn 1,29. 1992. 147—148.

Tartsátok meg. Júd 20—22. 1992. 322—324.

Tudja a ti mennyei Atyátok. Mt 6,34. 1992. 366—369.

Tanúságtétel Kánaán határán. 4Móz 13,26—28. 1993. 50—53.

Ábrahámnál is nagyobb. Jn 8,51—59. 1993. 94—96.

A megnyílt szemű ember szózata. 4Móz 24,1—7. 1993. 217—219.

Nagy örömmel örvendezők. Mt 2,10—11. 1993. 550—553.

Günther Bornkamm

A vakon született meggyógyítása. T. 1991. 135—138.

Isten dicsőítése. T. 1991. 243—246.

Boross Géza

Megújulás — megtisztulás. 2Kir 5,1. 1991. 443—445.

Mathias Bosshard

„Én vagyok az Úr, a te gyógyítód”. 2Móz 15,22—27. 1991. 446—447.

François Bovon

Lukács — arckép és vázlat. T. 1990/1. 4—8.

A követésről. T. 1991. 287—290.

Az ördögös meggyógyítása. T. 1993. 399—400.

Emil Brunner

Az úrvacsora jelentősége. EA. 1993. 528—536.

Peter Bukowski

A másokért élő egyház. Mk 2,1—5. 1991. 448—449.

Bustya Dezső

Ami megmarad. 1Kor 13,13. H. 1990/1. 46—47.

Hí és bölcs sáfár. Lk 12,42—44. H. 1990/2. 51—52.

Jó Pásztorunk. Zsolt 23,1—6. H. 1991. 170—171.

Lehetőség és jutalom. Jel 2,10b. H. 1991. 229—230.

Istenfélő élet. Jób 1,1—5. 1991. 247—249.

Hogyan találkozhatunk Jézussal? Karácsony nagyhetére. 1991. 541—549.

A szelídek boldogsága. Mt 5,5. H. 1992. 81—82.

Az elveszített Jézus. Lk 2,41—52. 1992. 96—98.

„Kísértésbe ne esetek...” Mt 26,41a. H. 1992. 127—128.

Krisztus királysága: más. Zak 9,9. 1992. 140—142.

Ledólt torony. Lk 13,1—5. H. 1992. 184—185.

Krisztus tanúi. ApCsel 1,6—8. 1992. 254—256.

Beteljesedő ígélet. Jn 14,1—3. 1993. 369—371.

Vándorúton a város felé. 1Krón 4,39. H. 1992. 440—441.

Ébredés. Advent nagyhetére. 1992. 519—529.

„Nem a láthatókra nézünk”. 2Kor 4,16—18. 1993. 53—55.

A hitet átadó édesanyák. 2Tim 1,5. 1993. 193—195.

Pünkösdi nagyhetére. Jn 3,1—8. 1993. 207—216.

Elveszteni és megtalálni. Mt 16,25. E. 1993. 298—299.

Életünk a mulandó világban. 1Kor 7,29—32. 1993. 488—491.

Daniel Corbaz

Virágvasárnap. Mt 21,9. 1993. 141—142.

Clarence Trucker Craig

A halottak feltámadásáról. T. 1993. 139—140.

Oscar Cullmann

A János evangéliuma és az istentisztelet I. T. 1990/2. 3—12.

A János evangéliuma és az istentisztelet II. T. 1990/3. 3—13.

Czapfalvy József

Gyermeknevelés. Lk 2,41—42. 1993. 12—14.

Életszabályok. 1Thessz 4,11. H. 1993. 82—83.

A vigasztaló. Jn 16,7. H. 1993. 132—133.

Országot Izraelnek. ApCsel 1,6—7. 1993. 199—201.

Megértette küldetését. Jób 10,12. H. 1993. 523—524.

Mindvégig. Jn 13,1. H. 1993. 584—585.

Cseh Zsolt

Tudom a te dolgaidat. Jel 2,18—19. H. 1992. 541—542.

Köszikla-örökség. Zsolt 73,26. H. 1993. 300.

„Tartsd meg, ami nálad van”. Jel 3,11. H. 1993. 343—344.

Emlékezzél meg. 5Móz 8,2—3. 1993. 378—379.

Az Úr házában való lakozás. Zsolt 27,4—5. H. 1993. 473—474.

Csép Gergely

Tudom, hogy az én Megváltóm él. Jób 19,25. H. 1992. 356—358.
Hol van a te Istened? Zsolt 42,4. 1993. 491—494.

Csiha Kálmán

Ajánlás. 1990/1.

Az elgurult dragma. Lk 15,8—11. 1990/1. 16—18.

Októberi zsoltár. V. 1990/1. 48.

A magvető. Mk 4,2—9. 1990/2. 13—16.

Az igazi várakozás. Mt 25,1—13. 1990/2. 31—33.

Karácsony. Mt 2,10—12. 1990/3. 17—19.

Két kéz. Dán 5,5; Mk 5,23. 1990/3. 33—36.

Most már érted. V. 1990/3. 51.

Szerettem volna. V. 1990/3. 51.

Énekelnek az angyalok. V. 1990/3. 52.

Jön a karácsony. V. 1990/3. 53.

Ma este. V. 1990/3. 54.

Jézussal a túlsó part felé. Mk 4,35—41. 1991. 6—8.

Jézus megkísértése. Mt 4,1—11. 1991. 51—55.

A megköttözött Jézus. Mk 15,1—5. 1991. 105—107.

Tamás. Jn 20,24—31. 1991. 113—116.

Harc a szorosban. Bírák 7,24—25. 1991. 144—147.

Nikodémus. Jn 3,1—9. 1991. 202—205.

Templomépítés. 1Krn 22,7—16. 1991. 249—252.

A kősziklára épült ház. Mt 7,24—27. 1991. 295—297.

Isten hollói. 1Kir 17,1—6. 1991. 337—340.

Az özvegy olaja. 2Kir 4,1—7. 1991. 385—388.

Aki az Úré, ide hozzám. 2Móz 32,26—29. 1991. 450—452.

Zákeus. Lk 19,9a. 1991. 498—501.

A karácsony titka. Lk 2,1—7. 1991. 553—557.

Együtt. Lk 2,46—47. 1992. 12—15.

A gadarai. Mk 5,18—19. 1992. 50—53.

Böjtfő. Mt 16,21. 1992. 98—101.

A húsvét három arca. Lk 7,11—16. 1992. 159—161.

Szembejött velük. Mt 28,1—10. 1992. 162—164.

Péter éneke. V. 1992. 191.

Mit cselekedjem? Mk 10,17—27. 1992. 202—204.

Utolsó ajándék. Lk 24,49—53. 1992. 228—231.

Bethlen Kata emlékezete. V. 1992. 243.

A hetven tanítvány. Lk 10,1—6. 1992. 265—268.

Nátánael. Jn 1,46—51. 1992. 224—227.

Három arc. 1Móz 6,9—13. 1992. 328—330.

Az aratás. Gal 6,7—8. 1992. 371—373.

A vak meggyógyítása. Mk 8,22—26. 1992. 374—377.

Isten műhelyében. 1Sám 22,5. 1992. 413—415.

Dávid a pusztában. 1Sám 22,19—28. 1992. 416—418.

A kősziklára épült ház. Mt 7,24—27. 1992. 452—454.

Prédikáció és ima Marosvásárhely III. egyházközsége templomának felszentelése alkalmából. Jn 11,28. 1992. 512—514.

Prédikáció a zombori templom felszentelése alkalmából. 1Kir 17,4—16. 1992. 515—518.

„Maradj nálam, ne félj!” 1Sám 22,20—23. 1992. 551—552.

A pásztorokkal együtt. Lk 2,8—15. 1992. 558—560.
 Hová mentek? V. 1992. 585.
 Karácsonyi ének. V. 1992. 586.
 A száradtkezű meggyógyítása. Mk 3,1—5. 1993. 14—16.
 A bőjtölő város. Jón 3,4—9. 1993. 55—57.
 A nagy betegség. Jk 4,1. 1993. 57—60.
 Emlékezz! 2Móz 15,22—27. 1993. 96—99.
 Jairus leánya. Mk 5,41—42. 1993. 157—160.
 Békesség néktek. Jn 20,19—23. 1993. 161—164.
 Éhínség Samáriában. 2Kir 6,24—7,2. 1993. 195—198.
 István. ApCsel 7,55—60. 1993. 222—223.
 Ő megmutatja a mi utunkat. 1Sám 9,1—8. 1993. 266—268.
 A csoda. ApCsel 12,11. 1993. 307—308.
 Vetés és aratás. 1Móz 8,19—22. 1993. 353—355.
 Új kenyéri hálaadás. Lk 11,5—9. 1993. 355—358.
 Menekülés a viharból. ApCsel 27,18—27. 1993. 406—409.
 Ímé, itt vagyok. Zsid 10,7.17—23. 1993. 447—450.
 Az Úr eljövetele. Mt 24,36—47. 1993. 504—506.
 Simeon. Lk 2,25—32. 1993. 553—556.

Csiha Kálmánné

Hitetlen felett. Ézs 16,9b. H. 1990/3. 45.
 Idős asszony felett. 1Jn 2,17. H. 1991. 38—39.
 Tiszteletes asszony felett. Jn 3,16. H. 1991. 130—131.
 Magányos felett. Péld 14,10. H. 1991. 175.
 Menj napkelet felé. 1Kir 17,2—5. E. 1991. 227—228.
 Alkoholista felett. JSir 1,16. H. 1991. 281—282.
 Neki kedvesek legyenek. 2Kor 5,9—10. H. 1991. 368—369.
 Az Úr az én erőm... Zsolt 28,7. H. 1991. 480—481.
 Az igazgyöngy. Mt 13,45—46. 1991. 569—571.
 Szántások új ugart. Jer 4,3. E. 1992. 79—80.
 Egy édesanya. EA. 1992. 241—242.
 Kérjete. Jn 16,24. E. 1992. 302—303.
 Repeső örömmel. Lk 1,39—45. 1992. 549—550.
 Pünkösöd. Róm 8,14—16. 1993. 220—221.
 Kérdőzők. ApCsel 9,1—2. 1993. 310—313.
 Együtt a sátorban. 2Móz 18,8—10. 1993. 568—571.

Csutak Csaba

Második parancsolat. 2Móz 20,2—6. 1991. 9—11.
 Fiatal ember felett. Jn 11,32—45. H. 1991. 481—482.
 Akik elaludtak. 1Thessz 4,13—14. H. 1991. 577—579.
 Hetedik parancsolat. 2Móz 20,14. 1993. 61—63.

Csutak Csabáné

J. Boniol: A farizeus és a publikánus. Lk 18,9—14. F. 1991. 441—443.
 S. Rostagno: Szabadságra hívatottak. Gal 5,13. F. 1991. 467—470.
 J. Tritschler: Isten terve. Ef 4,4—7. F. 1992. 484—487.
 D. Corbazz: Virágvasárnap. Mt 21,9. F. 1993. 141—142.

Darvai László

Szenteste Corregióval. V. 1991. 585—586.
 Hajnali ének. V. 1992. 244.

Szívinfarktus után. V. 1993. 248.
Betegségem idején Augustinusról álmodtam. V. 1993. 248.

Id. Dávid Gyula

A názáreti istentisztelet. Lk 4,16–30. 1991. 11–14.
Kegyelemből hit által igazulunk meg. EA. 1992. 494–496.

Dávid Lajos

Közel van. Ézs 50,2–10. 1991. 55–57.
Keresztelő Jánosról. Mt 11,7–11. 1992. 52–55.
A rézkfgyó. 4Móz 21,1–9. 1992. 149–151.
A hitvalló egyház. 5Móz 6,4–5. 1993. 100–102.

Günther Dehn

Az isteneckék dicsősége. 1Móz 3,5b. 1991. 14–18.
Feltámadás. Jn 11,25. 1991. 116–119.

Claude Demissy

Kicsoda az ember? Zsolt 8,5. 1993. 494–496.
Szabadulás — szövetség. 2Móz 19,5–6. 1993. 543–544.

Klaas Eldering

A pusztában. 2Móz 15,22–16,4. 1993. 451–453.

Hartmut Ellinger

Hajnalodik. Róm 13,8–14. 1993. 544–547.

Eszenyeiné Széles Mária

A két fillér bizonyágtétele. Mk 12,41–44. 1992. 15–17.
Testamentum. Fil 4,11–13. H. 1993. 30–31.
Istenfélelem, de miért? Jób 1,6–22. 1993. 313–316.
Védelem és vezetés. 2Móz 13,21–22. 1993. 358–359.
A próféta élete Isten kezében van. 1Kir 19,1–8. 1993. 409–411.

Fazekas Zsolt

Örüljete az Úrban. Fil 4,1–4. E. 1991. 366–367.
Nincs maradandó városunk. Zsid 13,14–15. H. 1992. 82–83.
Böjtfői prédikáció. 1Jn 2,15–17. 1992. 101–104.
Jézus elárulása. Mt 26,14–16. 1992. 152–154.
J.C. Ryle: Húsvét. Mt 28,5. F. 1993. 171–173.
J.C. Ryle: Jézus testamentuma. Mt 28,11–20. F. 1993. 263–265.
J.C. Ryle: A kenyércsoda. Mt 14,13–21. F. 1993. 374–375.

F. Nagy László ev.

Adventi reménység. Mk 5,17–20. 1991. 538–540.

Klaus Dietrich Fricke

A júdeai Jósias és reformmunkája. T. 1992. 447–448.

Helmut Frik

Reformáció. Mt 5,1—10. 1992. 455—458.

Fülöp Ferenc

Dicsőség Istennek. Lk 2,14. 1992. 560—562.

A keresztereje. Mk 15,21. 1993. 147—148.

Gavruca Tibor

Mamácska elment. Ézs 43,1. H. 1993. 31—32.

A Jézus városa. Mt 9,9. 1993. 316—318.

Gálfy Zoltán

A mi levelünk ti vagytok. 2Kor 3,2. E. 1990/1. 42—43.

Mátyást apostollá választják. ApCsel 1,21—26. 1992. 330—332.

A feltámadt Krisztus parancsa. ApCsel 10,39—42. 1993. 165—167.

Hétpécseletes könyv. Jel 5,1—5. 1993. 318—321.

Miért hagyják el Jézust? Jn 6,66—67. 1993. 359—362.

Imádság, Ige, szolgálat. Mk 1,35—39. 1993. 411—414.

A csipkebokor anyyala. 2Móz 3,2. 1993. 496—498.

Gáspár András

Áron is megvegyétek. Ef 5,15—17. 1991. 340—343.

Megtélelének Szentlélekkel. ApCsel 2,4. 1992. 277—279.

Geréb Erzsébet

E. Schweitzer: Két újtestamentumi hitvallás. F. 1991. 83—90.

J.Ch. Baker: A Szentlélek funkciója. F. 1991. 179—182.

R.B. Knox: Az Úr háza. Zsolt 122,1. F. 1991. 458—459.

E. Achtemeier: Habakuk 2,1—4. F. 1992. 91—96.

J. Limburg: Jóel 2,28—32. F. 1992. 252—253.

S. Maclean Gilmour: Jézus nyilvános működésének kezdete. F. 1993. 3—4.

O.S. Rankin: A Prédikátor könyve. 1,1—11. F. 1993. 47—49.

Albert E. Barnett: Júdás 20—25. F. 1993. 91—93.

Clarence Tucker Craig: A halottak feltámadásáról. F. 1993. 139—140.

J. Knox: A Krisztusba vetett hit. F. 1993. 191—192.

W.H. Willimon: A jeruzsálemi gyülekezetben megtestesült evangélium. F. 1993. 259—260.

A.N. Wilder: A hit, ami legyőzi a világot. F. 1993. 303—304.

J.L. Weatherhead: „Mit jelent ez a szertartás?” Róm 12,1—2. F. 1993. 469—470.

Geréb Márta

F.F. Jensen: Más vélemény és fegyelem. Mt 21,23—27. F. 1993. 453—454.

Geréb Pál

A reformáció alapja. 2Kir 22,8—13. 1990/1. 19—21.

Nem és igen. 1Jn 2,15—17. 1991. 221—223.

Geréb Zsolt

Szentek legyetek. 1Pt 1,13—16. 1991. 18—20.

Júdás. Lk 22,1—6. 1991. 107—110.

Apostoli áldás. 2Kor 13,13. 1991. 223—226.
Két nem és egy igen. Jn 1,19—23. 1991. 501—504.
Nem szemmel láthatóan. Lk 17,20—24. 1992. 55—58.
Virágvasárnap és nagypéntek felé. Ézs 50,4—9. 1992. 104—107.
Mennybemenetel ünnepén. ApCsel 1,3—11. 1993. 201—204.
A főtanács előtt. ApCsel 4,13—22. 1993. 321—323.
A Szent. 1Pt 1,13—16. 1993. 414—416.

S. Maclean Gilmour

Jézus nyilvános működésének kezdete. T. 1993. 3—4.

Gönczy Lajos

Szükség néktek... Jn 3,1—15. 1992. 256—260.
A meg nem értett Krisztus. Mt 11,16—19. 1992. 333—337.
Botránkoztatás. Mt 18,6—10. 1993. 64—66.
Az adófizető Jézus. Mt 17,24—27. 1993. 102—105.

Henk G. van de Graaf

A korinthusi elhívott szentek. 1Kor 1,1—3. 1993. 16—20.
Kerítetlenül, nyíltan, szabadon fogják majd lakni Jeruzsálemet. Zak 2,1—5. 1993. 268—271.

Gyenge János

H. Hetter: Húsvéti prédikáció. Mt 28,1—10. F. 165—167.
H. Frik: Reformáció. Mt 5,1—10. F. 1992. 455—458.
R. Scheffbuch: Én meggyőztem a világot. Jn 16,33. F. 1993. 77—79.
S. Schapp: Keresztyén ételszabályok. Róm 12,9—16. F. 1993. 294—297.
H. Ellinger; Hajnalodik. Róm 13,8—14. F. 1993. 544—547.
Bizalom és békességes tűrés. Zsid 10,35—36. 1993. 582—583.

Ako Haarbeck

Hat elmélkedés Jákóbról. 1991. 453—457.

Hegedüs József

Pál apostol búcsúja az efézusiaktól. ApCsel 20,24—25. H. 1991. 324—325.
Gondoskodás az erőtelenekekről. Róm 15,1—5. H. 1991. 413—414.

Hegedüs Loránt

Szentlélek megalapozást végző munkája. Ef 3,18. 1992. 280—281.
Szentlélekről. Jn 7,37a. 1992. 337—341.
Ha valaki szomjúhozik. Jn 7,37b. 1992. 341—346.
Szentlélek a jézusi megdicsőülés Lelke. Jn 7,37—39. 1992. 377—379.
A szeretetben meggyökereztető Lélek. Ef 3,18. 1992. 379—381.

Hartmut Hetter

Húsvéti prédikáció. Jn 20,11—18. 1992. 165—167.

André Honegger

Hittem, azért szóltam. 2Kor 4,13. 1992. 458—462.

Froukje de Hoop

Az Úr nem változik. Mal 3,6—12. 1991. 388—390.
Karácsonyi prédikáció. 2Kor 8,1—9. 1991. 557—560.
Húsvéti prédikáció. Mt 28,1—10. 1992. 167—170.
A pártfogó. Jn 16,5—11. 1992. 281—285.
Anániás és Safira. ApCsel 5,1—11. 1992. 381—385.

Imre Lajos

A húsvéti hit akadályai. Jn 11,25—26. 1993. 167—170.
Karácsonyi prédikáció. Lk 2,11. 1993. 556—560.

Hans Joachim Iwand

Lukács 1,68—78. T. 1991. 491—497.

Jánossy László

A kereskedő és a drágagyöngy. Mt 13,45—46. 1993. 66—69.

Flemming-Feinert Jensen

Más vélemény és fegyelem... Mt 21,23—27. 1993. 453—454.

Joachim Jeremias

Páros küldetés az Újszövetségben. T. 1991. 3—5.
1Timóteus 3,14—16 Krisztus-himnusza. T. 1992. 547—548.

Scherman E. Johnson

Az úri imádság. T. 1993. 351—352.

Werner Jürgensen

Példázat az Isten országáról. Mk 4,26—29. 1993. 454—456.

Kálvin János

A Genesis magyarázatának bevezetése. T. 1991. 419—422.
Jób panasza. Jób 19,17—25a. 1991. 427—435.
Genesis 2,1—3. T. 1992. 2—3.

Kántor Attila

Boldog, akit megdorgál az Úr. Jób 5,17—20. 1991. 147—149.
A kánai menyegző. Jn 2,1—11. 1991. 297—299.

Kerecsi János

Félelem helyett fiúság. Róm 8,14—15. 1992. 58—60.

Christoph Klein

Boldogok... Mt 5,2—10. 1993. 456—459.

Kocsis Elemér

Nála vannak a pokolnak és a halálnak kulcsai. Jel 1,17—20. 1991. 236—239.
Örök irgalmassággal. Ézs 54,7—8.10. 1992. 40—43.

Kolumbán Géza

Idős édesanya felett. Zsolt 139,23–24. 1991. 325–326.

Buick Knox

Az Úr háza. Zsolt 122,1. 1991. 458–459.

John Knox

A Krisztusba vetett hit. T. 1993. 191–192.

Kovács L. Attila

Belszár vacsoráján. Dán 5,22–25. 1991. 343–345.

Kováts László

Vesszőszál — virágszál. Ézs 11,1. 1993. 507–510.
Vigyázatok... 2Móz 5,32–33. 1993. 571–574.

Kozma Gizella

Őt kicsinyeiben észrevenni. Mt 25,40. 1991. 252–254.

Kozma Zsolt

Mikor Isten megjelenik. 1Sám 3,19–4,1. 1990/1. 22–25.
Bizonyosságok Jézus Krisztusról. Jn 5,33–40. 1991. 21–24.
Gyűjt és szétválaszt. Mt 13,47–50. 1991. 58–61.
Személyes hódolat... Mk 14,3–9. 1991. 102–104.
Isten jelenléte a Lélek által. Jn 16,5–15. 1991. 205–208.
Nyelv és élet. Jak 3,1–12. 1991. 300–302.
Isten dicsőségének városa. Jel 21,23–25. 1991. 345–348.
Új fogadalom az Úr előtt. 2Krón 34,29–33. 1991. 459–463.
A mennybe ment Krisztus. ApCsel 1,10–14. 1992. 231–234.
Az Úr meggy előttünk. 2Móz 13,17. 1993. 20–23.
A mélységből. Zsolt 130,1–8. 1993. 510–512.

Hans-Joachim Kraus

A Teremtő dicsősége és az ember méltósága. T. 1991. 375–378.

Id. Kun Árpád

Úrvacsora után. 1Krón 17,23. 1991. 504–506.
Uram, téged tartottunk hajlékunknak. 5Móz 33,27a. 1992. 419–421.
Az Úr dicsérete. Ézs 63,7–9. 1993. 379–381.

László Dezső

Igazság és szabadság. Jn 8,32b. 1990/1. 26–29.
Kapunyitás az Úr előtt. Zsolt 24,7–10. 1990/2. 34–36.
Az Ige négy tekintete. Ám 5,4–6. 1991. 24–27.
A mindenható Krisztus szolgálatában. Jel 1,8. 1991. 39–40.
Mikor kell böjtölni? Lk 5,33–35. 1991. 61–63.
Az első húsvét hajnalán. Mk 16,1–6. 1991. 120–122.
Krisztussal a szenvedésben. 2Kor 4,8–10. 1991. 149–151.

A Szentlélek munkája ma. Jn 15,26. 1991. 209—212.
 Az Úrnak lelkével. Zak 4,6. 1991. 255—257.
 Isten szava a bűnösökhöz. Ez 18,21—23. 1991. 302—305.
 Halál, bűn, élet. Ez 18,31—32. 1991. 305—308.
 Aratás és cséplés. Ézs 28,23—29. 1991. 348—351.
 Isten jelenléte. Ez 20,33. 1991. 391—393.
 Adventi kitekintés. Zsid 10,19—25. 1991. 506—509.
 Miért született Jézus? Jn 18,37b. 1991. 560—562.
 Jézus és a gyermekek. Lk 18,15—17. 1992. 60—64.
 Szabadulás a bűntől. 1Jn 1,5—10. 1992. 107—111.
 Ne csak ebben az életben. 1Kor 15,19—20. 1992. 171—174.
 A jó pásztor. Jn 10,11. 1992. 204—206.
 Élet, gondviselés, kegyelem. H. 1992. 237—238.
 Pünkösd nagyhetére. Róm 10,17. 1992. 269—274.
 Élet, halál, örök élet. 2Tim 4,6—8. 1992. 304—305.
 Lélek és élet. Jn 6,63. H. 1992. 358—359.
 Az Ige után való éhség. Ám 8,11—13. 1992. 385—389.
 Az életnek kenyere. Kol 1,15—20. 1992. 389—392.
 Élet és eledel. Mt 6,25. 1992. 422—425.
 Kövess engem! Mt 8,21—23. 1992. 462—465.
 Nyomorúság, tisztulás és szolgálat. Jel 7,13—15. 1992. 530—532.
 Isten, idő, ember. 1Móz 1,3—5. 1992. 575—578.
 A karácsonyi csoda. EA. 1992. 580—581.
 Újlesztendei atyai szó. Ézs 41,10. 1993. 5—7.
 Kelj fel, egyél! 2Kir 19,5. 1993. 69—72.
 A Megváltónk neve. Mt 1,21. 1993. 106—110.
 Jézus sír Jeruzsálem felett. Lk 19,41—44. 1993. 142—146.
 Pünkösti emlékezés. 2Tim 1,6—7. 1993. 224—225.
 A Szentháromság titka. Mt 6,9—13. 1993. 261—263.
 Miért vagyunk keresztyének? ApCsel 11,26b. 1993. 323—326.
 Az erőtelenekekről gondot kell viselni. ApCsel 20,35. 1993. 417—420.
 Az egyház. 2Tim 4,17—22. 1993. 459—461.
 A teljes Szentírás. 1Tim 3,15—17. 1993. 498—500.
 Újlesztendei vizsgáztatás. Ez 14,22—24. 1993. 575—578.

Lengyel Loránd

Új lelkiület az egység megőrzésére. Ef 4,1—3. 1991. 393—395.
 Isten dicsősége megjelent testben. Ézs 60,1—6. 1992. 18—20.
 A Bárány „kompetenciája”. Jel 5,1—9. 1993. 512—515.

James Limburg

Jóel 2,28—32. T. 1992. 251—253.

Lőrincz István

Prédikáció. 2Kor 8,7—15. 1991. 351—353.
 Hirtelen elhunyt felett. Ézs 55,8—13. 1992. 238—240.
 Mások pedig. ApCsel 2,13. 1992. 285—286.

Klaus Lubkoll

Mennybementel napján. ApCsel 1,7. 1993. 204—206.

Luther Márton

Szentháromság utáni XVI. vasárnapon. Lk 7,11—17. 1991. 423—427.

Walter Lüthi

A követ. Róm 1,1—7. 1990/1. 29—32.
Az üzenet. Róm 1,8—17. 1990/1. 33—37.
A pogányokhoz. Róm 1,18—32. 1990/1. 38—41.
Kyrie eleison. Mt 15,21—29. 1991. 91—94.
A Gecsemáné kertjénél. Mt 26,36—46. 1991. 94—98.
A főpap. Jn 17,1—5. 1991. 152—156.
Boldogság a hívőknek. Mt 4,23—5,3. 1991. 183—185.
Mennyeknek országa. Mt 5,3. 1991. 185—188.
Vigasztalás a hátramaradottaknak. Mt 5,4. 1991. 257—261.
Föld a szelídeknek. Mt 5,5. 1991. 262—265.
Megalégtetés. Mt 5,6. 1991. 308—311.
Irgalom. Mt 5,7. 1991. 312—315.
Tiszta látás. Mt 5,8. 1991. 353—357.
A békecsészék: Istennek fiai. Mt 5,9. 1991. 357—362.
Mennysors. Mt 5,10—12. 1991. 396—400.
Az ismeretlenek egyháza. Mt 2,11. 1991. 563—566.
Krisztus születése. Jn 1,1—18. 1992. 64—67.
A Lélek szabadsága. Róm 8,14—15. 1992. 287—290.
A hívők szíve-lelke egy vala. ApCsel 4,33. 1992. 346—350.
Gamáliel. ApCsel 5,34—42. 1992. 426—429.
És megkövezék Istvánt. ApCsel 7,54—60. 1992. 466—470.
Ti, athéni férfiak. ApCsel 17,18. 1993. 110—115.
És amikor a pünkösdi napja eljött. ApCsel 2,4. 1993. 225—229.
Péter azonban előállván a tizeneggyel. ApCsel 2,38. 1993. 229—232.
„És mindenük köz vala”. ApCsel 2,42—47. 1993. 272—276.
„A hívők sokaságának pedig szíve, lelké egy vala”. ApCsel 4,32a. 1993. 276—280.
Betöltötték Jeruzsálemet. ApCsel 5,29. 1993. 327—330.
És Filep lemenvén... ApCsel 8,12. 1993. 330—334.
És ímé egy szerezsen férfiú. ApCsel 8,37. 1993. 362—365.
Amikor Barnabás Antiochiába ment. ApCsel 11,23—24. 1993. 365—369.

Makkai Sándor

Amor Dei. Ef 3,13—19. 1990/2. 55—56.
A megtartó reménység. Róm 8,19—24a. 1991. 510—512.

Maksay Albert

Az új ember és a társadalom. 1Thessz 5,14—15. 1992. 207—212.

Márkus Mihály

Az Úrban bízatok. JSir 3,22—24. 1993. 462—463.

Claudette Marquet

A hit általi megigazulás. Róm 3,28. 1991. 436—465.

Molnár János

A jövődőt keressük. Zsid 13,12—14. 1990/3. 36—38.
Mennybemenetelre. 1Kir 8,22—28. 1991. 198—201.

E. Thurneysen: Nem bocsátlak el téged. 1Móz 32,26. F. 1993. 83—86.
Köszönöm. Zsolt 107,1—9. 1993. 578—581.

Molnár Károly

E. Thurneysen: A Szentlélek hatalma. Róm 8,11. F. 1992. 394—396.
Hitünk vigasztalása. Jn 17,24—26. H. 1992. 399—400.
A vezető hitvallása. Józs 24,15. 1993. 280—282.

Mózes Árpád

Megújult bizalom. Zsolt 46,2. 1993. 463—466.

Müller Dezső

Keresztelő János éneke. V. 1993. 251.
Adventi imádság. V. 259.

Nagy András

Húsvéti hír. Mt 28,1—10. 1992. 174—177.
Sardis. Jel 3,1—5. 1992. 212—215.
Isten hármasságának tevékenysége. Róm 8,30. 1992. 260—264.
Reformáció. Mt 5,1—3. 1992. 470—474.
Prédikáció. Mt 10,34—39. 1992. 474—477.
Jézus az orvos. Mk 2,15—17. 1992. 505—508.
Közel az Úr. Zsolt 34,19. 1992. 555—557.
A törvény betöltője. Mt 17,18. 1992. 562—566.
Akitől félni kell. Lk 12,4—7. 1993. 8—11.
Siess! Lk 13,23—25. 1993. 115—120.
A halál és a feltámadás keresztsége. Róm 6,3—4. 1993. 148—151.
A züllés felé. Lk 15,11—13. 1993. 281—284.

Id. Nagy Géza

Jézus ad nyugalmat. Mt 11,28—30. 1991. 315—317.
Keresztelő János. Mt 3,2—8. 1991. 513—515.
Betlehemi pásztorok. 1Jn 4,8b—9. 1991. 566—568.
Isten szent akaratának fényében, Róm 3,20. 1992. 509—511.

Nagy Irén

G. Bornkamm: A vakon született. F. 1991. 135—138.
G. Bornkamm: Isten dicsőítése. F. 1991. 243—246.
F. Bovon: A követésről. F. 1991. 287—290.
F. Rienecker: Az asszonyok gondja és öröme. F. 1992. 135—137.
K.D. Fricke: A júdeai Jósias és reformmunkája. F. 1992. 447—448.
A. Weiser: A 130. zsoltár: A mélységből. F. 1992. 503—504.
J. Jeremias: 1Tim 3,14—16 Krisztus-himnusza. F. 1992. 547—548.
W. Lüthi: És amikor a pünkösdi napja eljött. ApCsel 2,4. F. 1993. 225—229.
W. Lüthi: Péter azonban előállván a tizeneggyel. ApCsel 2,38. F. 1992. 229—232.
W. Lüthi: „És mindenük köz vala”. ApCsel 2,42—47. F. 1993. 272—276.
W. Lüthi: „A hívők sokaságának...” ApCsel 4,32a. F. 1993. 276—280.
W. Lüthi: Betöltötték Jeruzsálemet. ApCsel 5,29. F. 1993. 327—330.
W. Lüthi: És Filep lemenvén. ApCsel 8,12. F. 1993. 330—334.
W. Lüthi: És ímé egy szerezsen férfiú. ApCsel 8,37. F. 362—365.
W. Lüthi: Amikor Barnabás... ApCsel 11,23—24. F. 1993. 365—369.
H. Rusterholz: „Íme, itt az üdvösség napja” 2Kor 6,2. F. 1993. 439—443.

Ch. Klein: Boldogok... Mt 5,2—10. F. 1993. 456—459.

Nagy István

Te velem vagy. Zsolt 23,4. 1990/2. 16—19.
Amik majd veled történnek. Mk 10,32—34. 1991. 63—66.
Nem fél szívem. Zsolt 27,1—6. H. 1991. 131—132.
W. Lüthi: A főpap. Jn 17,1—5. F. 1991. 152—156.
W. Lüthi: Boldogság a hívőknek. Mt 4,23—5,3. F. 1991. 183—185.
W. Lüthi: Mennyeknek országa. Mt 5,3. F. 1991. 185—188.
A Lélek az, ami megelevenít. 1991. 212—214.
W. Lüthi: Vigasztalás. Mt 5,4. F. 1991. 257—261.
W. Lüthi: Föld a szelídeknek. Mk 5,5. F. 1991. 262—265.
Könyörgés Istenhez. Zsolt 67,2. E. 1991. 277—278.
W. Lüthi: Megelégtetés. Mt 5,6. F. 1991. 308—311.
W. Lüthi: Irgalom. Mt 5,7. F. 1991. 312—315.
W. Lüthi: Tiszta látás. Mt 5,8. F. 1991. 353—357.
W. Lüthi: Békességordozók. Mt 5,9. F. 1991. 357—362.
W. Lüthi: Mennország. Mt 5,10—12. F. 1991. 396—400.
W. Lüthi: Krisztus születése. Jn 1,1—18. F. 1992. 64—67.
Az idő teljessége. Gal 4,4—6. 1992. 299—301.
„Nem szűnök meg...” Kol 1,9b. E. 1992. 355.
Én vagyok. Ézs 46,4. 1992. 429—432.
Áldott az a férfi. Jer 17,7—8. H. 1992. 441—443.
Lenyúlt a magasból. Zsolt 18,17. H. 1992. 490—491.
Boldogok a szelídek. Mt 5,5. H. 1992. 542—544.
Meglátogatott a naptámadat. Lk 1,78—79. 1992. 566—568.
Tekintetek az égi madarakra. Mt 6,26. 1993. 369—371.
A főpásztor. 1Pt 5,4. H. 1993. 432—433.
Várom az Urat. Zsolt 130,5—8. 1993. 547—549.
Az én szolgám. Mt 12,18—21. 1993. 560—562.

Nagy József

Rözséggyűjtés Melitén. ApCsel 28,1—6. 1990/2. 19—22.
Én vagyok az út. Jn 14,6a. 1990/3. 39—40.
A betlehemi csillag. EA. 1990/3. 48—50.
Jézussal azonos hajóban. Mt 14,22. E. 1991. 36—37.
Evangéliumi igeragozás. Jn 1,44—52. 1991. 66—71.
Bízd az Úrra a te utadat. Zsolt 37,5. 1991. 128—129.
„Hajléka van Sálemben”. Zsolt 76,3. H. 1991. 230—233.
Egy szó és egy szám piunkösi bizonyágtétele. EA. 1991. 233—234.
De keze meg is gyógyít. Jób 5,8. H. 1991. 369—370.
Úrvacsora után. Zsid 10,9. 1991. 515—516.
Mutasd meg az utat. Zsolt 86,11. E. 1991. 575—576.
K. Barth: Bocsásd meg a mi vétkeinket. Mt 6,12. F. 1992. 8—12.
„Maradjatok énbenem”. Jn 15,4a. E. 1992. 33—34.
Istenről emlékezem. Zsolt 77,2—10. H. 1992. 186—187.
Néhány testvéri szó a húsvétról. EA. 1992. 188—189.
Jer velem együtt. Bír 1,3. 1992. 235—236.
De... Ézs 9,1—7. 1992. 533—535.
Ajtó előtt. Jn 10,9a. 1992. 578—579.
Az első naptól az utolsóig. Neh 8,1—6. 1993. 284—288.
A reformáció áldásai. EA. 1993. 476—480.
Advent. Mt 24,45—51. 1993. 516—518.
E. Brunner: Az úrvacsora jelentősége. F. 1993. 528—536.

Nagy László

- F. Bovon: Lukács-arckép és vázlat. F. 1990/1. 4—8.
Szenczi Molnár Albert. EA. 1990/1. 9—12.
W. Lüthi: A követ. Róm 1,1—7. F. 1990/1. 29—32.
W. Lüthi: Az üzenet. Róm 1,8—17. F. 1990/1. 33—37.
W. Lüthi: A pogányokhoz. Róm 1,18—32. F. 1990/1. 38—41.
O. Cullmann: A János evangéliuma és az istentisztelet I. F. 1990/2. 3—12.
Aki győz. Jel 3,5—6. 1990/2. 36—39.
E. Thurneysen: A kicsi nyáj. Lk 12,32. F. 1990/2. 39—42.
E. Thurneysen: A Szabadító. Lk 15,1—2. F. 1990/2. 43—46.
Szárnyra kelő sasmadarak. Ézs 40,31. E. 1990/2. 49—50.
O. Cullmann: A János evangéliuma és az istentisztelet II. F. 1990/3. 3—13.
Názáretből Betlehembe. Lk 2,1—7. 1990/3. 20—22.
Az első karácsonyi prédikáció. Lk 2,8—12. 1990/3. 22—24.
Ma. Lk 2,11. 1990/3. 25—26.
E. Thurneysen: A jövőendő... Ézs 2,1—5. F. 1990/3. 40—42.
J. Jeremias: Páros küldetés az Újszövetségben. F. 1991. 3—5.
G. Dehn: Az istenecskék dicsősége. F. 1991. 14—18.
Mennyei matematika. Zsolt 90,12. 1991. 28—30.
W. Vischer: A százötvenedik zsoltár. F. 1991. 33—35.
W. Zimmerli: „És hajsátok uralmatok alá a földet”. F. 1991. 43—50.
Nem hagyak titeket árvákul. Jn 14,18. E. 1991. 77—78.
W. Lüthi: Kyrie eleison. Mt 15,21—29. F. 1991. 91—94.
W. Lüthi: A Gecsemáné kerti óra. Mt 26,36—46. F. 1991. 94—98.
G. Dehn: Feltámadás. Jn 11,25. F. 1991. 116—119.
E. Thurneysen: A rövid szempillantás. Ézs 54,7—8. F. 1991. 122—124.
Egy gazdag és Lázár. Lk 16,19—22. 1991. 156—159.
A nagy közbevetés. Lk 16,23—26. 1991. 159—162.
Ha valaki a halottak közül visszatérne. Lk 16,27—31. 1991. 162—165.
Amit a Lélek mond. Jel 2,17. 1991. 214—217.
A Seregek Urának követe. Mal 2,7. 1991. 265—268.
E. Thurneysen: Jézus és Júdás. Mt 26,14—16. F. 1991. 270—275.
„Én terölád el nem feledkezem” Ézs 49,14—15. 1991. 318—321.
Isten győztes Igéje. Jel 6,1—8. 1991. 362—365.
És éneklük. Jel 15,2—4. 1991. 400—403.
Kálvin János: A Genesis magyarázatának bevezetése. F. 1991. 419—422.
E. Thurneysen: Ha nem hisztek. Ézs 7,1—8. F. 1991. 438—441.
P. Bukowski: A másokért élő egyház. Mk 2,1—5. F. 1991. 448—449.
C. Marquet: A hit általi megigazulás. Róm 3,28. F. 1991. 463—465.
P. Prigent: Isten az, aki munkálja. Fil 2,12—13. F. 1991. 465—467.
L. Vischer: Újjászületés. Jn 3,1—10. F. 1991. 474—476.
Gondolatok Isten gondviseléséről. EA. 1991. 483—487.
Tudom a te dolgaidat. Jel 3,8. 1991. 518—520.
Isten irántunk való szeretete. E. 1991. 528—529.
W. Lüthi: Az ismeretlenek egyháza. Mt 2,11. F. 1991. 563—566.
Amíg eljövök. Jel 2,25. 1991. 571—574.
Kálvin János: Genesis 2,1—3. F. 1992. 3—4.
És az Istennek kegyelme vala őrajta. Lk 2,39—40. 1992. 20—23.
Jézus első paskája. Lk 2,41—51. 1992. 67—71.
Jézus názáreti ifjúsága. Lk 2,51—52. 1992. 111—114.
E. Thurneysen: Jézus és a pénz. Lk 18,18—30. F. 1992. 120—123.
Íme, örökkön-örökké élek. Jel 1,17—18a. 1992. 178—181.
Krisztus a fundamentum. 1Kor 3,11. E. 1992. 182—183.
E. Thurneysen: Elég a kegyelem. 2Kor 12,1—10. F. 1992. 215—219.

A Bárány menyegzői vacsorája. Jel 19,9a. 1992. 220—223.
 Ez az, ami megmondott. ApCsel 2,12. 1992. 290—293.
 Néhány testvéri szó a pünkösdről. EA. 1992. 308—310.
 H.D. Wendland: A macedóniai gyülekezet. F. 1992. 321.
 W. Lüthi: A hívők szíve-lelke egy vala. ApCsel 4,33. F. 1992. 346—350.
 Belső életrendünk. ApCsel 2,42. 1992. 350—354.
 „És lesznek ketten egy testté”. Mk 10,8. E. 1992. 397—398.
 Akik Istent szeretik. Róm 8,28. H. 1992. 400—402.
 A mennyek országának gazdája. Lk 13,22—30. 1992. 432—435.
 Az Úr közelségének öröme. Fil 4,4—7. E. 1992. 438—439.
 A. Honegger: Hittem, azért szóltam. 2Kor 4,13. F. 1992. 458—462.
 Úgy szeressétek egymást. Jn 13,34—35. E. 1992. 488—489.
 Nem halálos. Jn 11,3—4. H. 1992. 491—493.
 Jövel Uram Jézus. Jel 22,20. 1992. 435—438.
 Oldás és kötés. Mt 18,18—19. E. 1992. 539—540.
 A mennyei seregek földi istentisztelete. Lk 2,13—14. 1992. 569—571.
 Amikor beteltek. Lk 2,21—24. 1993. 23—24.
 Anna. Lk 2,36—38. 1993. 72—74.
 Hogy egyek legyenek. Jn 17,11. 1993. 80—81.
 A persely mérlegén. Lk 21,1—4. 1993. 120—123.
 Ketten egy akaraton. Mt 18,19. E. 1993. 130—131.
 Elaludt. Jn 11,11. H. 1993. 133—134.
 Ha te vagy a Krisztus. Lk 23,35—37. 1993. 151—155.
 J. Boinnard: A húsvét jelei. Mk 16,9—20. F. 1993. 156—157.
 A tisztaszívűek boldogsága. Mt 5,8. E. 1993. 178—179.
 K. Rossier: Három nagypénteki arc. F. 1993. 182—183.
 K. Lubkoll: Mennybemenetel napján. ApCsel 1,7. F. 1993. 204—206.
 Nem... ApCsel 2,1—15. 1993. 232—235.
 Mónika. EA. 1993. 242—245.
 Anyák napi aforizmák. 1993. 248.
 A Szentlélek Isten személye és műve. EA. 1993. 249—251.
 Énok. 1Móz 5,21. 1993. 289—292.
 Isten szeretet. 1Jn 4,16b. 1993. 334—336.
 Megelégedettség. EA. 1993. 388—390.
 F. Bovon. Az ördögös meggyógyítása. F. 1993. 399—400.
 L. Boder: Pünkösöd után. ApCsel 2,42. F. 1993. 403—406.
 A hűséges Isten... 1Thessz 5,23—24. E. 1993. 430—431.
 M. Bertrand: A reformáció ünnepére. Lk 24,33—53. F. 1993. 444—447.
 W. Jürgensen: Példázat az Isten országáról. Mk 4,26—29. F. 1993. 454—456.
 Kincsek őrizői. 2Tim 1,14. E. 1993. 471—472.
 H.D. Wendland: 2Kor 5,8—10. F. 1993. 487.
 C. Demissy: Kicsoda az ember? Zsolt 8,5. F. 1993. 494—496.
 W. Peter: A kevés erő ereje. Jel 3,7—13. F. 1993. 518—520.
 C. Demissy: Szabadulás — szövetség. 2Móz 19,5—6. F. 1993. 543—544.
 A betlehemi pásztorok karácsonya. Lk 2,15—20. 1993. 562—565.
 Az idő teljessége. EA. 1993. 588—591.

Nagy Zoltán

A jól számlált napok végén. Zsolt 90,12. H. 1992. 306—307.

Pap Géza

Isten beszédének jellemzői. Zsid 4,12—13. 1990/2. 22—24.
 Tudom, az én Megváltóm él. Jób 19,25. H. 1990/3. 46—47.
 Jaj! JSir 2,1a. H. 1991. 79—80.

Velünk az Isten. Jer 29,11—14. 1991. 165—167.
Látni, hinni, cselekedni. 2Kir 6,17. 1992. 71—73.

Pap Sándor

Aki közületek nagy akar lenni. Mt 20,21—28. 1992. 24—25.

Papp Vilmos

Légy kőszikla. EA. 1992. 84—88, 129—132, 193—196, 246—248.

Pásztori Jenő

A víz mellé ültetett fa. Jer 17,7—8. H. 1991. 579—580.
Vetés és aratás. Gal 6,9. 1992. 392—394.

Pásztori-Kupán István

Pünkösdi prédikáció. Jn 14,26. 1991. 217—220.
Új zsengei hálaadás. Jn 21,1—7. 1993. 372—373.

Péntek Árpád

Isten akar engem. 1Móz 8,1—12. 1991. 31—33.
A hívő ember betegsége. Ézs 38,1—8. 1993. 337—338.
E. Thurneysen: Ne dobjátok el bizalmatokat. Jer 29,11. F. 1993. 385—387.
A halottak a királyi szék előtt. Jel 20,12. 1993. 420—421.

Péter Miklós

Kálvin János: Jób panasza. Jób 19,17—25a. F. 1991. 427—435.
P. Bonnard: Az evangéliumi szabadság. F. 1992. 47—49.
Luther, Zwingli, Kálvin. V. 1993. 437.

Walter Peter

A kevés erő ereje. Jel 3,7—13. 1993. 518—520.

Péterfy László

Mi maradunk. Jn 6,67—68. 1992. 26—27.
A hit pajzsa. Ef 6,16. 1992. 478—479.
Angyali szózat. 1Móz 19,17. 1992. 553—554.

Werner Pfendsack

A beszéd. Mt 5,33—37. 1991. 71—74.

Pierre Prigent

Isten az, aki munkálja. Fil 2,12—13. 1991. 465—467.

Gerhard von Rad

Bölcsesség és kultusz. T. 1991. 331—333.

O. S. Rankin

A prédikátor könyve. 1,1—11. T. 1993. 47—49.

Székely András

Isten szeretet. 1Jn 4,16. 1990/3. 27—30.
Intés a lélek egységére. Ef 4,1—5. 1991. 268—270.
Pütkösdí inádság. Zsolt 51,12—14. 1992. 294—296.
Útban az evangéliummal. ApCsel 14,8—18. 1992. 481—483.

Szekeres István

Tovább. 1Kir 19,1—8. 1991. 189—191.
Ma. Zsid 1,7—8a. 1992. 30—32.
Nem szégyenlem... Róm 1,16—17. 1992. 118—120.
Két beszéd... ApCsel 10,30a.33—35. 1993. 292—294.
Mit cselekedjem? ApCsel 16,22—24. 1993. 339—340.
A megosztott gond. 1Pt 5,7. 1993. 376—377.
„Ne félj” Ézs 41,10. 1993. 422—424.
„Tudom” Jel 2,18—19. 1993. 474—475.

Tapolyai A. Mihály

Karácsonyi prédikáció. 2Kor 8,9. 1992. 572—574.

Teleky Mihály

Az élő Jézus. Mt 28,5—6. 1993. 176—177.

Eduard Thurneysen

A kicsi nyáj. Lk 12,32. 1990/2. 39—42.
A Szabadító adventje. Lk 15,1—2. 1990/2. 43—46.
A jövő már elkezdődött. Ézs 2,1—5. 1990/3. 40—42.
A rövid szempillantás. Ézs 54,7—8. 1991. 122—124.
Jézus és Júdás. Mt 26,14—16. 1991. 270—275.
Ha nem hisztek. Ézs 7,1—8. 1991. 438—441.
Jézus és a pénz. Lk 18,18—30. 1992. 120—123.
Elég a kegyelem. 2Kor 12,1—10. 1992. 215—219.
A Szentlélek hatalma. Róm 8,11. 1992. 394—396.
A szeretet soha el nem fogy. Zsolt 90,12. H. 1993. 32—33.
Nem bocsátlak el téged. 1Móz 32,26. H. 1993. 83—86.
A mi országunk a mennyekben van. Fil 3,20—21. H. 1993. 135—136.
Ő vezet minket. Zsolt 23,1—6. H. 1993. 238—239.
Elrejtett élet. Zsolt 126,3. H. 1993. 239—241.
Az élet titka. Zsolt 4,9. H. 1993. 344—346.
Áldjad, én lelkem, az Urat. Zsolt 103,1—4. H. 1993. 346—348.
Ne dobjátok el bizalmatokat. Jer 29,11. H. 1993. 385—387.
Az oltalom az élő Istennél van. Zsolt 36,8—10. H. 1993. 433—436.
Ti is élni fogtok. Mt 9,18—19. H. 1993. 524—527.
Az Úr éi vagyunk. Róm 14,7—9. H. 1993. 585—587.

Tőkés István

Adventi várakozás. Zsolt 33,20—22. 1990/2. 46—48.
Karácsonyi beszéd. Jn 3,17—18. 1990/3. 30—32.
Megtisztítom őket. Zak 13,7—9. 1991. 74—76.
Lázár, jöjj ki! Jn 11,43b—45. 1991. 125—127.

Jean Tritschler

Isten terve. Ef 4,4—7. 1992. 484—487.

V. Nagy Lajos

A meglepetés pillanata. Mt 25,11. 1991. 516—517.

Varga László

Miért vagyok református? EA. 1993. 480—484.

Ítélet. Mt 13,47—52. 1993. 500—503.

Vass Béla

E. Thurneysen: A szeretet soha el nem fogy. Zsolt 90,12. F. 1993. 32—33.

E. Thurneysen: A mi országunk a mennyekben van. Fil 3,20—21. F. 1993. 135—136.

E. Thurneysen: Ő vezet minket. Zsolt 23,1—6. F. 1993. 238—239.

E. Thurneysen: Elrejtett élet. Zsolt 126,3. F. 1993. 239—241.

E. Thurneysen: Az élet titka. Zsolt 4,9. F. 1993. 344—346.

E. Thurneysen: Áldjad, én lelkem, az Urat. Zsolt 103,1—4. F. 1993. 346—348.

E. Thurneysen: Az oltalom az élő Istennél van. Zsolt 36,8—10. F. 1993. 433—436.

E. Thurneysen: Ti is élni fogtok. Mt 9,18—19. F. 524—527.

E. Thurneysen: Az Úréi vagyunk. Róm 14,7—9. F. 1993. 585—587.

Jan Vencovsky

A prédikáció. Mt 7,28—8,7. 1991. 471—474.

Lukas Vischer

Újjászületés. Jn 3,1—10. 1991. 474—476.

Wilhelm Vischer

A százötvenedik zsoltár. Zsolt 150. 1991. 33—35.

Visky János

Isten üzenete a világnak. Jn 3,16—17. 1991. 191—193.

James L. Weatherhead

„Mit jelent ez a szertartás?” Róm 12,1—2. 1993. 469—470.

Artur Weiser

A 130. zsoltár: A mélységből. T. 1992. 503—504.

Heinz-Dietrich Wendland

A macedóniai gyülekezet példája. T. 1992. 321.

2Korinthus 5,8—10. T. 1993. 487.

Claus Westerman

Ézs 66,6—10. T. 1992. 199—201.

Amos N. Wilder

A hit, ami legyőzi a világot. T. 1993. 303—304.

William H. Willimon

A jeruzsálemi gyülekezetben megtestesült evangélium. T. 1993. 259—260.

Hanspeter Wulff-Woesten

Prédikáció. Róm 1,14—17. 1993. 424—426.

Zábrák Dénes

Luther Márton: Szentháromság utáni XVI. vasárnapon. Lk 7,11—17. F. 1991. 423—427.

Walter Zimmerli

„És hajtsátok uralmatok alá”. T. 1991. 43—50.

Összeállította: Nagy László

mutató, szolgálatodat hűségesen vállaló és végző bölcs öregeket, engedelmes Józsuékat, akik bennünket is állásfoglalásra késztessenek: én és az én házam népe neked szolgálunk! Ebben a szolgálatban légy velünk, erősíts minket. Jézus Krisztus által kérünk, hallgasd meg imánkat! Ámen.

Makay Botond
Resicabánya

„Én azonban és az én házam”

Alapige: Józsué 24,1.14–15

Napok óta nagy mozgás van az Efraim hegye tájékán. Főleg fenn a csúcson, Sikem városában s annak közvetlen közelében nagy a forgalom. Ugyanis Józsué, a Nún fia, a folyamatosság fia, Mózes jogutódja, országgyűlést hívott össze. Összehívta „Izráelnek minden nemzetségét”. A nép vénei, vezetői, bírái és felügyelői, akik alkotó tagjai voltak az országgyűlésnek, valamint a sorsvetés révén nemrég a törzsek között felosztott országrészekből százak és ezrek vonultak Sikembe, azaz a csúcsra, amit a város neve is jelez. De egyben a csúcstalálkozóra is, ahol most Izráel további sorsáról és a jelenről lesz szó. Meg a néha dicső, máskor meg dicstelen múltról, hisz minden népnek éppúgy van takargatnivalója, mint dicső múltja.

Mivel az „Önmagához méltatlan nép nem méltó a szabadságra” — miként egy finn költő mondja —, ezért még Isten népének is szükséges, hogy egy-egy országgyűlésen számba vegye önmagát.

Most a nagy számadás és a nagy tervezések ideje következik. Így Isten választott népének hivatalosai „odaállának az Úr elébe”, mert tulajdonképpen az Istennel való csúcstalálkozó lesz itt és most, ahol a „tolmács” az a Józsué, aki most leteszi a kormánypálcát, mivel hivatásának és küldetésének immár eleget tett: Isten segítségével elfoglalta az Ígéret földjét, amely többé már nem az ígéretek földje, hanem a szabadulás, az üdvösség lehetőségének a földje lett. Isten akarata szerint sorsvetéssel osztotta fel ezt a földet, mivel az Izráel „sorsa” kizárólag Isten.

Amíg a küldöttek mindnyájan megérkeznek, a megérkezettek kisebb-nagyobb csoportokban beszélgetnek. Ma azt mondanánk: politizálnak. Biztosan éppúgy szóba jött Józsué egész tevékenysége, mint a választott nép Józsué alatti élete. Bizonyára szóba jött az élet és a halál, az áldás és az átok, a háború és a béke, valamint az ország felosztásának minden kérdése: Isten ígéreteinek beteljesedése.

Felemelő látvány következik! Miként egy elaggott lelkipásztor botjára támaszkodva fölkapaszkodik a szószékre, hogy végső búcsút mondjon, hogy utolsó alkalommal bizonyosságot tegyen, úgy jelenik meg a száztíz éves vén vezér, Isten szolgája az utolsó országgyűlésére és a búcsúvételre.

Mert egyszer az utolsó országgyűlés ideje is elérkezik. Mert egyszer elközeleg a hivatástól, a néptől, a hazától, a házunk népétől való búcsú, hisz menni kell az örök hazába, költözni kell az örök otthonba, a diadalmas anyaszentegyházba.

A Józsuék, a szabadítók számára a sikemi csúcstalálkozók a nagy elszámolások lehetőségei és alkalmai. A Józsuék elszámolnak, mert van mit és van mivel elszámolniuk, mert eredményt tudnak felmutatni, mivel — Isten segítségével — vallhatják: „Mindent megtettem, amit megtehettem” — Dsida Jenő sírfelirata is így kezdődik. Sajnos a hitetlen ember nem tud hitelesen elszámolni, csak leszámolni képes a félrevezetett vezető vagy a félrevezetett egyén és tömeg.

Leszámoláskor mindennek pontot tesz az ember a végére. Elszámoláskor új távlatok nyílnak: tervek születnek, lehetőségek nyílnak, melyek között választani lehet, melyek megvalósulhatnak. Álmodat álmodók válthatják valóra a dédelgetett-melengedett terveiket, vagy adhatják át önzetlenül tapasztalataikat az ifjabb nemzedéknek. A stafétafáklyát a továbbfutónak. A stafétabotot a továbbküzdőnek.

A Józsuék, amikor elszámolnak, összegeznek, megmutatják az ajánlott, a járható és a nem ajánlott, életveszélyes utakat és lehetőségeket. Az összegezésben eredmények is vannak: a nép már féli az Urat, de van még bűn is a nép életében. Ezek az idegen istenek nyomai. Kisebb-nagyobb bálványok, szobortöredékek, Isten törvényével ellenkező szokások, amelyeket el kell dobni, amelyekről le kell mondani. Veszélyes lenne a bálványokat a rendszerváltás idején a bírák következő korába átmenteni. Ez nagy tragédiák okozója és hordozója lehet.

„Hogyha pedig rossznak látjátok azt, hogy szolgáljatok az Úrnak...” — összegez Józsué, az ősz vezér. E kérdésével döntés elé állít, szabadságot, ha úgy tetszik, demokratikus jogokat ad: Lehet és szabad a „folyóvízen túli”, az egyiptomi bálványisteneknek szolgálni. Lehet és szabad Khám földjének, azaz Micrájimnak, a beszűkülés, a körülzárás, a fogság földje isteneinek tömkelegét imádni. Lehet és szabad Ammon kultuszát gyakorolni; lehet és szabad az új bálványok előtt behódolni; lehet és szabad az emoreusok földjén ismert istennel és imádóikkal vallásos közelségbe kerülni, hisz ők nevükben hordozzák a hegyilakót, a csúcsnonlakót, a derék kiemelkedőt és ékesszólót, ám gyakorlatilag istentelen népet jelentenek. Az egyiptomiak politeisták, sokistenhívők, de az emoreusok ateisták. Csak „megjártsszák” kultuszukat. Lehet és szabad a múlt és jelen pogánysága között választani.

Megszabadultál a huszadik század néhány nagy bálványától és bálványimádásától, de lehet és szabad neked a mai legdivatosabb bálványokat őrizned és babusgatnod, sőt az új bírák korának világi és egyházi hatalmasságait is tömjénezheted. Lehet! Szabad! Szabad és lehet önmagadat és családodat bálványoznod. Lehet és szabad milliókat érő sfiremlékeket és kriptákat állítanod... Lehet neked, népem, és szabad neked megszámlálhatatlan gyertyát elégetned nagy-nagy „történelmi” színjátékokon, de az elégetett gyertyák árából felépülhetett volna már Temesvár vagy Szatmárnémeti, Nagyvárad vagy Nagyszalonta egy-egy új temploma!

Ha akarsz, leborulhatsz a legkorszerűbb huszadik századi bálványok előtt. Ha akarsz, több száz márkás vagy dolláros áldozatot hozhatsz a modern Dianák, Aphroditék, Kleopátrák és Júliák szexoltárain. Ha jónak látod, kedvenc pártod csábító alapítványaira költheted összegyűrcölt pénzedet vagy visszakapott ingatlanaid java részét. Vagy ilyesmire nincs pénzed?! De bálványáldozat a mai emoreusok földjén minden fényűző feleslegesség: a több száz lejes nikotin-koporsószeg éppen úgy, mint a több ezer lejes hamis farmer vagy hamis adidász. Nem folytatom. Józsué sem sorolt fel aprólékosan mindent, mert látta népe igen sötét jövőjét. Nem mondja neki el, mert amúgy is hiába tenné, egyet azonban bizonyosságtétele esküjeként kijelent: „...én azonban és az én házam az Úrnak szolgálunk.”

Nemcsak a maga nevében tesz fogadalmat, hanem családjá nevében is. Hogyan? — kérdezheti bárki. Milyen jogon szól felesége, gyermekei, unokái és dédunokái nevében? A Heidelbergi Káténk szóhasználatával szólva: az igaz hit és biztos ismeret jogán. Józsué tudja és biztos abban, hogy határozottan és keményen, következetesen és kitartóan istenfélelemre, az Úr szolgálatára nevelte és neveltette családját. Háza népét és egész népét. De abban biztos volt, hogy sem fiánál, sem leányánál, sem menyénél, sem vejénél, sem unokáinál, sem dédjeinél nem tartanak a családi hajlékban, az otthonban egyetlen bálványt sem. Ott csak a törvény, az Isten törvénye van a hajlékokban és a szívekben, a bensőkben és a külsőkben. Mivel féltette népe szabadságát és függetlenségét, melyet nemrég szerzett meg Isten vezérlete alatt, ezért úgy ajánlotta őket Istennek, mint aki tudta és vallotta, hogy szabadon élni csak Istenben és Isten által lehet.

Vajon a mi népünk érzi-e ezt? Érzi-e azt, amit a költő — egy rabságban élő finn költő — érzett és kimondott:

Önmagához méltatlan nép
Nem méltó a szabadságra!?

Méltó akarsz lenni önmagadhoz? Légy méltó Istenedhez és Krisztusodhoz, hogy a Lélek ereje által mint Isten háza népe otthonodban, házadban és hazádban egyaránt szabad lehess és szabadon építhesd a sikemi országgyűlés után azt az otthont, amelyet így is nevezhetünk: a szolgáló és diadalmaskodó anyaszentegyház. Isten lelki családja. Isten lélekcsaládja. Ámen.

Imádság:

Örökkévaló Istenünk, hatalmas Urunk! Te vagy választott néped kegyelmes megváltója és bölcs gondviselője. Áldunk és magasztalunk, hogy családjainkkal együtt a te joghatóságod alá tartozunk, hogy kegyelmed és gondviselésed szárnyait kiterjeszted felettünk.

Arra kérünk, áldott Urunk, hogy Igéd és Szentleked erejével vezérelj megváltásod és gondviselésed útján. Segíts meg mindnyájunkat, hogy családjaink közösségében és családjaink minden egyes tagjával együtt a te háromszor szent neved dicsőségére szolgáljunk. Mint egykor Józsuét, úgy tégy ma bennünket is hitvalló gyermekeiddé. Add, hogy családi otthonunk legyen szent neved imáadásának hajléka.

Arra kérünk, hogy gyülekezetünk minden egyes családjában uralkodjék a szeretet és a békeesség törvénye, hogy így teljes legyen gyülekezetünk a te neved dicsőségével.

A Krisztusért kérünk, hallgasd meg imánkat. Ámen.

Nagy Géza

Sáromberke

A gondviselés védettségében

Alapige: Zsoltárok 146,1–7

A régi földműves ember egyetlen búzaszemben felismerte a Jézus arcát. Talán „primitívebb”, szűkebb volt a világa, de mégis többet tudott felfogni az Úr gondviseléséből. Lába biztosabb talajon nyugodott.

Boldognak mondja a zsoltár azt, aki a „kicsiny fűszálban, óriási tölgyben” Isten keze munkáját nemcsak szemléli, hanem hittel érzi is.

Egy óceánjáró hajó viharba került. A megrémült utasok között játszadozott egy gyermek, akitől megkérdezte az egyik utas: Te nem félsz, kisfiam, hogy olyan nyugodtnak látszol? Mire a gyermek így felelt: Nem félek, mert az apám a kormányos!

Valóban Isten kormányoz és igazgat mindeneket, de mi neki „sok verebecskénél drágábbak vagyunk” Gondviselésén túl, életünk a kegyelmi szövetség alapján és a megváltás jogán egészen az ő kezében van.

A mai idők sok csüggedést okozó zűrzavarában adjon számunkra lelki tartást a próféta szó: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy! Mikor vízen mégy át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok el nem borítanak, ha tűzben jársz, nem égsz meg és a láng meg nem perzsel téged” (Ézs 43,1–2).

Ez az ígéret azért a miénk, mert a lelki Izráel, az Újszövetség népe vagyunk. Tűztől és vízáradtól nem mentes az életünk, de a túlélés, a szabadulás és a megérkezés Isten ajándéka.

I.

a) Ezzel a hittel nézünk a lomb nélküli fákra, mert tudjuk, hogy a gyökerék élnek, a fák csak „álmodnak”, ezért lelki szemeink előtt kibontakozik a tavasz.

Ezzel a „tudással” tekintünk havasaink fenyőire, mert felfele törő csúcaikban a hívő reménységet érezzük.

Isten nyitott képeskönyvéhez tartozik a föld alatt lassan csírázó mag, a hó alatt pihenő búzavetés, a reménység új aratása.

És ha örömteljes napjainkban csokorba gyűjtött virágaink szíromlevelei hervadtan a földre hullnak, ismét csak a mennyei tanítás éltet: „Meggzáradt a fű, elhullt a virág, de Istenünk beszéde mindörökké megmarad!” (Ézs 40,8)

b) Haszonért, konkrét célokért futó életünkben restelkedés nélkül tehetjük fel a kérdést: mi a hasznunk nekünk mindebből? Sok bántalomban türelmesség; boldog megelégedettségben hála; jövőbeli dolgainkra nézve jó reménység, s mindháromban az a biztos tudat, hogy semmi sem szakíthat el minket az Isten szerelmétől, mely megjelen az Úr Jézus Krisztusban (H.K. 28).

Az egyetemes gondviseléstől a szövetségben való kiválasztottság biztonságérzetén át így vezet el a Szentlélek az igazi praktikus „haszon” biztos tudatáig. Ez a haszon pedig az a békesség és belső tartás, mely háborgó világunk ellenére is adatik számunkra. Ezt mondhatta magáénak Dévai Bíró Mátyás is, a XVI. század bátor prédikátora, aki mindig tudta, hogy mi az, amit az Úr kell hogy megcselekedjék, és mi az, amit ő mint ember kell hogy megtegyen, mert őreá bízott. „Addig vezéreljen, védjen, oltalmazzon Isten, ameddig jónak látja — szokta mondani —, a kegyesek vigasztalása nem maradhat el!”

A gondviselés és megváltás hitéből származik a békesség sója és a nyugodtság melege, melynek ízére és tüzére vágyik a teremtett világ. Ezt a sót és ezt a tüzet viheti a keresztyén ember a „lelki fagyhalál” dermedtségében élők közé.

c) Kenyerünkért, ruházatunkért, hajlékunkért keményen megküzdünk. A „nincs” egyre élesebben és élesebben belénk vésett betűje a létnek, mint a „van”. De Isten őrizzen attól a lelki vakságtól, mely nem engedi észrevennem a gondviselő Atya talán nem várt és számíttással be nem mérhető szeretetét. Hányszor adott, amikor nem is számítottál rá, és milyen sokszor eligazított, amikor emberileg minden ajtó bezárult előtted.

Mindezeket az ő kezéből vetted, ezért ne légy rest a hálaadásra!

d) A gondviselő Isten „igazságot szolgáltat az elnyomottaknak”, és „kiszabadítja a foglyokat”. Európa eltiport, sokat szenvedett népei inkább értik, érzik e sorok igazságát, reménységét és áldását. Mi talán mindeneknél jobban! Való igaz az, hogy ez a bírói igazságtétel és szabadítás nem mindig egy emberélet 70 vagy 80 esztendejében mutatkozik meg. De azt már mindenképpen meg kell értenünk, hogy az Úr szabadításának terve és műve generációk láncolatán át valósul meg.

Ha nagy és mindent átfogó méreteket keresel, eltévedsz a keresésben. De a jelen idők aprónak látszó dolgait vedd számba életedben, sorjázd el ezeket, és akkor bizony hamar igazad adsz a zsolttárosnak.

Féltünk a múltban a kimondott és leírt szavainktól, sőt még akkor is féltünk, ha csak gondolkoztunk. Most magyarázhatjuk az Igét, szólhatunk dolgainkról.

Nem volt Bibliánk, káténk, zsolttárunk! Gonosz kezek sok rendben meg is semmisítették ezeket. Most vehetjük, szállíthatjuk, terjeszthetjük Bibliánkat, könyveinket, iratainkat.

Gondolataink nem láthattak napvilágot újságainkban, mert azok nem is voltak megengedve az egyházunk babiloni fogságában. Most nem szűkölködünk sajtótermékekben. Istent dicsőítő szavaink, közös keresztyén dolgaink máshol is, más hírközlő szerveknél is szívesen fogadott vendégek. Nem részletezem tovább a vallástanítás és az egyesületi életünk lehetőségeit, mert hála Istennek sok van ilyen.

Azt sem rejtem véka alá, hogy a szabadulás jegyében újabb igazságszolgáltatások jogos igénye és vágya szállhat buzgó imádságban gondviselő Atyánk színe elé.

Az is hozzátartozik a jelen igazságaihoz, hogy a fogság nemcsak a börtönt vagy a hadifogságot jelenti, hanem az emberi méltóság és jog sokféleképpen megsértését és leszorítását is. Ilyen értelemben sok fogoly vár ma is szabadulásra. De folyamatosan él és érvényesül az igazság: „Az Úr csodásan működik!”

Dicsőítsd ezért a teremtő, gondviselő és megváltó Urat!

II.

Istent dicsérni elsősorban énekben, szóban, imádságban lehet. De úgy érzem, hogy az Isten dicsőségét visszasugárzó élet is szépen betölti ezt a szent feladatot.

Szívünk apró lángocskái ezek. A Szentlélek levegője tartja őket életben. Ezeken a hosszú téli estéken sok lángocska, mint megannyi világító emberi szív, nemcsak együvé sereglik az Ige hallgatására, hanem együtt és egyetemesen sugározza az Isten dicsőségét.

És mily csodálatos! Képes erre a bűnös ember.

III.

Az újratalálkozás reménységében megtérünk hajlékunkba. Velünk az Úr, szent Fia elkísér utunkon. Őseink éneke imádságunkká válik:

Úr Isten, hozzád kiáltunk,
Légy kegyelmes miúrántunk;
Őrizz meg az ellenségtől.
Lelki, testi szenvedéstől.

(70,4)

Bízunk egymásban, bízunk az egyetemes keresztyén ima erejében, és ha tisztelünk is hatalmasokat, úgy azt Isten iránti bizalmunkon át tesszük. Nem talál süket fülekre zsolnáruunk figyelmeztetése: „Ne bízzatok az előkelőkben!” Bizodalomunk nem azokban van, akikről a zsolnáru ezt írja: „Ezek a harci kocsikat, amazok a lovakat emlegetik dicsőkedve, mi pedig Istenünknek, az Úrnak a nevét. Ők térdre rognak, elesnek, mi pedig állva maradunk” (Zsolt 20,8–9).

Ezt a bizalmat ne veszítsétek el, mert nagy jutalma van! (Zsid 10,35) Ámen.

Imádság:

Jó Istenünk, gondviselő Atyánk!

Olyan jó nekünk itt lennünk és nevedet segítségül hívunk a megváltottak közösségében. Tied legyen a dicsőség és a hála, hogy Szentlelked munkálkodik bennünk és körülöttünk.

Tűrelmednek jelét látjuk abban, hogy még próbálkozol velünk s a te szent Fiaid végigjárja falvainkat és városainkat, keresve a veszendőt vagy ami elveszett.

Köszönjük, hogy te nem írtál veszteséglistára bennünket, és így helyünk lehet a megváltottak seregében. Kapcsolj össze bennünket azokkal, akiket egygé rendeltél a Krisztus Urunk érettünk kiontatott vére által.

Könyörülj mindazokon, akik földi hatalmasok zsarnoksága alatt nyögnek, de adj új szívet azoknak is, akik földi hatalmasokba vagy előkelőségekbe helyezik bizalmukat.

Tégy igazságot földünkön, világunkban. Add, hogy a kő alatt is nőni és zöldellni akaró fű igazsága a te védelmed alatt álljon.

Világosítsd meg Szentlelked által elméjét azoknak, akik könyveket írnak, újságokat szerkesztenek, akik gondolatokat sugároznak szerte a világba, hogy a te eszközeidként dicsőségedet szolgálhassák.

Rendelj hűséges munkásokat aratásodba, és küldd fiaidat a teremtett világba, mely egyetemében foháskodik, nyög és várakozik.

Tedd fogékonnyá szívünket egymás gondjai iránt, és növeld a hit általi felelősséget mindenkben. Imádkozunk a különböző nyelveken téged más-más utakon kereső testvéreinkért. Munkáld az egységet a szolgálatban, a szeretetben és a megértésben. Add, hogy minél több lélek hódoljon neked, örökkévaló Királyunknak, aki most is itt vagy Szentlelked és Igéd által közöttünk.

Az ő nevében kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen.

Isten háza népe: egymás terhét hordozzátok!

Alapige: 5Mózes 15,4—11

Ez évi imaheti programunk minden napra kijelölt alapgondolata után nyugodtan lehet felkiáltójelt tenni. Így Isten parancsaként hangzik a szétszórtságban az összegyülekezés, a teremtmények számbavétele, minden nemzet megbecsülése, a Krisztusban való élet szüksége, az otthon templommá szentelése, egymás terhének hordozása, a Szentlélek kívánása és a növekedés mint Istentől nyert feladat.

A mai isteni üzenet alapgondolata ez: „Egymás terhét hordozzátok!” Tudjuk, hogy ez az Ige a Galata-levél 6,2-ben van megírva, de azt is tudjuk, hogy mindenhol és mindenkor minden keresztyén ember számára egyaránt kötelező.

Aki azt hiszi, hogy a keresztyén élet megélésének és folytatásának színtere csak a templom, az téved, az becsapja önmagát és terméketlenségre ítéli az Igét. A templomi igehirdetés során, az otthoni bibliaolvasás rendjén kapjuk Istentől az indítást arra nézve, hogy mit tegyünk és hogyan cselekedjünk a templomon kívül.

1. Isten Igéjét minden hívő embernek mind magánosan, mind a családi és istentiszteleti közösségekben egyaránt olvasnia és tanulmányoznia kell, de ha ennek áldásait csak magamnak tartom meg, akkor lehet, hogy eggyel kevesebb gazember lesz a földön, de Istennek ez nem elég. Minden hívő embert kovásznak és sónak szánt az Úr. Kikre kell hogy kiáradjon először hitünk ereje és öröme? Kikre kell kiáradnia mennyei Atyánk szeretetének, büntörtlő hatalmának és az Igéből kapott áldások sokaságának?

Természetesen azokra, akik hozzánk a legközelebb élnek: a hitvestársra, a gyermekekre.

Hitünk első, legtárgyilagosabb és legfontosabb vizsgaterülete: a család. Szüntelen alá kell húznunk a család fontosságát. A családban, az otthonunkban lehetünk legkevésbé képmutatók és álszentek, mivel itt a legjobb szívünk és minden mozdulatunk átvilágítása. A terhek és a gondok, az örömök és a bánatok legtökéletesebb megosztása a házastársak között kell hogy végbemenjen. Ezért a család keresztyén életünk legfontosabb színtere. A terheket hordozni és azokat megosztani kétféleképpen lehet: parancsra vagy szeretetből. Az első addig és annyira érvényes, ameddig és amennyire büntetni lehet a parancs nem teljesítését. Ez a törvény! Addig kell a törvény, amíg nincs Krisztus, amíg nincs szeretet. Amikor Jézus jelen van valakinek az életében, akkor az ő teljességével, legérzékeltetőbb módon pedig szeretetével van jelen. Ez azonban nem csak szó, nem csak fogalom, hanem jóság, türelem és segítség.

Egy lelkipásztor találkozott egy nagyon templomos, bibliaórás, énekkarban, nőszövegségi munkában, minden szeretetszolgálatban részt vevő asszony férjével, és elkezdte dicsérni: Derék, áldott, jó asszony a felesége. „Látná csak otthon a tiszteletes úr, nem beszélne így.” Lehet rólam, rólad úgy beszélni, hogy otthon és a közösségben megnyilvánuló életünk értékelése ne fedje egymást?

Akinek nem valódi a keresztyénsége a családban, annak minden közösségi megnyilvánulása nem más, mint szereplés.

2. Mivel a felolvasott Ige az atyafiak anyagi terheinek hordozásáról szól, a továbbiakban mi is ezt tartjuk fő szempontunknak. Kivetíthetjük ezt a kérdést a családra is, hisz nem is olyan magától értetődő dolog az, hogy a családban minden fillér és minden falat közös. Van, ahol a maga fizetésével külön gazdálkodik a férj és külön a feleség, és pontos határokat szabnak, hogy ki mire ad és mire nem ad a fizetéséből. Tovább bonyolítja a kérdést az, ha az egyik fél nem tud bánni a pénzével, hanem elissza azt vagy könnyelműen költekezik.

Rokonaink között akadnak gyenge anyagi viszonyok között élők is. Ennek különböző oka lehet. Ezek az okok lehetnek szájalomra méltók vagy felháborítók. Szájalmat keltő ok a betegség, a szerencsétlenség, a munkanélküliség. Felháborító ok valamilyen szenvedély, a könnyelműség, a pazarlás. A felelős szeretet mindig ki tudja

választani azt, hogy kinek mit és mikor, hogyan és mennyit kell nyújtani. A felelős szeretet nem teheti azt, hogy soha senkinek semmit ne adakozzék. A tulajdon testvé-
rére panaszkodott nemrég valaki. Ezt mondta: „Miután visszakaptuk szülői öröksé-
günket, kis földjeinket, testvérem kijelentette: mindenki rendezze a maga dolgát, az a
világ lejárt, hogy mindenben segítsük egymást.” Szomorú, de ilyen is van! A rokonok
megsegítése nem olyan látványos, mint más jótékonykodás, ezért feltétlenül csak a
szeretet erejével valósítható meg.

Az ótestamentumi rendelkezés az elengedés évéről szól. Önkéntelenül felsóhajtunk:
Ó, milyen nagyszerű! Ó, milyen hitetlenül félredobott törvény ez! Számtalan gazdasá-
gi és lelki szenvedéstől szabadította meg Isten ezzel annak idején az ő népét. Csodála-
tos egyensúlyt teremtenie a mai gazdasági életünkben is ez a törvény. Nem oldaná meg
a világ minden közösségének kenyér- és egyéb gazdasági kérdéseit, de lelkületből
példát adhatna. Az apostoli gyülekezetről ezt olvassuk: „Mert szükölködő sem vala
ők közöttük senki” (ApCsel 4,32).

Amikor Isten a mózesi törvényt adta népének, akkor nem volt külön állami és
külön egyházi élet. Egy törvénye volt mindenkinek. Most külön törvények vannak. Ez
azt jelenti, hogy nem tudjuk egy országra nézve megoldani a gazdasági kérdéseket, de
nem jelenti azt, hogy gyülekezetünkön belül lemondjunk a szociális kérdések megol-
dásáról. Az egyház életében voltak ilyen próbálkozások. Kováts István A Biblia szoci-
ális tanítása című hatalmas munkájában leírja, hogy Dél-Amerikában a jezsuiták, pro-
testáns talajon pedig a herrnhutiak hoztak létre ilyen közösségeket. Jézus valóban azt
mondta, hogy szegények mindig lesznek közöttetek, de azt is mondta, hogy ezeknek a
gondját fel kell venni a gyülekezetekben. Jakab apostol igaz istentiszteletnek mondja
az árvák, az özvegyek nyomorúságának enyhítését, és ajánlja, tanácsolja a rászorulóknak
támogatását.

A kommunizmus megpróbálta megoldani a kenyérkérdést. Nem sikerült neki. Nem
tudta felszámolni a szegénységet. Nekünk van Istenünk, van Megváltónk! A Szent-
lélek közösségében nekünk többre kell jutnunk. Kissé megváltozott a helyzet 1989
után. Újból elkezdte érdekelni az embereket a magántulajdon, ami adott pillanatban
nagy teher, sőt valóságos átok volt. Ma a bírvágy a magántulajdont szentségként
akarja tisztelni, ami valóságos bálványimádatig fajulhat. Kezd édes íze lenni a soknak,
és kezd nagy árnyéka lenni a pénz csillogásának. Itt és most ilyen helyzetben hirdeteti
nekünk Isten azt, hogy vegyük fel a szegények gondját. Az Igéből világosan kitűnik,
hogy Isten ennek érdekében rendelkezésünkre bocsátja anyagi áldásait, de ez csak
abban az esetben lesz számunkra áldás, ha hallgatunk szavára.

Isten nagyon jól tudja, hogy keményszívűségünk a legnagyobb akadály a kérdés
megoldásának. De gátolják a megoldást a mi méltatlankodó felháborodásaink és kény-
szeradományaink is. „Örömet nyisd meg kezedet a te szükölködő és szegény atyádfiá-
nak a te földeden.” Így Isten az adni akaró lelkületet adni tudó lelkületté tudja tenni.
„Az Isten pedig hatalmas arra, hogy rátok árássa kegyelmét; hogy mindenben,
mindenkor teljes elégségték lévén, minden jótéteményre bőséggben legyetek” (2Kor
9,8). Szinte aranymondásként merném ajánlani: nem annak kell adni csupán, aki meg-
érdemli, hanem mindenkinek, aki rászorul. Enélkül hiába énekeljük: „Itt van szívem,
neked adom, Uram”, mert az Úr a szívünket csak a rászorulóknak nyújtott kenyér kísé-
retében fogadja el. Amen.

Imádság:

Megváltó, áldott Istenünk!

Köszönjük szent Igédet, mellyel szüntelen építed és gazdagítod anyaegyházadat és
gyermekeidet. Kérünk, hogy Szentleked által formálj megváltó Urunk arcához hason-
lóvá, hogy igaz és élő legyen keresztyénségünk.

Ebben az áldott órában, gondviselő, jóságos Urunk, a te kicsinyeidért, az özve-
gyekért, árvákért, betegekért, mozgássérültekért, szegényekért és munkanélküliekért
imádkozunk. Mindenek szeme egyetemesen tereád tekint, mennyei Atyánk, hogy meg-
add mindnyájunk mindennapi eledelét.

Add, hogy anyaszentegyházad legyen hűséges édesanyja gyermekeidnek és ilyen minőségében imádkozva és dolgozva szolgálja gyermekeid javát és örökkévaló dicsőségedet. Ámen.

Jenei Tamás
Kolozsvár

Isten háza népe, mely a templom közösségében eggyé épül

Alapige: Zsoltárok 122

Mindig megtelik a szívünk örömmel, ha egy boldog családi otthonba lépünk. Örülünk, ha látjuk, hogy az ott lakók szíve, lelke egy. Ez az öröm rendszerint nemcsak a családtagok életét fényesíti meg, hanem kiárad másokra is. Az ilyen élet Isten dicsőségét hirdeti, s a testvérek életét gazdagítja.

Isten minket is ilyen boldog családdá akar tenni. Azt akarja, hogy egyháza tagjainak szíve-lelke egy legyen. Jól egybeszerkesztett háznéppé szeretne tenni, hogy áldás-sá legyünk e világban s hirdethessük az ő nagy neve dicsőségét.

1. Hogy ez az egyetemes cél megvalósuljon, Isten mindent gyermekeinek ajándékozott. Amit a teremtés első hat napján teremtett, azt mind gyermekei számára teremtette és ajándékozta. A hetedik nap Isten önmagát ajándékozta övéinek. Azóta az Úr minden istentiszteleti közösségben önmagát ajándékozza az őt keresőknek, s itt a templomban osztogatja megannyi más ajándékát is. Azért adja a templomot és a templomi közösséget, hogy ott mindenki reátalálhasson. Az istentisztelet jól ismert eszközein keresztül így akar „jól egybeszerkesztett” néppé tenni, hogy a „sálom”, a békeség, a teljesség és az üdvösség ajándékával indulhasson innen tovább minden kegyelmet nyert gyermeke.

Izrael életében ilyen központi helye volt a jól egybeszerkesztett városnak, Jeruzsálemnek és benne a templomnak. Ezen a helyen a 12 törzs szent néppé szerkesztetett egybe. Itt szerkesztetett egybe a szent és a megszentelt profán, a város és a templom; itt szerkesztetett egybe a fizikai élet és a lelki élet, itt szerkesztetett egybe a mennyei a földivel. Amikor ez az egység és békesség megszülethetett és megszületett, akkor a hívők az üdvösség örömeivel indulhattak tovább. Isten jelenléte és áldása kihatott az egész nép életére, a nép minden napjára, egész történelmére. „Boldogok — mondja a zsoltár — a téged szeretők.” Boldogok azok, akik mindezt együtt látják és tapasztalják. Boldogok azok, akik a teremtés rendje szerint élhetik a 6 + 1 nap megszentelő ritmusát. Azért zarándokolt a választott nép minden fia szívesen a jeruzsálemi templomba, mert ebből a találkozásból mindig életet megújító és jövődőt megszentelő áldások áradtak szét.

Ezt érezte meg a mi népünk is, más keresztyén népekkel együtt, amikor falvaink és városaink központjába, a mindennapi élet színterének központjába helyezte el a templomot. Megérezte, hogy amíg az élet középpontjában Isten és a templom áll, addig innen Isten megszentelő áldása árad szét. Ez az áldás az egyén számára üdvösséget, a család számára boldogságot, a hívő nép számára felvirágzást, a népek közötti kapcsolatban pedig békességet teremt. Eközben mindenek szépen eggyé szerveződnek.

Ha a tatár vagy a török lerombolta a települést és felperzselt mindent, gyakran előfordult, hogy a hajléktalanná vált közösség nem magának, hanem Istennek épített előbb hajlékot. Amikor a hosszas elnyomás után megszületett a „Türelmi rendelet”, egyházunk nyomban hozzálátott a templomok építéséhez. Rövid idő alatt több száz templom épült. Most a diktatúra után, minden gazdasági nehézség ellenére, újból lázasan épülnek a templomok. Szép bizonyosság ez a mindent nekünk ajándékozó Istenről. Hálát adhatunk azért, hogy ma is vannak ilyen tisztán látó gyülekezeteink.

2. Mindezek ellenére gyakran érezzük azt, hogy népünk életének középpontjából kiesett a templom. A templommal együtt kiesett életünkéből és gondolkodásunkból maga Isten is. Mintha egész emberi életünk tengelye törött volna el!

Látszólag sok szó esik az egyházakról, a templomokról, a gyülekezeti rendezvényekről. A sajtó, a rádió, a televízió mindegyre közöl valamilyen egyházi vonatkozású hírt. A tapasztalatom az, hogy e külsőségek ellenére, belül nem változott semmi. Az emberek élete éppoly üres, mint eddig volt.

Az elmúlt 45 év alatt népünk templomkerülővé vált. Országos statisztikánk szerint vasárnaponként egyházunk tagjainak mindössze 4%-a jár templomba — 96% elmarad. A templomkerülés egyben azt is jelenti, hogy „istenkerülők” lettünk. Isten nélkül akarunk hitbéli és gazdasági, társadalmi és kulturális felemelkedést teremteni.

Ahogy a templom életünk perifériájára került, nyomban tapasztalnunk kellett a változásokat. Isten adta szeretet nélkül széthullanak a családok. Isten adta reménység nélkül földönfutóvá válnak külföldre tántorgó fiaink. Isten megváltó szeretete nélkül ember embernek farkasa lesz. Isten békessége nélkül egyre tátongóbbá válnak a szakadékok a társadalmi rétegek között. Isten védelme nélkül a népek botokkal, kaszákkal vagy lőfegyverekkel esnek egymásnak. Önmaga körül örvénylő életével a ma embere így őrli fel teljesen önmagát. Az Isten- és templomkerülő élettel együtt folyamatosan pusztul minden. Isten nélkül szétforgácsolódik és lealjasodik az élet. Több nemzedék kénytelen kiinni ennek a könnyelműségnek keserű poharát.

Történelmük folyamán a választott nép fiainak hányszor kellett a lelki központ elvesztésének súlya következményeit elszenvedniök! Ilyenkor következett életükben a pusztulás. Pusztult Jeruzsálem, pusztult a templom, pusztult a nép. A korábban szépen egybeszerkesztett városból, a virágzó gazdasági és társadalmi életből nem maradt semmi. Jött a deportálás, a száműzetés, a fogság. Az otthon üszkös romjai figyelmeztetően hirdették egy tengelyét vesztett nép sorsát.

Jeremiás siralmaiban erről a tragédiáról olvasunk. A mai zsidóság ezért zarándokol a jeruzsálemi templom egy megmaradt darabjához — a Panaszfalhoz. Itt siratják el maguk ásta sorsukat, tengelyvesztésüket, szétszóratásukat és pusztulásukat. Zokogva itt könyörögnek bocsánatért.

Néhány száz évvel a szoltáros után Jézus is ezekkel a szavakkal siratta a szent várost: „Jeruzsálem! Jeruzsálem! ki megölsöd a prófétákat és megkövezed azokat, akik tehozad küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiadat, miképpen a tyúk az ő kiscsirkéit az ő szárnyai alá, és ti nem akartátok! Íme, pusztán hagyaték néktek a ti házatok” (Lk 13,34—35).

A templomkerülés, az istenkerülés romlást és pusztulást hoz. Tengelyvesztésünk idején nekünk is okulnunk kellene! Amíg nem lesz végzetesen késő!

3. Mit tegyen a mi templom- és istenkerülő nemzedékünk? Pusztulás helyett hogyan juthat életre?

Csak egy utunk van. Meg kell hallanunk a Jézus szavát, aki ma így szól: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan...” Csak általa történhetik változás az életünkben. Csak Krisztus tudja megláttatni velünk a végzetes helyzetet. Csak ő tudja felmutatni a szabadulás útját. Csak ő tud őszinte bűnbánatra vezetni. Csak Krisztus által nyerhetünk bűnbocsánatot, örök igazságot és üdvösséget. Csak ő tud ismét örvendező életet ajándékozni nekünk. Csak Krisztus tudja életünk igazi tengelyét visszaadni. Jöjjünk bűnbánattal kegyelmének királyi székéhez, hogy életet nyerjünk!

Ha valóban hozzá térsz, akkor ő a te életedben is véghezviszi ezt a megújulást. Ismét életed középpontjává teszi a templomot. Megbékéltet az Atyával, hogy a békeség fiaként szolgálhass a világban. Ő a te családod életében is véghezviszi a csodát, Isten-központúvá teszi életedeteket. Népedet istenes néppé teszi. A világ népeit is rádöbent arra, hogy a békesség, az öröm és az üdvösség forrása a templom, a vele való találkozás helye. Ezen a helyen minden nemzet mennyei Atyjával találkozik. Így lesz a templom Jeruzsálem, a „béke városa”, a megbékélés városa!

Krisztus ennek a tengelyét vesztett világnak így akarja visszaajándékozni igazi központját, hogy a földön az élet az óra pontosságával haladjon előre a mennyei dicsőség felé.

4. Testvérek, akik világosan látjátok Isten üdvözítő szándékát és annak eszközeit, szeressétek a templomot, az Istennel való találkozás helyét. Legyen újból a vasárnap az élet ritmusában a megszentelő aktus. Az Újszövetség rendje szerinti 1+6 nap ritmusa töltse be a ti életeteket. A vasárnap mennyei ajándékaiból élj a következő hat nap munkái között. A következő vasárnap pedig újratekzheted ezt a szent életdallamot.

Szeresd azt a közösséget, amely itt egybegyülekezik. Krisztus által mind testvéreid ők. Imádkozz értük, szolgálj értük, szolgálj velük, ha kell, szolgálj nekik. Krisztus erőt ad hozzá!

Munkálkodj azon, hogy a templom, a gyülekezet, a különböző felekezetekben élő egyetemes egyház „jól egybeszerkesztett Jeruzsálem” legyen minden nép számára. Az egyház, a Krisztus fősége alatt élők közössége legyen az a nép, mely újból megtalálta a maga igazi tengelyét e világban. Az egyház legyen az a közösség, mely templomai-ban Istennel találkozhatik, s amely az Ige és a Szentlélek munkája nyomán egy néppé tud lenni mindazokkal, akik e dicsőséges Úr fősége alatt akarnak járni. Ez a megváltott és szent nép, amely egy szívvel és egy lélekkel szolgálja az Urat, ez az Isten háza népe, ez az Isten szent családja.

Az ENSZ az 1994-es évet „a család évének” tekinti. Meg vagyok győződve, hogy a családok boldogsága és üdvössége csak ott újulhat meg, ahol az emberek nemcsak a saját szűk családjuk tagjaiként élnek, hanem ahol a család tagjai egyben Isten nagy családjának is tagjai. Mert csak az Isten nagy családjában való élet szentelheti meg a kis családot.

Isten úgy hív ma az ő családjába és úgy akar háznépének tagjává tenni, hogy a földi Jeruzsálem minden szépségén túl, a mennyei Jeruzsálem polgárává akar tenni. Akik itt a földön a „jól egybeszerkesztett Jeruzsálem” tagjaiként egy szívvel és egy lélekkel munkálkodnak, azok örökségül nyerik a mennyei Jeruzsálem teljes örömét.

Testvérek! Isten ezt mindnyájatok számára elkészítette. Éljetek ezért úgy, hogy mind a földi, mind a mennyei életben elnyerjétek az Uristen ajándékait. Ámen.

Imádság:

Felséges Istenünk, mennyei édes Atyánk!

Köszönjük, hogy jókedvedben mindent gyermekeidnek ajándékoztál. Köszönjük, hogy önmagadat is egyetlenegyedben nekünk ajándékoztad. Köszönjük, hogy általa szeretettel és békességgel, örömmel és üdvösséggel töltöd meg hívő gyermekeid életét.

Köszönjük, Istenünk, az élő gyülekezeteket. Köszönjük neked ezt a templomot és ezt a gyülekezetet, köszönjük, hogy itt is szólhat a te Igéd, hogy itt is a te Lelked munkálkodik, hogy itt is a sákramentumokból meríthet erőt a te gyülekezeted.

Bocsásd meg, hogy sokunkban elhamvadt az irántad való első szeretet tüze. Könyörülj rajtunk tengelyvesztésünkért. Irgalmazz nagy felelőtlenségünkért, mellyel mind magunknak, mind az utánunk jövő nemzedékeknek megkeserítjük az életét. Bocsásd meg, hogy megraboltuk dicsőségedet, hogy templomkerülésünkkel mindent összezavartunk a világban, hogy hitetlenségünkkel képesek vagyunk akár újabb negyven évig is bosszantani téged.

Kérünk, könyörülj rajtunk Jézus Krisztusért, a mi Megváltónkért. Az ő igazságát, szentségét és szeretetét töltsd ki reánk.

Krisztus ereje által taníts a megbékélés útján járnunk. Taníts úgy szeretnünk egymást, ahogy te szerettél minket. Segíts minket, hogy egy szívvel és egy lélekkel épüljünk a te házad népévé. Add, hogy a te családotban nyert kegyelem és áldás szentelhesse és szentelje meg a mi kicsiny családjaink életét. Tölts be azzal az örömmel, hogy nevünk fel van írva a mennyekben. Ámen.

Isten egygé épült háza népe

Alapige: Zsoltárok 122; János 15,15

Egy nép legcsodálatosabb álma vált valóra Jeruzsálem városában, melynek kőfalai a biztonságot jelentették, utcái, házai a rendezettséget sugározták, ahol mindenben a szépség tündökölt. E várossal együtt vált néppé a nép, ahová Izráel nemzetségei együtt jártak fel ünnepelni. Együtt, mivel közös ügyük a hit, mivel a templom Isten és az imádság háza. Ez a ház a „sálom” áldását sugározza. Béke veled, Jeruzsálem!

A templom az anyaszentegyház képe, a békesség őrizője, minden nemzetség és nemzedék boldog otthona. Mindannyiuk nagy álma: egygé épülni egy közös házban, Isten lelki otthonában.

1. Jeruzsálemnek a 122. zsoltárban megrajzolt képe összetörött a felfuvalkodott nép bűnei miatt. Szétszéledt, testi-lelki fogságba került, de az Úr szabadítása után újjáépült mind a város, mind a templom. Minden nemzetség a maga testi-lelki javaival szolgálva tette lelkiekben széppé ezt a házat, melyet nem kőfalai védtek, melyet nem kőművesek építettek és szépítettek, hanem maga az Úr.

Jeruzsálem a béke városa, és a jeruzsálemi templom a Melkisédek rendje szerinti örök főpapra, a Messiás Krisztusra várt. Ma is a megváltó Jézus Krisztusra vár minden templom, hogy a dicsőség királya bevonuljon a szentélybe és megdicsőítse ott magát.

Jézus Krisztus Jeruzsálem igazi és nagy barátja. Reá utal és reá mutat a Sion hegyén épült templom. Reá utalnak és reá mutatnak ma is templomaink. Ő a mi Urunk és a mi barátunk, akit nagyon kedvelünk, akit igazán szeretünk. Tanácsával és bölcsességével segít minden gondunkban és bajunkban. Hozzá vágyódunk és vonzódnunk mindenkor. Előtte bátran kitarulkozunk. Közeledését szívesen fogadjuk, mert benne és általa lesz Jeruzsálem a béke városa, mert benne és általa lesz minden kőből épült templom Isten házává, a gyülekezet lelki otthonává.

2. A szolgálat házából kiszabadult nép vezére, Mózes, Isten kedvelt szolgálója, aki homoksvatagon, tengeren vezette át Izráelt, aki vizet fakasztott a kősziklából, aki földrengés és villámlás közepette vette át a hegyen a Tízparancsolatot, az ígéret földjének kapujában meghalt.

Nyomában Józsué következik, aki meghódítja az országot, bevezeti népét az ígéret földjére és felosztja a törzsek között az országot. Józsué nagy küzdelem és nagy feladat előtt állva fél: vajon tudja-e a nagy előd művét folytatni? Józsué Isten azon szolgálói közé tartozik, akik szenvednek a küldetés súlya alatt. De félénk szíve erős biztatást kapott: „Ne félj és ne rettegj, mert veled lesz az Úr... Légy bátor és légy erős, mert te teszed majd e népet annak a földnek örökösévé.” E baráti biztatást komoly segítség követte. Újra megnyílt a víz, a Jordán vize a ép lába előtt, kürtök zengésére leomlottak Jerikó falai. Egy hitben dobban össze a nép szíve. Közös akarattal igyekeztek közös hazát építeni maguknak.

Ma is erre vágyunk. Arra vágyunk, hogy egyházunk szíve, lelke egy legyen, mint egykor az apostoli korban. Az akadály ma sem kisebb, mint Józsué korában volt. Az ellenség, a bűn ma sem kisebb, mint egykor volt. Félelmeink ma sem kisebbek, mint egykor a pusztában vándorló, hazát kereső nép félelmei voltak. Ám Isten biztatása sem kisebb. Krisztus segedelme sem gyengébb. Számunkra is szól Isten biztatása: „ne félj és ne rettegj”. Isten szava mindig elveszi félelmünket, és mindig legyőzi szívünkben a félelmek királyát: a rettegést.

Miután a kegyelmes Isten legyőzte félelmeinket és kiüzte a félelmek királyát, a rettegést, szolgálatra hív és országa építésére küld.

3. De miként foghatunk a szolgálathoz? Miként kezdhetünk Isten országa, Isten szent egyháza és közelebbről saját gyülekezetünk építéséhez?

Megváltó Urunk e nehéz és bonyolult kérdéseinkre is feleletet ad. Felelete egyszerű. Saját példáját állítja és adja az építés szolgálatában mindnyájunk számára zsinórmértékül. Ezt mondja az Isten országa, egyháza, gyülekezete és saját háza építésén tusakodó lelkeknek: „Amiképpen az Atya szeretett engem, én is úgy szeretlek titeket: maradjatok meg ebben az én szeretetemben” (Jn 15,9).

Az egyházunk, a gyülekezetünk, az otthonunk és lelkünk Isten templomává építése művének kezdeményezője és megvalósítója maga a szerető mennyei Atya, aki szent Fiában szegeletkövet adott az építés szolgálatában fáradozó gyermekei minden nemzedékének. Így nekünk is. Isten Fiában szeret minket. Mi valamennyien az Úr Krisztusban szerethetjük és szeretjük mennyei Atyánkat. Akik a Krisztusban szeretjük a mennyei Atyát, azok az egyház és a lelkek fáradhatatlan építői.

Isten egyházának s családi hajlékaink építésének egyaránt legfontosabb törvénye Isten és felebarátaink szeretete. Ez a nagy parancsolat!

Ezért kereste és keresi Jézus mindenütt és mindenki szívében Isten mennyei ajándékát, az építő szeretetet. Ezért kérdezte egykor háromszor a hajnal derengésében a Genezáret tengerének partján az eredménytelenül halászó, az elfogatása éjszakáján őt háromszor megtagadó Pétert: Simon, Jónának fia, szeretsz-e engem? Péter bűnbánattal, szíve mélyéről felfakadó hitvallással válaszol: Uram, te mindent tudsz; te tudod, hogy én szeretlek téged.

Pétert a Krisztus iránti szeretet teszi boldog és erős hitvallóvá. Pétert a Krisztus iránti szeretet teszi az egyház építőjévé, Isten országa hirdetőjévé.

Péter apostol hite számunkra is példa és bizonyosság. Egyházunkat a saját gyülekezetünkben, Isten országát a magunk otthonában csak az Istenbe vetett erős hittel és a Krisztus Urunk iránti hitvalló szeretettel lehet építeni.

Gyülekezetünk építésében olyan munkatársakra van szükségünk, akiket a Krisztus szerelme szorongat. Nem elég a barátság, nem elég a rokonszenv, nem elég az udvariasság. Olyan építő szeretetre van szükségünk, mely „nem keresi a maga hasznát”, mely nem fuvalkodik fel, mely nem rója fel a gonoszt, nem örül a hamisságnak, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr és elfedez, mert a Krisztustól ajándékba kapott szeretet soha el nem fogy.

Ezzel a soha el nem múló mennyei szeretetettel szeressük mennyei Atyánkat, megváltó Urunkat Szentlélek Isten áldott közösségében. Ezzel a soha el nem múló szeretettel építsük saját otthonunkat Isten házává. Nemzedékről nemzedékre. Mindaddig, amíg Krisztus Urunk eljön ítélni eleveneket és holtakat. Ámen.

Imádság:

Mennyei Atyánk!

Hálát adunk neked az Igéért, a testté lettért és a hirdetettért egyaránt. Köszönjük, hogy szent Fiad legdrágább ajándékaként elhozta e földre és szívünkbe mennyei szeretetedet. Benne van életünk öröme, megtartásunk záloga. Szeretete áldott otthonunkká tette anyaszentegyházadat, hogy lelki hajlékunkban áldást és békességet, hitet és reménységet találjunk.

Köszönjük, hogy egyházad építésére hívsz bennünket. Add, hogy ne éljünk vissza drága ajándékkoddal, a szeretettel, hanem azt felebarátaink javára és a te egyre nagyobb dicsőségedre hűséges sáfárként kamatoztassuk.

Szentleked által újítsd meg szívünket, hogy naponként engedelmeskedni tudjunk a szeretet nagy parancsolatának, hogy naponként szeretettel tudjunk közeledni egymáshoz. Fogadj el és áldj meg mindannyiunkat szent Fiadért, a mi Urunk Jézus Krisztusért. Ámen.

És áldás leszel

Alapige: 1Mózes 12,1–6

I.

Három dolog köti az embert élete folyamán: 1. a föld, 2. a rokonság, az emberi környezet és 3. az otthon.

1. A föld gyermekei vagyunk, testünk porból lett és azzá válik. Táplálékunkat a föld adja, bölcsőnk deszkáját az teremtette, s koporsónk anyagát is az fogja majd adni minékünk. Múltunk nyomait viseljük, ha elhagyjuk szülőföldünket s a honvágy köteleivel visszahúz magához: a föld gyermekei vagyunk.

2. De nem egyedül élünk a földön. Rokonaink, ismerőseink, szeretteink köre, az emberi közösség vesz körül. Ez a közösség tanácsot ad, utat mutat, életünket befolyásolja, előtte szégyelljük magunkat vagy büszkék vagyunk életünk elért eredményeire. Az emberi közösség gyermekei vagyunk.

3. A nagy közösségen belül van egy kisebb, melegebb közösség: a család, az otthon melege, a szeretetben egygyé lettek közössége, a szülői ház, a gyermekévek megmaradó varázsa. Ez a harmadik erős szál, amely az egész földi életen át köti azt, aki egyszer megtalálta.

II.

De e három dolog felett van valami még nagyobb, még hatalmasabb erő. Erről beszél ma az Ige. Isten a hívő ember számára nagyobb a földnél, a közösségnél, a családnál. Isten szól, és Ábrám életében recsegve szakadnak el ezek a kötelékek, és elhagy mindent, hogy övé maradjon Isten, helyesebben, hogy ő az Istené maradjon.

Vajon a mi életünkben mi a nagyobb? Most sokan elhagyják az otthonukat, a szülőföldjüket a remélt fehérebb kenyérért, jobb anyagi lehetőségekért. De ha azt kérné Isten, akkor el tudnál-e hagyni földet, falut, rokonokat, házat, csak hogy Istené maradj? Le tudnál-e mondani a nagyobb darab kenyérről vagy a szabadságodról a hitedért, mint tették régen a hugenották vagy a gályarabok? Ez az Isten szavára válaszoló engedelmesség a hit próbája. Itt dől el, hogy valóban szereted-e Istent? Ha nem tudnál engedelmeskedni, ez azt jelentené, hogy nem is szereted őt. Csak az ajándékait, a földet, a házat, otthonodat szeretted, s csak az ajándékáért szeretted őt.

Ábrám nem volt érdekes; az ajándékoknál jobban szerette az ajándékozót. Az Isten szavára hallgató emberek csodálatos ajándékát kapta.

Gondoltál-e arra, hogy téged is arra teremtett Isten, hogy áldás légy? Nem ismertél-e olyan embereket, aki mellé jó volt leülni, mert megnyugodtál? Nem kísér-e halk, meleg szavuk, simogató kézmozdulatuk, kedves mosolyuk akkor is, amikor már rég elváltál tőlük? Nem akarsz-e te is ilyen lenni? Úgy élni, hogy férjed vagy feleséged azt mondhatta másoknak: Isten ajándéka, áldása az én társam; hogy mikor már elköltöztél innen, gyermeked vagy unokád összekulcsolt kézzel köszönje meg Istennek a sírod mellett, hogy áldás voltál a számára, ameddig éltél? Mennyi sötét, áldástalan élet van ezen a világon! Hallgass az Úrra, aki ma is keres téged, hogy áldás légy otthonod, szomszédod, egyházad számára.

Ábrám úgy volt áldás, hogy megáldattak benne a föld minden nemzetségei. Ígéret volt ez arra nézve, hogy belőle, az ő magvából fog származni a Megváltó. Ábrám testi értelemben véve is valóban Jézus ősatyja volt. Áldás volt, mert ígéretként hordozta magában Jézust. Mi is csak úgy lehetünk áldássá, ha magunkban, lelkünkben hordozzuk Jézust. Rajta kívül csak átkok leszünk egymás számára. Olyanoknak kell lennünk, mint ő, hisz azért teremtett Isten, hogy „az ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyünk”. Igaz, bűnösök és nyomorultak vagyunk, de az útszélre dobott tükröcserepen is meg tud csillanni a napsugár. A Krisztust tükröző lelkek tudnak csak áldássá válni.

Ábrám vállalta ezt az életet. Te vállalod-e? Lehet, azt mondod, késő van, már öreg vagyok, nehéz öreg fát új helyre ültetni. Ábrám hetvenöt éves volt, amikor vállalta. Isten világában nem a kor, hanem a hit a döntő.

Aki vállalja, az előtt új világ nyílik meg. Ábrám otthagyja a földet: új föld várja, amit Isten neki fog adni. Otthagyja a rokonságát, családját, de egyszerre csodálkozva olvasod: mindent elhagyott, de mindent megtalált. Rokonsága, szerettei s az otthon ment vele, és ment vele Isten. Mert „aki elhagyja apját, anyját, fitestvéreit és nőtestvéreit énértem, ezerannyit talál helyette” — mondja Krisztus. Isten szava eltépi a földi élet hármás kötelékét, hogy a kegyelem ragyogásának szabad, önkéntes kapcsolatában tudja újra visszaadni nekünk.

A történet azonban nincs befejezve. Isten Igéje nem fejeződik be egyetlen istentisztelet végén sem, csak továbbmutat. Ábrám elér Kánaán földjére, és „akkor kananeusok valának azon a földön”. A föld az övé, de mégis harccal kell megszereznie. Minket is vár Kánaán. Valahol bent a lelkünk mélyén egy csodálatosan szép, boldog ország; de az Isten országa kapuja előtt még ott vannak a kananeusok: bűneink, gonosz óemberünk. Harccal kell belépünk oda, harcolva önmagunk ellen, hogy valóban a miénk lehessen az, amit adott Isten, hogy áldással lehessünk.

És harcolni kell a megálmodott, a még el nem ért Kánaánért: jövődönkért is. Nem szabad megijednünk, hátrafordulnunk, feladnunk a harcot. Hinnünk kell egy jobb, egy szebb világban és harcolnunk, imádkoznunk érte.

Ebben a jövőért folytatott harcban Ábrám élete tele van csodálatos alkalmakkal. Theofániák, Isten-jelenések csodálatos alkalmak ezek. Milyen szép lenne ilyen életet élni!

Isten hozzánk is szól, csak nem vesszük észre. Mikor gyermeked születik, mikor az ég dörög, mikor kezdedbe vettél egy aranyló búzakalászt, mikor felnéztél a csillagokra, nem érezted-é, hogy közel van Isten? Nem volt életednek egyetlen olyan pillanata sem, amikor úgy érezted: most Isten akart vagy tett veled valamit? Ha szívből imádkoztál, meg kellett érezned, hogy meghallgat, sőt felel neked Isten. Érezted-é egy-egy prédikáció alatt, hogy nem csak egy ember beszél, hanem maga az Úr mond neked valamit? S ha mindez sohasem történt volna meg, nem azért volt így, mert nem kerestt, nem szólított volna téged Isten, hanem mert te nem figyeltél rá. Megjelent az Úr Ábrámnak és később az ő szent Fiában az egész világnak is. Ábrám hallotta, mert reá figyelt, s aki rá figyel, ma is hallja az ő szavát.

Mit mond a megjelenő Isten Ábrámnak? Így szólt: „A te magodnak adom ezt a földet.” Ez a mi időnkre átfordítva így hangzik: Gondom lesz rád és utódaidra. Gyermekeidet nem hagyom el, sőt adni fogok neked valamit, amit a te életed nyomán fognak elvenni tőlem. A belső, lelki Kánaán, a hit csodálatos világa lesz az övék. A gyermekeidért halt meg az én Fiam; ezért gondom lesz rád és reájuk is.

Válaszul Ábrám oltárt épít az Úrnak. Aki valóban meghallja az Istent, oltárépítő emberré válik. Az igehallgatás csak egyik része a keresztyén ember életének. Az Isten dicsőségére végzett tett a másik. Őseitek, amikor megépítették ezt a templomot, oltárt építettek, Kőrösi Csoma Sándor, amikor elindult felkeresni az őshazát s árván, betegen, szegényen megírta a tibeti—angol szótárt, nagy összeg aranyat kapott érte. Ezt a pénzt hazaküldte, hogy itthon szegény gyermekek ösztöndíja legyen: szegény, tanulni vágyó gyermekek lelkébe építette bele ezt az oltárt. Mikor kisgyermeked imádkozni tanítod, akkor abban a zsenge gyermekszívben építed Isten oltárát. Az Istent látó ember így válik oltárt építő emberré.

Majd Ábrám a hegység felé ment. Előtte volt Hai, háta mögött Bétel. Akkor felütötte a sátrát, és segítségül hívta az Úr nevét. Hai pogány város volt; Ábrám számára félelmet, gondot, harcot jelentett. Bétel magyarul: Isten háza. Előtte volt a gond, a félelem, a harcok veszélye, de mögötte Isten. Ez minden hívő családi hajlék helyzete. Megfogva egymás kezét, mint Ábrámék, a gyűlölet, a gond, a betegség és harcok között megépítve a szeretet és hit oltárát, hívjuk segítségül az Urat. Előttünk sokszor van Hai, de a hátunk mögött ott van Bétel, Isten. De Hain túl, a hegyeken túl, messze költözött Ábrám. Azoknak a hegyeknek egyike talán a Golgota, ahol évezredekkel később

szenvedett Jézus. Nemcsak a hátunknál, de előttünk is ő van. A mi életünkön át hozzá megyünk egyre közelebb, a bűnbánat, az egymással való kibékülés, az Isten előtti megalázkodás nehéz, de boldog lépéseivel, hogy legyünk mi is Isten-látó és oltárépítő emberek. Ámen.

Imádság:

Édesatyánk!

Köszönjük, hogy azt akarod, hogy ne éljünk hiába. Köszönjük, hogy jövőt akarsz adni nekünk és utat szabsz elénk. Segíts nekünk, hogy ezen az úton elindulhassunk. Segíts önzetlenül szeretni téged, és segíts elindulni a te utadon. Annyiszor voltunk átok, és mennyi átkos életet láttunk életünkben; segíts nekünk áldássá válni; segíts nekünk idegen utakon, gondok, félelmek között is meleg szeretetet, tiszta hitet, békés családot őrizni: oltárt építeni. Ámen.

Higyed János Mátyás

Szatmár

Bábelből Kánaán felé

Alapige: 1Mózes 12,1–9

„Eredj ki a te földedből és a te rokonságod közül és a te atyádnak házából” — ez a felszólítás az ismeretlenségbe hív, de a hangja nem ismeretlen. Mellbe vág, ha benned is megszólal! Testvérem, most téged is megszólít ez a hang.

Az ősök Istene Ábrám atyai öröksége, és mi sem természetesebb, mint hogy ez az Úr szól. De mit mond? Talán e pár mondatban jó újra hallanod e történetet. Azonban az, hogy részt vehetsz benne, hogy neked is szólhat és megszólíthat téged, talán eszedbe, eszünkbe sem jut.

Vagy talán éppen az ellenkezője ugrik be gondolataid közé annak igazolására, hogy annyian elmentek közülünk, hogy annyian itthagyták a rokonságot, az atyák földjét. Talán még jól is jött számunkra ez a történet, hisz így őszövétségi igazolást kaphat az emigráns.

Csakhogy a nagy fordulópont ott van, ahol az Ige folytatódik: Eredj ki arra a földre, amelyet én megmutatok néked. Nem mindegy tehát, hogy hová megy az ember, és nem mindegy, hogy miért. Ha Isten küld, az más, de ha emberi elhatározásból indul el valaki, az megint más. Az egyik Istenben bízva, Istenre hagyatkozva megy, a másik önerőből, emberi kapcsolatokban bízva halad. De hová és meddig?

Sok haladó ember, sok úgynevezett haladó értelmiségi arról panaszkodik, úgy érzi, hogy megtorpan, megfeneklett az élete, nincs célja, nincs értelme az életnek. Az öncélúság sokszor bizony önmagunk körül forgat, és nem tudunk még lépést sem tartani, nemhogy haladnánk a világgal, sőt egyszerre már semmi értelmét nem kezdjük látni életünknek, a világnak, és magunkba roskadva, emberi roncsként tengetjük életünket, megadással várva a halált.

Sajnos ez a valós kép egyre gyakoribb és egyre inkább roncsolja mind a testet és a lelket, mind az egyéni és a közösséget.

Minden bizonnyal Ábrám sem csak úgy egyszerűen indult el a vak ismeretlenségbe. Ábrám története magyarázható kortörténeti érvekkel is (éhség, megélhetés, nomád életmód, kényszerhelyzet), de üdvtörténeti szempontból kikerülhetetlenül fontos tanulnivalója van az embernek belőle. A belőle nyert tanulság mind az egyéni életre lebontva, mind a közösségre vonatkoztatva valódi forrás.

Az egész történet alaptétele és indoklása a hit.

Hit nélkül lehet mozogni, lehet ide-oda ugrálni, lehet menni, de előbbre jutni, de arra a földre, arra a helyre, abba a helyzetbe, abba a közösségbe és abba az állapotba jutni, melyet Isten mutat, nem lehet.

Kérdezd meg magad: hiszel-e Isten hangjának? Hiszel-e akkor is, amikor az Úr azt kívánja, hogy sok kedves, hozzád nőtt szokást és hagyományt elhagyj, hogy feladj oly sok „szent” dolgot és elindulj abba az irányba, melyet az Úr Isten szabott meg számodra?

Ábrám elhívása és elküldetése zavaros időszakban történt. A zavar a bűn következménye, hisz a Szentírásban alig pár fejezettel előbb a Bábel tornyának története olvasható. A mi történetünkben is alig pár eszterendővel, pár életfejezettel előbb a külső zűrzavar uralkodott. Tetten érni belső bábeleinket — egyik fontos feladatunk lenne. Ábrám csak a letisztult csendben tudja hallani az Úr szavát. Amíg a többiek egymással igyekeznek szót érteni, addig Ábrám hallja, érti és ismeri a mennyei szót, az Igét, aki képes kimozdítani minket a megrögzöttségekből, aki elválasztja életünket a még annyira szívet remegtető kötődésektől is, kötődésektől, melyek egy helyben tartanak és nem engednek Isten felé haladni. A földi vonzerő, ha zűrzavar van, sajnos mindig nagyobb, mint az isteni vonzás. Bábeleink egyrészt leomoltak. Idegen uralmak szüntek meg, de új bábeleink már épülőben vannak.

A kísértő bennünk rakja tovább a tornyot. A lent levők együgyűségéből, szitkaiából, szolgalelkűségéből rakja tovább a tornyot a hatalom. Ezek között meghallani a hívást és elindulni Kánaán felé roppant nehéz. Le kell szállnunk vélt tornyainkból és el kell indulnunk. Erős bástyák közül nehéz kimenni a pusztaságba. Az érdekek célja más, mint a cél érdeke, más, mint Isten céljainak érdeke. A belső Bábel legszörnyűbb tette az, hogy Istent használja igazolásul minden toronymagasításhoz, minden lelketlen és öncélú feljebb kapaszkodáshoz.

Ábrám abban nagy, hogy alászáll belső bábeléből, hogy magába száll, s rábízta magát az Úrra. Feladja magát, hogy megtalálja önmagát. Ez a kétirányú felismerés szükséges ahhoz a mozdulathoz, amely elindít előre, mely elindít Kánaán felé. Ábrámot, miközben látszólag vándoréletet kezd s egy belső hang nyomán elindul a nagy ismeretlenségbe, talán bolondnak tartják kortársai, amiért kockára teszi kötődéseit, vagyonát, erős alapjait, de eközben kezd lelkileg, legbelül emelkedni. Olyan magasságba emeli őt Isten, hogy beszélni kezd vele. Ábrámnak olyan csúcstalálkozói vannak Istennel, ahol nem a meddő protokoll vagy a külsőséges ceremónia a döntő, hanem az a lelki gazdagság, amelyből évtizedeken keresztül élni tud. Meg van írva: az igaz ember hitből él!

Az elveszni kész, halódó, tornyot építő nép emberekben bízik. De a Bábel-tornyok magasából nem ér le az emberekhez a szó. Ha leért, akkor ijesztő ordítás. Lent hisztériázik a tömeg, s nem tudja, hogy mivel építsen tovább. A fentről, toronymagasból jövő ukáz ezért nem találja meg a végrehajtott engedelmességet. Így nem hitből él és nem igaz az ember akkor, ha Isten számára csak eszköz és nem cél.

Az ilyen bábeli tornyok kiégett ideológiai csonkjaikkal a történelem útszélén meredeznek. Ilyen tornyok — sajnos — az egyházak háza táján is vannak bőséggel. Jobb Istemben bízni, mint emberekben reménykedni. Ez igazság fordítottjának következményei a bőrön tapasztalhatók. Számunkra nem csak egy alkalmas idői keret múlt el; nem csak a politikai konjunktúra ideje tűnt tova, hanem elmúlt egy Isten felé való elmozdulási lehetőség, egy igazi Isten felé való elindulás. Egy helyben való topogásunk, megfeneklett terveink sokasága, lelki földhözragadtságunk, külföldre való menekülésünk mind-mind öncélúságunk következménye, mind-mind belső bábelünk eredménye.

Isten háza népe még távol van, de már születőben van Ábrámék poroszkálása, már jól kivehető a történelem távolából. Már mennek arra a földre, amelyet számukra az Úr mutat. Haladnak. Lassan közösségi megoldások is születnek. Nem csak egyéniek. Hívnia kell Lótót, vinnie kell háza népét. Nekünk is vinnünk kell családunkat, egyházunk népét, hogy Isten háza népe legyünk egy egészen új városban (Jel 21,1—4). Menj és tégy tanítvánnyá minden népeket (Mt 28,16—20), hogy lássák az emberek az Úr szabadítását mind a föld végső határáig.

Te is lehetsz Ábrám! Hidd el! Vigyázz, mert Lót háza népének mai visszanevezése nosztalgiabálvánnyá merevedhet. Más népekkel együtt Isten háza népe lehetsz. Az em-

berben keresd az atyádfiát. Magadban pedig Isten szavát. Hidd el végre, hisz annyi tapasztalatod van már, hogy az igazi út Istentől vezet feléd és hozzád. És nem fordítva. Térj meg a bábeli kapaszkodásokból. A síkos földön a feljebb jutásban ne sározd be magad, istenképűségedet. Menj előre az alfa és ómega felé! Ne maradj bábeli földön! Juss el arra a földre, amelyet az Úr mutat neked. Ez az igazi felülemelkedés.

Ha félted magad és üdvösségedet, ha félted népedet és jövődötjét, akkor mozdulj, menj előre, menj utána. Ő az út, aki kivezet bábeleidből és elvezet a mennyek örökkévaló országába. Ámen.

Imádság:

Urunk!

A világ útvesztőiben sokszor magasra kapaszkodunk, hogy messze kémleljünk: meddig még? Ottmaradunk a képzelte biztonságban, de nem látjuk csak szemünkkel a célt. Add, hogy hitünkkel lássuk! Add, hogy igazunk ebből fakadjon s nem hatalmi helyzetből. Ne engedj szolgálalkúnak lennünk, de tégy a magad szolgájává. Add, hogy ha szólsz, hallhassalak, ha szólni kell, akkor hallgassalak. Indíts el minket és másokat egyaránt, hogy igazán hazaérjünk hozzád. Tépd ki földhözragadottságunk bűngyökereit. Bár fáj számunkra az első lépés feléd, hordozz el bennünket hosszútűrő, irgalmas Urunk a Krisztus Jézusért. Ámen.

Esketési beszéd

Nagy István

Isten békessége megőríz

Alapige: Filippi 4,6—7

Indulásokot alkalmával kapjátok szüleitektől, testvéreitektől, a veletek együtt örvendezőktől a jókívánságokat. Mert szeretnek, ezért csak jót kívánnak nektek. — És kapjátok a legmagasabb helyről, Istentől az egész életeteket, házasságotokat útbaigazító tanítást — mert ő szeret titeket és csak javatokat akarja.

„Semmi felől ne aggódjatok.” Az aggódást az erőnket meghaladó gondok okozzák. Ki az, aki nem aggódik valamiért? Lelketekben bizonyára a házasságotok gondja okoz aggódást, vajon helyesen cselekedtetek-e, hogy összekötitek életeteket, vajon boldogok lesztek-e, kiállja-e a kapcsolatokat a minden házasságot veszélyeztető próbákat? Veletek együtt mi is aggódunk. — Ezt a feszültségérzést addig nem tudjuk leküzdeni, amíg magunkban vagyunk csupán mi emberek, most ti ketten. De hát nem kell magunkban lennünk. Van Istenünk, akit Atyánknak szólítunk. Hiszünk-e benne? Hit nélkül aggodalom az életünk. Neves svájci filozófus írta le: „A hit hanyatlásával ijesztően növekszik a tanácstalanság, a zűrzavar, az iránytvesztettség.” Mi hiszük, kapcsolatban állunk Istennel, és ő azt mondja: Ne aggódjatok, hanem imádkozzatok! — A gondoknak, a tieteknek is, megvan a hasznos szerepe, kimutatja erőtlenségünket, de egyben készletet a megfelelő cselekvésre. Vészjel, hogy amíg lehet, siessünk cselekedni. Mit? Imádkozzunk ahhoz, aki nélkül nem tudunk élni, Istenhez. Tanítása az aggodásban győtrődő lelkünk gyógykezelését is megadja. „Imádságotokban és könyörgéseitekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat Isten előtt.”

Istennél, Istennel gyógyul ki lelkünk az aggodásból. Nekünk Istenre van szükségünk. És felvehetjük, tarthatjuk vele a kapcsolatot, beszélhetünk hozzá, a legfőbb hatalomhoz. — Ő imádság nélkül is cselekszik, mégis elvárja, hogy ismerjük be reászorultságunkat és nyújtsuk ki kezünket — ne más felé, hanem feléje. Megtehetjük-e ezt mi gyarló, sok bűntől terhelt emberek? Az imádság mindig könyörgés, mert meghallgatása egyedül Isten irgalmán múlik. Előtte csak alázatosan, bűnbánattal állhatunk, úgy, mint akiknek egyedüli reménysége ő, s akiken csak kegyelme segíthet. Az elébe járuló lélek bizalommal imádkozik, ez jut kifejezésre abban, hogy az addig kapott áldásokat megköszöni. A hálaadás, melyről mint az imádság tartozékáról szól az Ige, emlékeztet Istenre, aki mindig ugyanaz, kész meghallgatni. Most így imádkozzunk veletek együtt, könyörgéssel és hálaadással tárjuk fel kívánságainkat az Úr előtt.

Mi lehet a mi kívánságunk, olyan, mely minden jót magában foglal? Ez: „Istennek békessége, mely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban.” Mindenki tudja, milyen nagy érték a békesség, nagyon sokat beszélünk, beszélnek róla. Csak az a baj, hogy amiről mi beszélünk, az a mi békességünk, a magunk érdekét néző, magunkra szabott áldás, amellyel játszhatik a világ és halálos játékot folytat, mint egy labdával. Az igazi békességgel, melyről itt szó van, nem rendelkezünk, annyira nem, hogy minden értelmet felülhalad. Ugyanis Istené. Tőle kell megtanulnunk értelmét, mert az nem egy szerződés, megállapodás, állapot, hanem élő személy, Jézus Krisztus. Benne békélt meg Isten velünk, adott bocsánatot és nyitotta ki az ajtót hozzá, hogy üldözöttségünkben megtartást találjunk. Jézus Krisztusban, az élő és hozzánk hajló békességben őriz most és fog őrizni mindig. Úgy tesz, mint a kertjét bekerítő tulajdonos, aki védi azt a rongálástól. Jézus Krisztus őrzi szíveteket — lelki világunkat, érzésünket, gondolkozásunkat. Megőríz. Nem azt mondja, hogy nem lesznek gondjaink, hanem hogy azok között nem kell aggódnunk, mert ha védelmében élünk, onnan semmi ellenség ki nem szakíthat. Isten nem gondtalan, hanem áldott utat biztosít számotokra.

„Semmi felől ne aggódjatok” — „Imádkozzatok”. Isten szeret és megmutatja, hol van a helyünk, hogy védelmében, áldásában éljünk, hogy legyen boldog a házasságotok. Ahol Istenhez tartozunk, ott az élet örökösei és hordozói vagyunk. Ha megszakad a kapcsolatunk vele, akkor pokollá válik az életünk, mert magunkban, őrizet nélkül maradunk. De az ő békessége megőrzi benneteket az övéinek, és így egymásnak is. Amikor átveszi az uralmat szívünk fölött, akkor találjuk meg igazán saját szívünket. Mert az az ő mennyei hatalma, hogy képes kicserélni a kőszívet kebelünkben és képes megajándékozni bennünket olyan új szívvel, mely hajlandó és kész eggyé válni a megtalált társszívvel. Ezért minden kincsnél jobban őrizzétek meg új szíveteket, és vigyázatok a Szentlélek hatalma alatt eggyéforrott szívetekre. Legyetek egy szív és egy lélek. Ebben az eggyéforrottságban megőrzi Isten a szent házasság közösségében szíveteket minden értelmet felülhaladó békességében.

A szeretet és a békesség Istene áldjon meg benneteket testetekben és lelketekben, örömeitekben és békességeitekben. Ámen.

Temetési beszédek

Csutak Csaba

Igazi vigasztalás

Alapige: Filippi 1,21

Temetési istentiszteleten vagyunk. Mi a célja az egybegyülekezésünknek?

A válasz nagyon egyszerűnek tűnik. Vigasztalást keresünk, vigasztalódnunk szeretnénk. A halottak feltámadása felőli bizonyosságtétellel, az örök élet reménységével. De vajon igazán keressük-e a vigasztalást, és úgy keressük-e, ahogy kellene? Ez a kérdés — ha föllesszük magunknak — rávezet annak a felismerésére, hogy a temetési gyülekezetet két nagy csoportra lehet osztani: hívőkre, akiknek megvan a vigasztalásuk, és hinni nem tudókra, akik nem tudják elfogadni a Krisztus feltámadásának jelentősége felőli keresztyén bizonyosságtételt. Az emberi szívben ugyanis van egy alapvető indulat, ami miatt nem tudja és nem akarja elfogadni a kijelentést a halottak feltámadásáról, és ez az indulat az, amely a leginkább akadályozza a Krisztusba vetett hit létrejöttét.

Ezt láthatjuk többek között Pál apostol Athénban mondott hittérítői beszédének hatásából, amint azt az Apostolok cselekedetei 17. fejezetében olvassuk. Mindaddig, amíg általában beszélt Isten létéről, érdeklődve hallgatták, de amikor a halottak feltámadásáról kezdett beszélni, azonnal félbeszakították, mondván, hogy „majd még meghallgatunk téged efelől”, és voltak, akik gúnyolódtak emiatt vele.

Nemcsak a keresztyén prédikálás idején mutatkozott meg a feltámadás evangéliumának a közfelfogással ellentétes, hitet akadályozó hatása, mert nemegyszer fordult elő lelkipásztori beszélgetések rendjén a vallomás: „Én elfogadom a Biblia tanítását mindenben, de a feltámadás lehetetlenség, azt nem tudom elfogadni!” Sőt vannak olyanok is, akiket erős hitűeknek gondoltunk, de kedveseiknek halála Istennel való szakításra készítetett, tehát nem nyertek hitet, hanem a meglévőnek látózt is elveszítették. Megtörték a halál hatalmának súlya alatt.

Gyászoló testvéreim! Vizsgáljuk meg saját szívünket, van-e benne igazi vigasztalódás, meg tudjuk-e ragadni az élő hit gyümölcsét, ami nem más, mint a Krisztus feltámadásába vetett hit? Mert mai szent Igenk mindenekelőtt azt tárja elénk, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus mély titkot jelentett ki előttünk, amikor azt mondotta, hogy akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól az is elvétetik, amije van. A halál fájdalmai közepette sem késő ugyan hitet könyörögni, de boldog ember az, aki Pál apostollal együtt mondhatja: „nekem az élet Krisztus és a meghalás nyereség”.

Itt az első szó, a „nekem” arra figyelmeztet, hogy vigasztaló hitet csak személyesen kérhet és nyerhet valaki. Az igaz hit csak személyes lehet. Sokan vannak, akik szeretnének mástól nyerni hitet és vigasztalást, de a hit harcát mindenkinek magának kell megharcolnia. A halálfélelem, a saját és a kedveseim halálától való rettegés csak az életbe vetett bizodalom által gyógyulhat meg. Ezért mondja Pál apostol, hogy nekem az élet Krisztus! Ez azt jelenti, hogy a vigasztalódás lehetősége attól függ, hogy mit, illetve kinek tartok „élet”-nek. Általában egy semleges állapotot tekintünk, nevezünk életnek, de roppant nehezen tudjuk megmondani, hogy melyek a nélkülözhetetlen vonásai. A legtöbb ember azt az állapotot tekinti életnek, amely vágyait kielégíti, mint amilyen a kényelmes, szerencsés, gazdag élet vagy éppenséggel a hatalom gyakorlásának lehetősége. Ez tragikus félreértés, mert az élet Krisztus, aki hatalmát nem használja, szolgálai formát öltve magára mások javára Isten akaratának megfelelően élt. Aki el tud oda jutni, hogy gyönyörködik a „jó”-ban és az „igazság”-ban, az megnyerte Krisztus által az életet. Vigasztalódásának lényege a Krisztusban megtapasztalt újjászületés nyeresége. A vigasztalás lényege az, hogy a meghalás nyereség. Aki a hit által el tud oda jutni, hogy jobban szenved a maga bűnös volta, mint mások bűnei miatt, annak boldogság tudni, hogy a halál után jön a Krisztussal való életközösség, a bűn nélküli, tiszta élet.

Krisztus testi feltámadásáról való bizonyágtétele által a halál utáni örök életről olyan vonásokat tár elénk a Szentírás, melyek megerősítenek afelől, hogy olyanok leszünk, mint az angyalok, akik bűnt, betegséget és fájdalmat nem ismernek. Ez a kép leplezi a mi hitetlenségünket, hogy tudniillik nem azért kételkedünk az örök életben, mert az önmagában lehetetlenség, hanem azért, mert nemcsak örök üdvösség van, hanem örök kárhozát is — ezt pedig mindenáron el akarjuk utasítani magunktól. Nekünk azonban a bűnbánat által életté válik Krisztus és nyereséggé a halál. Így lesz világossá az is, hogy a halál feletti győzelem nem egy hittétel a sok más hittétel között, hanem a hit lényege és alapja. Ezért, kedves gyászoló gyülekezet, fogadjuk el a megváltó hit csodáját és gyógyítását! Ámen.

Sógor Gyula

A hárfázó Dávid*

Alapige: 1Sámuel 16,14—23

Egy komor lelkű, gyötrődő királyról szól az Ige. Gonosz lélek gyötörte. Isten Lelke eltávozott tőle.

A Szentlélek derűssé tesz minket. Ahol ő munkálkodik, ott nincs búskomorság. Nagy baj származhat abból, ha a hatalom emberei elvesztik lelki egyensúlyukat. Egész népüknek romlását idézhetik elő. Sürgősen kell ilyenkor cselekedni. Ha a megzavarodott király, Saul nem nyeri vissza lelke nyugalmát, akkor végzetes események következhetnek. Egy hárfát pengető embert kerítenek, aki játékaival felvidítja az uralkodót. A zene rendkívüli hatását figyelhetjük meg e történetben. Nem merném állítani, hogy annak mindig gyógyító ereje van. Megtörténhet azonban, hogy hatására rendbe jön a lelkünk. Ezt sokszor átéljük, valahányszor templomba megyünk és ott megszólal az orgona hangja. A pszichiáterek is ajánlják, hogy hallgassunk komoly vallásos ihlettségű muzsikát és felüdülünk tőle.

Vajon mit játszhatott hárfáján Dávid? Azokat a zsoltárokat, amelyeket Saul is tudott, melyek drága kincsként bibliánkban reánk maradtak. Ezek az énekek Isten jószágáról, szeretetéről szólnak. Arról győznek meg, hogy Isten bűnbocsátó kegyelme nagyobb a mi bűneinknél. Újra lehet kezdeni az elrontott életet. Számíthatok a gyógyulásomra akkor is, ha a végső kétségbeesés lett úrrá rajtam. A zene akkor hat reám gyógyítólag, ha nemcsak a melódiája, de a szövege is, üzenete is szívem mélyébe hatol. Az Istennel közösségbe került ember műve ez a zene, és a belőle áradó jókedv az ő ajándéka. Sok nyugtalan, megháborodott lelkű embernek merném ajánlani, hogy üljön le, csendesedjék el, engedje, hogy Isten Szentlelke űzze el a komor gondolatokat és adja vissza életkedvét.

Itt most egy olyan embert temetünk, aki gyermekkorától kezdve remekül tudta pengetni a hárfát. A háromszéki Nagyajtán született gyermek korán felismeri a hangok csodás világát. Felfigyelnek zenei képességeire. Zongorájukon pötyögtetni kezdi a billentyűket, és játékszerévé válik a hangszer. Édesanyja korán meghal. Az orvos apa a betegek mellett hét fiúgyermek nevelésével próbál megbirkózni. A Sepsiszentgyörgyi Református Kollégiumban az evangélium üzenete hatja át az ifjú lelkét, aki 17 éves korában elveszíti édesapját is. Az árván maradt gyermek nekivág az ismeretlen, idegen világnak, és hamarosan az elsők közé küzdi fel magát a bukaresti királyi zeneakadémián. Dicsekedve mutogatta az egykori professzoraitól kapott levelet, akik nagy tisztelettel és szeretettel emlékeznek a fiatal székely gyermekre, aki még románul sem tudott igazán, de szorgalmával és tehetségével meghódította őket. Tanulmányainak végeztével Sepsiszentgyörgyön kezdi el nevelői munkáját. 1936-ban már teológiánkon oktatja a hallgatókat az ének és a zene titkaira. Énekkart szervez, és bejárja vele anya-

* Elhangzott Benedek Kálmán, az Erdélyi Református Egyházkerület Theologiai Fakultása ének-zene tanárának temetésén.

országunk nagyobb városait. Mindenütt elismerést és megbecsülést szereznek Intézetünknek. A mi nemzedékünk is hálásan emlékezik egykori hangversenykörutunkra. Bukaresttől Zilahig sok templomban énekeltünk. Karmester és énekkar között igazi mély barátság alakult ki. Sajnálhatjuk, hogy az elnyomás éveiben lefokozzák és egyházunk vezetői némán eltűrik félreállítását. Tovább dolgozik a zenei középiskolában. Néhány évvel ezelőtt egy levelet adott át nekem. A végrendeletét tartalmazta. Arra kért, ha meghal, majd én temessem el. Hadd emlékezem kapcsolatunk kezdetére. Negyven évvel ezelőtt együtt jártuk a brassói havasokat. Barátságával tüntetett ki. Vizsgákon szégyelltem magam előtte. Nagyon keveset tudtam. Titokban gyakorolni kezdtem. Nagyon meglepődött, hogy hiba nélkül eljátszottam a korált. Mindig csodáltuk a türelmét és nyugalját. Nem kezelt le bennünket. Pedagógiai módszere a szeretet volt. Sohasem felejtjük szavait: Tiszteles urak, meglátják, milyen nagy hasznukra lesz lelkeszi munkájukban, ha zeneileg műveltek. Egész egyházunk ének- és zenekultúrája az ő tevékenysége folytán változott meg. Egész tevékenységére úgy tekintünk, mint a Dávid hárfapengetésére. Felüdültünk, és gazdagabbak lettünk tőle. Áldja meg Isten ezért őt haló poraiban is.

Életére visszatekintve e temetési istentiszteleten még egy kérdésre szeretnék válaszolni. Hárfáját csak másoknak pengette, vagy önmagának is? Hatott-e reá az az üzenet, melyet a zene hatásosan próbál kifejezni? Erre a kérdésre már nehezebb válaszolni, hisz nem sokat beszélt önmagáról. A Királykő gerincén mégis megnyílt a lelke, és elmondta nekem, mit élt át ő a cserepoveci fogolytáborban, a Volga mellett. Az éhség és a hideg miatt aludni nem tudtak. A csonttá és bőrré aszalódott fogolytársak egymás után haltak meg. Sok társának ő fogta le a szemét. A szabadulásnak semmi reménye nem maradt. Ő is készülődött a halálra. Éjszakánként a haldoklók hörgésén túl csak a víznek a csobogását hallotta. A hullámok különös zenét jelentettek neki. Nemhiába adta ezt a címet egyik orgonaművének. Ott a halál torkában már semmi más nem hallott, csak azt a sok szép zenét, melyet megismert és megszeretett. A Bach muzsikája a halál és az élet mélységeit tárta fel lelkében. Isten ezt a zenét használta fel akkor, hogy hitet és reménységet öntsön beléje. Ő nem csak pengetni tudta a „hárfát”. Figyelni tudott a más „hárfájára” is.

Meghatódva gondolok most Benedek Kálmán professzorra és mindarra, amit sok lelkipásztor társammal együtt tőle nyertünk. Boldoggá és hálássá tesz az, hogy kitüntetett barátságával. Nagy tisztességnek tartom, hogy lelkigondozója lehettem. Talán ezért is bízta rám ezt a temetési szolgálatot. Alkalmam volt őt többször felkeresni, és ő is többször eljött gyéresi templomunkba. Énekkarunk megszervezésében is komoly segítséget nyújtott. Tiszteletbeli elnöke is volt annak. Gyári munkás barátainkkal úgy tudott beszélgetni, mintha közülük való lett volna. Távol állt tőle a gőg. Igazi szociális érzékű ember volt.

Életének utolsó esztendeiben sokat volt egyedül. Néhány évvel ezelőtt súlyos műtéten esett át. Mindig emlegette a csíkszeredai orvos barátait, akik megmentették az életét. Betegsége és öregsége terheit zúgolódás nélkül hordozta. Asztalán sokszor ott láttam a nyitott Bibliát. Füle is, szíve is volt mások „hárfapengetésének” a meghallására és meghallgatására. A Theologia konviktusán ebédelt. Egyszer elmondta nekem, hogy gyönyörködik a sok szép fiatal emberben. Ki tudja, mit látott bennük? A sír felé való sodródásunkban — bizonyára — vigasztalást jelent, ha láthatjuk a fiatalokat.

Végül hadd említsem meg, milyen nagy kitüntetésben részesült 1986-ban. A Liszt Ferenc-díjjal tüntette ki a budapesti Zeneakadémia. Itt őt sokan már észre sem vették, 30 évvel ezelőtt félreállították. Ott felfigyeltek reá és megbecsülték.

Felolvasott Igénk a hárfapengető Dávidot mutatja be. Belőle később király lett. Saul szomorú véget ért. Bibliánk ékes koronának nevezi a vénséget. Királyi méltósággal lehet azt viselni. Életének sok-sok küzdelmében, szenvedéseiben, a megaláztatásokban ott láttuk fején ezt a királyi koronát. Reménységünk szerint övé lesz majd egykor az a hervadhatatlan korona is. Ámen.

A lapot alapította: dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Nagy László
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Sajtóközpontjának
nyomdájában

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Számítógépes szedés, tördelés: Venczel Géza